

Jaarrekening 2018

Stichting Muzee Scheveningen

's-Gravenhage

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

RAPPORT
uitgebracht aan
Stichting Muzee Scheveningen
's-Gravenhage

inzake

Jaarrekening 2018

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
<u>Rapport</u>	
Jaarverslag	3
<u>Jaarrekening 2018</u>	
Bijlage A : Balans per 31 december 2018	53
Bijlage B : Staat van baten en lasten over 2018	54
Algemene toelichting	58
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	58
Bijlage C : Toelichting op de balans per 31 december 2018	59
Bijlage D : Toelichting op de staat van baten en lasten	64
Bijlage E : Overzicht van herkomst en besteding der middelen	69
Bijlage F : Model gemeente inzake educatie	70
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	71

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

Jaarverslag 2018

28 april 2019

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'A' followed by a flourish, is written over the date and the company name.

Inhoudsopgave

1. VOORBLAD	5
1.1 BASISGEGEVENS.....	5
1.2 AARD VAN DE INSTELLING.....	5
1.3 GEGEVENS ORGANISATIE.....	5
1.4 ONDERTEKENING.....	5
2. ALGEMENE INFORMATIE	6
2.1 MISSIE, VISIE EN DOELSTELLING INSTELLING.....	6
2.2 FUNCTIE IN HET CULTURELE VELD.....	6
2.3 POSITIONERING IN DE HAAGSE CULTURELE SECTOR.....	6
2.4 GOVERNANCE CODE CULTUUR.....	7
2.5 CODE CULTURELE DIVERSITEIT.....	7
3. VERSLAG VAN DE ACTIVITEITEN IN 2018	8
3.1 INLEIDING.....	8
3.2 DE COLLECTIE.....	9
3.2.1 Collectieregistratie en documentatie.....	9
Registratie.....	9
Documentatie.....	9
3.2.2 Behoud en beheer.....	10
3.2.3 Collectievorming.....	10
Verwerven.....	10
Selecteren en afstoten.....	11
3.3 HET PUBLIEK.....	11
3.3.1 Samenstelling en omvang publiek.....	11
3.3.2 Publieksactiviteiten.....	12
Permanente presentatie van de collectie.....	12
Tijdelijke tentoonstellingen.....	12
Grote exposities.....	12
Kleinere exposities.....	13
Exposities buiten de deur.....	14
Educatieve taken.....	15
Activiteiten voor volwassenen.....	15
Activiteiten voor jongeren.....	15
Publicaties.....	17
Maatschappelijke functie.....	18
Cultuurankertaken.....	18
Communicatie, marketing en public relations.....	23
Overige publieksactiviteiten.....	24
3.4 BEDRIJFSVOERING.....	25
3.4.1 Huisvesting en veiligheid.....	25
Pand Neptunusstraat.....	25
Vuurtoren.....	25
Veiligheid.....	25
3.4.2 Personeel en organisatie.....	25
Personeel.....	25
Automatisering.....	26
Organisatie.....	26
Financiën en begroting.....	27
4. BIJLAGEN	28
BIJLAGE 1: ORGANOGRAM.....	28
BIJLAGE 3: OVERZICHT VAN HET AANTAL BEZOEKERS IN 2018.....	29
BIJLAGE 3: OVERZICHT VAN HET AANTAL BEZOEKERS IN 2017.....	30
BIJLAGE 4: OVERZICHT VAN PERSONEELSLEDEN, VRIJWILLIGERS EN VRIENDEN.....	31
BIJLAGE 5: OVERZICHT VAN BIJZONDERE ACTIVITEITEN IN 2018.....	34
BIJLAGE 6: OVERZICHT VAN MUSEUMLESSEN IN 2018.....	42
BIJLAGE 7: KENGETALLEN.....	47
BIJLAGE 8: PRESTATIECIJFERS.....	49

1. Voorblad

1.1 Basisgegevens

Statutaire naam: Stichting Muzee Scheveningen
Roepnaam: Muzee Scheveningen
Jaar van oprichting: 2006
KvK-nummer: 27291868
Fiscaal nummer: NL 8171.03.521 B01
Post- en bezoekadres: Neptunusstraat 92, 2586 GT Den Haag
Telefoon: 070 – 350 08 30
Email adres: info@muzee.nl
Website: www.muzeescheveningen.nl
Contactpersoon: P.R. de Kievit, directeur, tel.nr. 06-125 22 455, mail p.dekiewit@muzee.nl

1.2 Aard van de instelling

Categorie: Museum, tevens Cultuuranker van het stadsdeel Scheveningen

1.3 Gegevens organisatie

Organisatievorm: Stichting; soort bestuursorgaan: Bestuur
Samenstelling bestuur: drs. C.H. Schaapman, m, geb. 12-06-1968, bestuurslid, benoemd 14-09-2016, voorzitter m.i.v. 10-06-2017;
G.J. Gulden, m, geb. 21-06-1947, secretaris tot 28-03-2018;
M.P. Mos RA RC RBA, m, geb. 09-10-1963, penningmeester tot 19-09-2018;
G.J.W. Voerman, m, geb. 04-06-1966, bestuurslid, benoemd 28-05-2009, herbenoemd 28-05-2014;
mr. F. Basters, v, geb. 16-11-1955, bestuurslid, benoemd 27-08-2009, herbenoemd 27-08-2014;
N. Vrolijk RMT, v, geb. 25-10-1964, bestuurslid, benoemd 25-04-2012, herbenoemd 15-05-2017;
prof.dr. H.J. den Heijer, geb. 23-09-1950, bestuurslid, benoemd 11-04-2017;
drs. M.I. van Spronsen RA, geb. 13-11-1974, penningmeester, benoemd 01-10-2018.

Benoemingstermijn: Vijf jaar; een aftredend bestuurslid is éénmaal herbenoembaar voor vijf jaar.

Samenstelling directie: P.R. de Kievit, m, geb. 07-08-1955, directeur, indiensttreding 01-05-2007.

	2018
Organisatiestructuur: Directie	1 fte / 36 uur
Beheer cultuurhistorische collectie	0,88 fte / 32 uur
Beheer natuurhistorische collectie	0,44 fte / 16 uur
Externe dienstverl., w.o. cultuuranker en educ.	1,55 fte / 56 uur
Administratie en financiën	1,18 fte / 42 uur
Facilitaire zaken (huismeester)	0,80 fte / 28 uur
Schoonmaakwerkzaamheden	0,53 fte / 20 uur
Totaal	6,38 fte / 230 uur
Tijdelijke medewerkers: 5 StiP-projectmedewerkers	4 fte / 145 uur

1.4 Ondertekening

Den Haag, 28 april 2019

Drs. C.H. Schaapman, voorzitter.

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

2. Algemene informatie

2.1 Missie, visie en doelstelling instelling

Missie

Muzee Scheveningen (hierna genoemd: Muzee):

- wil het cultureel erfgoed van Scheveningen en een zeebiologische collectie beheren, behouden en selectief uitbreiden en deze op een actuele, inspirerende wijze voor een zo breed mogelijk publiek ontsluiten en presenteren.
- wil de actieve en passieve cultuurparticipatie van Scheveningers bevorderen door de functie te vervullen van Cultuuranker voor het stadsdeel Scheveningen.

Visie

Muzee:

- wil door meer aandacht voor beheer en behoud van de collecties het gebruik door toekomstige generaties veiligstellen. Hiertoe wordt samenwerking gezocht met andere Haagse erfgoedpartners en natuurmusea.
- wil door het aanbieden van een breed scala aan publieksactiviteiten een zo groot en zo divers mogelijk samengesteld publiek kennis laten maken met de museale collecties en presentaties.
- wil door registratie en digitalisering een groter gebruik van de museale collecties stimuleren en via online dienstverlening nieuwe klantengroepen aanboren.
- wil een educatieve functie vervullen voor de basisscholen en de onderbouw van het voortgezet onderwijs uit Den Haag en omstreken met een uitgebreid lesprogramma op zowel cultuurhistorisch als zeebiologisch gebied.
- positioneert zich – samen met de in Muzee gevestigde Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS) – als hét kenniscentrum voor de cultuurhistorie van Scheveningen en tevens als kenniscentrum op het terrein van de zeebiologie.
- beschikt over een uitgebreid cultureel netwerk op Scheveningen en wil verbindingen leggen met maatschappelijke organisaties en bewonersgroepen. Naast deze functie van cultuurmakelaar biedt Muzee faciliteiten voor verschillende vormen van actieve cultuurparticipatie en treedt ook zelf op als cultuurpodium, waarbij wordt geprogrammeerd voor een zo divers mogelijk samengesteld publiek.

Doelstelling: Muzee heeft statutair ten doel het bevorderen van kennis en belangstelling op het gebied van a) de geschiedenis, de cultuur en het dagelijks leven van Scheveningen en haar bewoners, haar relatie met de zee (visserij, strandrecreatie); en b) de zeebiologie in de ruimste zin.

Muzee streeft dit doel na door het vormen, documenteren, beheren en onderhouden van een cultuurhistorische collectie (het cultureel erfgoed van Scheveningen) en een natuurhistorische collectie (collectie zeebiologie). Deze collecties worden voor een breed publiek ontsloten via een permanente presentatie, tijdelijke tentoonstellingen, educatieve programma's, publicaties en diverse publieksactiviteiten. Dit alles geschiedt met inzet van zowel professionele medewerkers als vrijwilligers.

Naast de statutaire doelstelling is sinds 2013 de cultuurankerfunctie een belangrijk nevendoeel.

2.2 Functie in het culturele veld

Muzee vervult de functie van 1) beheerder van zowel een cultuurhistorische als een natuurhistorische collectie, 2) inrichter en onderhouder van een vaste presentatie en organisator van tentoonstellingen op deze beide terreinen, 3) informatie- en documentatiecentrum, 4) aanbieder van educatieve programma's en 5) cultuuranker en cultuurpodium.

2.3 Positionering in de Haagse culturele sector

Muzee is ten aanzien van de cultuurhistorische collectie vooral gericht op inwoners van het stadsdeel Scheveningen, inwoners van de regio Den Haag en bezoekers van de badplaats Scheveningen. De natuurhistorische collectie trekt ook landelijk belangstelling. Malacologische donateurs en bezoekers van de halfjaarlijkse schelpendagen komen verspreid uit het hele land.

De collectie Schevenings cultureel erfgoed is uniek. Belangrijkste verzamelthema's zijn het dagelijks leven in het vissersdorp, de visserij en nevenbedrijven, de klederdracht en het bad- en strandleven in Scheveningen. De kerncollectie zeebiologie bestaat uit schelpen van weekdieren, kreeftachtigen, stekelhuidigen, koralen en diverse kleinere deelcollecties. De schelpencollectie onderscheidt zich door diversiteit en omvang (een van de grootste in Nederland) en is goed gedocumenteerd.

Er wordt op projectmatige basis samengewerkt met collega-musea, maar ook met bewonersorganisaties (Scheveningen-Bad, Scheveningen-Dorp, Havenkwartier, Duindorp), ondernemersverenigingen (winkeliers, hoteliers, strandpaviljoenhouders), welzijnsorganisaties en kunstenaars. Met twee zeer diverse collecties onder één dak biedt Muzee een gevarieerd aanbod aan zijn bezoekers. Bezoekersaantallen zijn in 2018 licht gedaald in vergelijking met het druk bezochte jubileumjaar 2017: 37.399 bezoekers in 2018 ten opzichte van 40.141 bezoekers in 2017; een afname van 2.742 bezoekers of 6,8%. Ten opzichte van 2016 (36.087 bezoekers) was er wel sprake van een lichte stijging.

Muzee profileert zich niet alleen als museum, maar tevens als cultuuranker en cultuurpodium voor Scheveningen, de natuurlijke plek voor ontmoeting tussen kunstenaars en bewoners van het stadsdeel.

2.4 Governance Code Cultuur

Muzee respecteert de principes van de Governance Code Cultuur en past deze bewust toe. Zo is in 2017 het besturingsmodel intern nader geëvalueerd. Het bestuur van Muzee heeft daarbij een bewuste keuze gemaakt om het Bestuur-model te continueren, omdat dit het beste past bij een relatief kleine organisatie als Muzee. Er is een rooster van aftreden van de bestuursleden. Statutair is de maximale zittingstermijn tweemaal een periode van vijf jaar. Bij vacatures in het bestuur worden profielschetsen gemaakt waarin rekening wordt gehouden met specifieke deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. De bestuursleden verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. In een directiereglement is opgenomen welke taken aan de directeur zijn gedelegeerd.

2.5 Code Culturele Diversiteit

Muzee respecteert de principes van de Code Culturele Diversiteit en past deze als volgt toe. In vergelijking met een aantal andere stadsdelen is de culturele diversiteit in Scheveningen van andere aard. Scheveningen heeft minder grote groepen etnische minderheden. Vanuit de cultuurankertaak wil Muzee in het onderzoek naar de cultuurvraag de verschillen in achtergrond en interesses in de verschillende wijken onderscheiden (van het Belgisch Park tot aan Duindorp) en daar verder invulling aan geven in de programmering. Het internationale karakter van de stad Den Haag en het sentiment onder de Scheveningers voor 'ons' dorp Scheveningen is een controverse waar we vanuit Muzee rekening mee houden. Het eigen karakter van Scheveningen wordt vanuit het museum behouden, tegelijkertijd wil Muzee vanuit de cultuurankertaak de Scheveningers prikkelen door in de programmering het thema 'blik op de wereld' op te nemen. Het ontmoeten van een andere cultuur laat zien waar de verschillen en de overeenkomsten liggen, het 'een kijkje nemen' in een andere keuken leidt tot meer begrip voor elkaars achtergrond en het verbindt de verschillende culturen. Muzee Scheveningen is in 2017 gestart met de programmering van een serie wereldmuziek op de zondagmiddag. Deze serie is in 2018 met een tango-, fado- (2x) en flamencoconcert voortgezet. Deze vier concerten trokken in totaal 458 bezoekers.

In de bescheiden personeelsformatie van Muzee (6,38 fte) zijn ook medewerkers met een migratie-achtergrond vertegenwoordigd. De huismeester is van Surinaamse origine en twee van de projectmedewerkers in het STiP-banenplan hebben een Afrikaanse achtergrond (Guinee en Congo). Beiden kregen in werktijd gelegenheid om via lessen een betere Nederlandse taalvaardigheid te verkrijgen. Van het personeel in vaste dienst is 3,38 fte vrouw en 3 fte man. Het bestuur bestaat uit vier mannen en twee vrouwen, allen met een westerse autochtone achtergrond. De 83 vrijwilligers zijn voornamelijk van Scheveningse of Haagse origine. Ook zijn er enkele vrijwilligers met een Chinese en Surinaamse achtergrond.

Het publiek van Muzee is divers samengesteld en bestaat naast bezoekers met een Nederlandse achtergrond bijvoorbeeld ook uit schoolleerlingen uit de krachtwijken, statushouders en expats. Muzee is partner van L'Amitié-Club de La Haye die Franstalige lezingen in het museum organiseert en de organisatie Winwide – Alle Tonen Tafels die informele ontmoetingsbijeenkomsten organiseert waar migranten en autochtonen kunnen netwerken en discussiëren over maatschappelijke onderwerpen. Ook de Indische gemeenschap weet de weg naar Muzee goed te vinden. Leden van deze gemeenschap bezochten de theatervoorstelling 'Adieu Indië' van Stichting Het Portret Spreekt en de voorstellingen van Yvonne Keuls en Wieteke van Dort.

3. Verslag van de activiteiten in 2018

3.1 Inleiding

2018 stond in het teken van de viering van het tweehonderdjarig bestaan van de badplaats Scheveningen. 'Feest aan Zee' zette Scheveningen, de stad, het strand en de zee een jaar lang in de spotlights. Er was een diversiteit van groots vermaak en bijzondere evenementen. De hele stad heeft dit in 2018 meegevierd. Muzee Scheveningen stond aan de wieg van de festiviteiten, door in 2015 in het Meerjarenbeleidsplan 2017-2020 al te wijzen op dit bijzondere jubileumjaar: 'In 2018 ligt de focus op het 200-jarig bestaan van de Badplaats Scheveningen. De bloei van de badplaats begon pas echt na de opening van het Kurhaus in 1885, maar al in 1818 kreeg de bekende Scheveninger Jacob Pronk (1762-1838) toestemming om het eerste (houten) badhuis in Scheveningen te stichten. Nu Scheveningen zich heeft ontwikkeld tot de grootste badplaats aan de Noordzeekust en Den Haag zich profileert als 'stad aan zee' lijkt het ook in economisch opzicht een goed idee om dit 200-jarig bestaan van de badplaats grootschalig te vieren. Het is een kans om Scheveningen, na het onder veel publieke belangstelling naspelen van de Landing van de Prins op 30 november 2013, in 2018 opnieuw landelijk op de kaart te zetten. Vanuit Muzee zijn hierover de eerste contacten met het Scheveningse bedrijfsleven reeds gelegd. Het museum zorgt in ieder geval in 2018 voor een overzichtstentoonstelling over 200 jaar Bad en draagt waar mogelijk bij aan een verdere invulling van het concept.'

Muzee leverde veel bijdragen aan dit themajaar 'Feest aan Zee', onder andere in de vorm van een zomertentoonstelling met begeleidende publicatie, een badmodetentoonstelling in de Bijenkorf, een educatief project voor leerlingen van Scheveningse basisscholen en een reconstructie van de zeilwagen van Simon Stevin. Ook werden tal van andere initiatieven in het kader van Feest aan Zee inhoudelijk ondersteund. Daarmee werd de rol van Muzee als kenniscentrum voor de cultuurhistorie van Scheveningen versterkt. Al deze activiteiten droegen echter niet bij aan een verdere stijging van het aantal bezoekers. Vooral het fraaie weer in de zomerperiode was hier debet aan; veel Haagse musea zagen hun bezoekersaantallen hierdoor teruglopen. De Scheveningse vuurtoren was vanaf juli 2018 wegens onderhoudswerkzaamheden gesloten. Hierdoor ontstond een terugloop in bezoekers en inkomsten. Naar het zich laat aanzien kan Muzee pas na de zomer van 2019 weer in de vuurtoren terecht voor rondleidingen. Van de 37.399 bezoekers kwamen er 14.517 (38,8%) voor een bezoek aan de museale collecties, 9.377 (25,1%) voor deelname aan een van de commerciële activiteiten zoals recepties en vergaderingen, 8.970 (24%) voor een culturele activiteit, 3.932 (10,5%) voor een museumles of workshop en 603 (1,6%) voor een bezoek aan de Scheveningse vuurtoren, al dan niet in combinatie met een bezoek aan het museum.

Twee evenementen in Muzee trokken traditiegetrouw veel publiek: de Scheveningse Dag in juni en de Kerstmarkt in december. In 2018 trokken beide evenementen opnieuw bijzonder veel bezoekers: de Scheveningse Dag telde 2.800 bezoekers (in 2017: 1.762) en de Kerstmarkt 1.556 (in 2017: 1.755).

Centraal in 2018 stonden de tentoonstellingen 'Haring en Scheveningen: de beste maatjes!' (winter en voorjaar), 'In touw voor de toerist. Tweehonderd jaar werken in de badplaats' (zomer en najaar) en 'Eerste Wereldoorlog op Scheveningen' (winter en voorjaar 2019).

In augustus verscheen de publicatie 'Welkom aan de Kust. Tweehonderd jaar Scheveningen-Bad'. Het eerste exemplaar werd op 30 augustus door de auteur Danny Verbaan bij boekhandel Paagman aangeboden aan minister Bruno Bruins van Medische Zorg en Sport. Welkom aan de Kust is een uitgave van Muzee Scheveningen en uitgeverij Scriptum in Schiedam. Het boek werd in de pers heel positief ontvangen en was al na enkele maanden uitverkocht.

Tijdens de Oranjaborrel op 27 april 2018 heeft voorzitter Chris Schaapman de medewerkers en vrijwilligers geïnformeerd over plannen tot onderzoek naar de toekomst van Muzee. Om toekomstbestendig te zijn moet worden onderzocht welke veranderingen daarvoor nodig zijn. De gemeente stelde hiervoor middelen beschikbaar. In de bestuursvergadering van 19 september is een keuze gemaakt uit de offertes van enkele onderzoeksbureaus. De opdracht is gegund aan bureau XPEX, dat in de loop van 2019 een masterplan zal opleveren, waarin investerings- en exploitatieramingen worden uitgewerkt en organisatorische implicaties zullen worden aangegeven.

De gemeenteraad stelde in november 2016 het jaarlijkse structurele subsidiebedrag voor Muzee in 2020 vast op € 380.557. In 2018 werd inclusief een trendbijdrage in totaal voor € 403.622 aan structurele

gemeentelijke subsidie ontvangen. Bovendien ontving Muzee in 2018 € 2.700 uit de Subsidieregeling leefbaarheid en bewonersparticipatie ten behoeve van de organisatie van een Kunst- en cultuurdag. Daarnaast wist Muzee voor € 402.856 (bijna 50%) aan eigen inkomsten te genereren. Het boekjaar 2018 kon worden afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 1.599.

De samenstelling van het bestuur onderging in 2018 enkele wijzigingen. Secretaris Guus Gulden trad op 28 maart 2018 na tien jaar bestuurslidmaatschap af. In zijn vacature kon in het verslagjaar nog niet vanuit de malacologische hoek worden voorzien. Penningmeester Martin Mos trad eveneens na tien jaar af op 19 september 2018. In zijn vacature werd voorzien door de benoeming van Marcus van Spronsen als nieuwe penningmeester per 1 oktober 2018.

3.2 De collectie

3.2.1 Collectieregistratie en documentatie

- Registratie

De registratiewerkzaamheden rond de cultuurhistorische collectie werden in 2018 voortgezet door de conservator voor de cultuurhistorische collectie. Voor deze werkzaamheden was in 2018 helaas geen vrijwilliger meer beschikbaar.

Er werden in 2018 95 nieuwe aanwinsten geregistreerd, soms bestaande uit meerdere objecten. Het aantal geregistreerde objecten van de cultuurhistorische collectie bedroeg eind 2018 8.711. In 2018 zijn twee vrijwilligers vier uur per week bezig geweest met de registratie van de fotocollectie. In 2017 was met het Haags Gemeentearchief afgesproken dat we in 2018 konden beginnen met het beschrijven van de fotocollectie van Muzee in het registratiesysteem van het Haags Gemeentearchief, *Memorix Maior*, en dat na het beschrijven de foto's fysiek worden ondergebracht in het depot van het Haags Gemeentearchief. Door aanpassingen in het registratiesysteem van het Haags Gemeentearchief heeft dit vertraging opgelopen en hebben de Muzeemedewerkers nog niet in *Memorix Maior* kunnen werken. De verwachting is nu dat dit in 2019 wel gerealiseerd kan worden.

Van de natuurhistorische collectie wordt ieder voorwerp handmatig ingeboekt in een chronologisch register, voorzien van een uniek nummer en vervolgens ingevoerd in het online registratiesysteem *The Museum System* van het Haagse Museon. Het invoeren van de nieuwe voorwerpen voor de natuurhistorische collectie is voortgezet in 2018. Het totaal aantal nieuwe records bedroeg 488 (bestaande uit 1.128 objecten), vooral weekdieren-records. Een aantal records (7) is gewist (slecht of overtollig materiaal), waardoor het totale aantal objecten met 21 moet worden verminderd. Gecombineerd betekent dit dat de collectie in 2018 met 1.107 objecten is toegenomen. Eind december omvatte de collectie 152.496 objecten, verdeeld over 8.537 verschillende diersoorten. Via de website van Muzee kunnen geïnteresseerden de gewenste collectiedata opvragen.

Voor de cultuurhistorische collectie wordt op termijn ingezet op online aansluiting bij de registratie in *Adlib* van het Haags Historisch Museum. Dit traject zal in 2019 worden verkend.

- Documentatie

Het verzamelen van relevante literatuur en documentatie betreffende de collectie is in 2018 gecontinueerd. Van de cultuurhistorische bibliotheekcollectie werden 60 titels ingevoerd. Aan het einde van het jaar waren daarmee 5.044 objecten in de registratie ingevoerd. In 2018 zijn 98 nieuwe aanwinsten binnengekomen.

Het Scheveningen Informatiecentrum (SIC), beheerd door de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS) beschikt over een aanzienlijke handbibliotheek en een grote verzameling familieadvertenties. Daarnaast is er een fotocollectie opgebouwd met een groot aantal portretten van Scheveningse families. Ook beschikt de vereniging over een collectie dossiers. De daarin opgenomen gegevens worden door leden bijeengebracht en hebben betrekking op 'echte Scheveningse' families zoals onder andere Pronk, Taal, Toet of Van der Zwan. Dankzij de vrijwillige inzet van leden van de HGVS was het centrum in 2018 op de zaterdagen voor belangstellenden geopend.

Het Zeebiologisch Informatiecentrum (ZIC) omvat een uitgebreide documentatie aan boeken en tijdschriften. Deze documentatie is van essentieel belang voor onderzoek en bestudering van de museum-

collectie. In 2018 kon het centrum met elf publicaties worden uitgebreid, waarvan twee verkregen door aankoop. Ook zijn er abonnementen op enkele tijdschriften. Twee boeken zijn afgevoerd wegens doublures. Voor het publiek was het centrum in 2018 op afspraak toegankelijk.

3.2.2 Behoud en beheer

In 2018 zijn er geen werkzaamheden verricht aan de depotruimtes. Wel is in 2018 gestart met de herwaardering van de schilderijencollectie. De schilderijenadviescommissie, bestaande uit Jim van der Meer Mohr en Willemien de Vlieger-Moll, heeft samen met de conservator van de cultuurhistorische collectie de gehele schilderijencollectie bekeken en werken genomineerd voor afstoting. Bij het nomineren tot afstoten is bezien of een werk relevantie heeft voor Scheveningen, hoe de kwaliteit is en hoe de conditie is. In 2019 zal deze lijst van mogelijk af te stoten werken worden doorgenomen met de directie en het bestuur. Door werken af te stoten streeft Muzee ernaar om een kleinere en kwalitatief hoogwaardigere collectie over te houden. Deze kerncollectie toont tevens de lacunes in de schilderijencollectie, waarmee het aankoopbeleid voor schilderijen aangescherpt kan worden.

De cultuurhistorische objecten in de vaste presentatie worden geregeld onderhouden en schoongemaakt door leden van de Vereniging Vrienden van Muzee Scheveningen (VVMS). Met behulp van zes dataloggers wordt het binnenklimaat gemeten in alle ruimten waar de collectie centraal staat. De dataloggers kunnen flexibel in alle ruimtes worden ingezet en via de computer worden uitgelezen.

Natuurhistorische collectie: in 2018 is weer een flinke stap gezet met het vervangen van de kartonnen zuurhoudende doosjes waarin de schelpen worden bewaard door zuurvrije kunststof doosjes. Deze doosjes zijn in diverse formaten beschikbaar. Daarbij hebben ze een deksel en zijn dus stapelbaar. Hierdoor leveren deze nieuwe doosjes behalve een zuurvrije omgeving ook een aanzienlijke ruimtebesparing op. Dat is gezien de gestage uitbreiding van de collectie een belangrijk voordeel. Door de beperkte financiële middelen kan er jaarlijks slechts een relatief klein deel van de kartonnen dozen door de dure kunststof dozen worden vervangen.

3.2.3 Collectievorming

- **Verwerven**

Cultuurhistorische museale objecten worden overwegend uit schenkingen, legaten en bruiklenen verkregen. In 2018 is wel een topstuk aangekocht voor de schilderijencollectie. Bij kunsthandel Hein Klaver is met medefinanciering van fondsen en de donateurs een olieverfschets uit 1934 door Isaac Israëls aangekocht van twee Scheveningse dames, de vriendinnen Arendje Roeleveld en Engeltje Westerduijn. Om de cultuurhistorische collectie te verstevigen in de vroegere kunsthistorische periodes heeft Muzee in 2018 ook via de kunsthandel een 18de-eeuwse gegraveerde tabaksdoos kunnen verwerven met op de bovenzijde een afbeelding van een Schevenings meisje.

Bij de natuurhistorische collectie wordt gestreefd naar het opbouwen van een zo volledig mogelijke schelpencollectie. Hierbij is niet alleen het totale soortenaantal van belang. Bij de selectie van te acquireren objecten moet ook de publiekswaarde een rol spelen. Gedacht wordt aan bijvoorbeeld vreemde diepzeesoorten, spectaculaire vormen, extreme afmetingen, enz. Waar mogelijk wordt de natuurhistorische collectie uitgebreid met materiaal uit andere diergroepen en met bijvoorbeeld relevante etnografica. Ook hier geldt dat het educatieve karakter van de voorwerpen van groot belang is.

Voor acquisitie ten behoeve van de natuurhistorische collectie waren in 2018 op de begroting geen structurele middelen opgenomen. Het overgrote deel van het nieuwe materiaal is afkomstig uit schenkingen. Dat deze schenkingen vaak van grote waarde zijn blijkt uit het feit dat er in 2018 84 nieuwe soorten en 1.107 objecten zijn ingevoerd in de collectie, allen geschenken.

Schenken

Schenken op cultuurhistorisch gebied variëren van schilderijen, kleding, gereedschappen, scheepsmodellen en huisraad tot foto's, dia's, prentbriefkaarten, boeken en persoonlijke documenten. Een schenking bestaat vaak uit meerdere voorwerpen. In 2018 kon in het kader van 'Feest aan Zee' een bijzonder attribuut aan de collectie worden toegevoegd: de in 2017 en 2018 door studenten van ROC Mondriaan gereconstrueerde zeilwagen van Simon Stevin. Muzee beschikt daarmee naast een model op schaal nu ook over een bijna levensgrote replica van de oorspronkelijke zeilwagen. Bovendien werd de zeilwagen prominent in een van de voortuinen geplaatst en om vandalisme te voorkomen van

nachtelijke verlichting en camerabewaking voorzien. Tijden het jubileumjaar werd de zeilwagen ingezet bij diverse evenementen, zoals het Historisch Feest aan Zee op 12 mei, Vlaggetjesdag, de Volvo Ocean Race en het WK Zeilen. Een proefrit op het strand eind december mislukte vanwege vastlopende wielen helaas jammerlijk. In 2018 werd ook een bijzondere Delftsblauwe aardewerk vaas aan Muzee geschonken. Op deze vaas is het hospitaal aan de Tapijtweg afgebeeld. Daarnaast heeft de Stichting Van Rees-Klatte een aquarel geschonken van Bernard Blommers met de afbeelding van een Scheveningse klinker op een duin. Woningcorporatie Vestia schonk in 2018 vijf fraaie ingelijste aquarellen op groot formaat van de wijk Duindorp, vervaardigd door Anneloes Groot. Om het jaar mooi af te sluiten heeft de familie Van den Noord een gebonden schetsboek inclusief acht losse bladen met tekeningen in passepartout van Scheveningen en omgeving door Johannes Bosboom uit 1874 aan Muzee geschonken.

In 2018 zijn meerdere schelpencollecties aan het museum geschonken. Enkele van deze collecties bevatten schelpen die zo bijzonder van kwaliteit bleken dat ze in de museumcollectie konden worden opgenomen. Het resterende deel en de collecties van mindere kwaliteit zijn met instemming van de schenkers in de museumwinkel verkocht of voor educatieve doeleinden bij museumlessen en workshops gebruikt. Ook is er een fors aantal tijdschriften en boeken op zeebiologisch gebied aan het museum gedoneerd. Al deze literatuur, met uitzondering van negen exemplaren, is met instemming van de schenkers verkocht in de museumwinkel.

Aankopen

Zoals hierboven vermeld zijn voor de cultuurhistorische collectie een olieverschets van Isaac Israëls en een 18de-eeuwse tabaksdoos aangekocht. Ook is een scheepsmodel van een bomschuit, gebouwd door de heer J.T. Dolmans, aan de collectie van Muzee toegevoegd. Drie instellingen hebben bijgedragen aan de verwerving, te weten Stichting Bejaardenhuisvesting te Scheveningen, Stichting Cardia, locatie De Thuishaven en Stichting Muzee Scheveningen met behulp van de jaarlijkse bijdrage van de Vrienden van Muzee. Het scheepsmodel is gedurende een periode van 25 jaar in bruikleen gegeven aan Stichting Cardia, locatie De Thuishaven, ter vervanging van een aldaar eind 2017 ontvreemd model van een bomschuit. Het Stadsdeel Scheveningen betaalde de kosten van een vitrine voor dit scheepsmodel, dat op 17 maart door stadsdeelwethouder Karen Klein in DeThuishaven werd onthuld.

Bruiklenen

Een voorbeeld van een in het oog springend bruikleen in 2018 was de nalatenschap van Rederij Van der Toorn. Dit Scheveningse familiebedrijf was jarenlang gevestigd in villa Casa Maria aan de Zeekant. Toen door de Stichting Van der Toorn werd besloten dit pand te verkopen werd gezocht naar een goede bestemming voor de objecten die gerelateerd zijn aan de rederij. In overleg met Muzee is besloten dat alle objecten die gerelateerd zijn aan het bedrijf integraal in bruikleen worden ondergebracht bij Muzee. Met financiële steun van de Stichting Van der Toorn wordt voor deze bijzondere collectie een nieuwe stijkkamer ingericht, die de allure ademt van het rederskantoor en tevens uitleg geeft over het begrip reder, de familie Van der Toorn en onderwerpen die hieraan raken.

Diverse attributen en kledingstukken werden in het kader van het jubileumjaar 'Feest aan Zee' uitgeleend aan bibliotheken, theatergezelschappen en derden. Een deel van de badmodecollectie is gebruikt tijdens een fotoshoot bij Panorama Mesdag.

- **Selecteren en afstoten**

Tijdens de verbouwing van het museum in 2005-2006 is een verzamel- en afstotingsbeleid opgesteld. Op grond hiervan is de gehele collectie geherwaardeerd en gedeeltelijk ontzamd. In 2018 zijn geen cultuurhistorische objecten afgestoten. Bij de natuurhistorische collectie is de kwaliteit van de collectie belangrijk: kwalitatief minder collectiemateriaal wordt indien mogelijk vervangen door hoogstaand materiaal, in 2018 uitsluitend uit verworven particuliere schelpencollecties.

3.3. Het publiek

3.3.1 Samenstelling en omvang publiek

De sociaal-culturele betekenis van Muzee als 'community museum' en ontmoetingscentrum is groot.

Muzee is een laagdrempelige en klantgerichte instelling, die vooral wordt bezocht door ouders met kinderen c.q. grootouders met hun kleinkinderen, 55+-ers, senioren (65+-ers) en bewoners van verzorgingshuizen. Leerlingen van het basisonderwijs vormen daarnaast ruim 10% van het publiek. *Behoren bij onze verklaring d.d.*

bezoekersaantal. Zij bezoeken Muzee vooral in schoolverband. Een groot deel van deze leerlingen komt uit de krachtwijken van Den Haag. Ook groepen expats en inburgeraars bezoeken met regelmaat het museum.

Een specifieke doelgroep zijn de schelpenverzamelaars, die zowel voor de museumwinkel als voor de natuurhistorische presentatie komen. Twee keer per jaar vindt er in het museum een schelpeninformatie- en verkoopdag plaats, die veel publiek trekt. De Scheveningse achterban wordt extra gestimuleerd tot een bezoek aan het museum in juni, tijdens de zogenaamde Scheveningse Dag, en in december, tijdens de jaarlijkse Kerstmarkt. Beide evenementen zijn populair en trekken de laatste jaren ruim 1.500 bezoekers.

Om het bezoek van kinderen (4-12 jaar) aan het museum te stimuleren, worden er in de schoolvakanties workshops en extra activiteiten georganiseerd. Tentoonstellingen over bijvoorbeeld de surfcultuur op Scheveningen of over levende reuzenspinnen worden vooral bezocht door jongeren van 18-35 jaar. Muzee verleent faciliteiten aan groepen kunstenaars en bewoners om te vergaderen en te exposeren.

Daarnaast is er een cultuurpodium in de Scheveningenzaal met een capaciteit van 100 stoelen. Regelmatig worden hier met succes lezingen, toneel-, muziek- en kleinkunstvoorstellingen geprogrammeerd. In toenemende mate worden ook kindervoorstellingen geprogrammeerd. Zoals uit een onderzoek naar cultuurparticipatie in Den Haag blijkt wordt Muzee relatief vaak bezocht door laagopgeleiden. Bezoekers van de theatervoorstellingen en jazzconcerten in Muzee zijn veelal juist weer hoog opgeleid. Muzee kan bogen op een breed draagvlak. Binnen het stadsdeel Scheveningen is Muzee hét culturele centrum en de plek waar men bijeenkomt voor huwelijken, recepties, vergaderingen en informatie-bijeenkomsten. Het gebruik van het museum voor deze doeleinden wordt gestimuleerd om zoveel mogelijk mensen te laten kennismaken met de vaste presentatie en tijdelijke tentoonstellingen, en daarnaast om zoveel mogelijk eigen inkomsten te genereren.

Muzee heeft een grote achterban met 1.074 donateurs (968 particuliere donateurs, 38 jeugd donateurs en 68 bedrijfsdonateurs) (2017: 1.085). Er zijn 83 vrijwilligers in het museum werkzaam en er is een actieve Vriendenvereniging. Geïnteresseerden in de activiteiten van Muzee worden daarvan op de hoogte gehouden via persberichten in de lokale media, een website, e-mail nieuwsbrieven, facebook en twitter. Activiteiten en exposities worden onder de aandacht gebracht via de sociale media, de eigen website en die van de gemeente en Stichting Marketing Scheveningen.

De economische betekenis van Muzee is geringer dan de maatschappelijke betekenis. Dat is vooral te wijten aan de tamelijk geïsoleerde ligging van het voormalige schoolgebouw, waardoor de grote toeristenstroom in Scheveningen-Bad en -Haven grotendeels aan het museum voorbijgaat. Het jaar 2018 kon worden afgesloten met 37.399 bezoekers, een afname van 2.742 bezoekers of 6,8% ten opzichte van 2017.

3.3.2 Publieksactiviteiten

- Permanente presentatie van de collectie

De ruimte met de presentatie van Scheveningse taferelen werd eind 2018 ontruimd. Hier waren sinds 2006 het schoolklasje, de Scheveningse vijfing, de hotelkamer, de Scheveningse naaister en de kruidenierswinkel gevestigd. Deze taferelen maken in het voorjaar van 2019 plaats voor een nieuwe stijlkamer, het rederskantoor anno 1950/1960 van Rederij Van der Toorn.

- Tijdelijke tentoonstellingen

In 2018 werden vier grote wisselexposities gerealiseerd. Daarnaast waren in de centrale gang van het museum enkele kleinere exposities te zien.

Grote exposities

Haring en Scheveningen: de beste maatjes!

Vanaf 10 december 2017 t/m 15 april 2018 was een wisseltentoonstelling te zien over de haringvisserij op Scheveningen. In de late Middeleeuwen is de visserij al de belangrijkste bron van bestaan voor de Scheveningse bevolking. In het laatste kwart van de 19de eeuw zorgden bevolkingsgroei en de modernisering van de middelen en methoden om vis te vangen, verwerken en vervoeren, voor een snelle bloei van de Scheveningse visserij.

In de loop van de tijd heeft de Scheveningse visserij vele hoogte- en dieptepunten gekend en de haringvisserij, ooit een bron van nationale trots, is nu bijna ten dode opgeschreven. Deze tentoonstelling beschreef de geschiedenis van de (Scheveningse) haring door de eeuwen heen. De vormgeving was vooral op het visuele gericht, zodat de bezoeker aan de hand van foto's en filmpjes al een goed beeld kreeg van de haringvisserij. Een serie fraai opgemaakte tekstborden leidde de bezoeker verder door de geschiedenis, van pink tot vriestrawler. Ook de biologie van de haring (leefwijze, verspreiding), de handel en export en de haringconsumptie kwamen aan bod. De expositieruimte werd verder aangekleed met objecten uit de collectie van Muzee zelf, zoals scheepsmodellen, netten, tonnen, manden, vlaggen, monsterboekjes en toepasselijke schilderijen, wandborden en foto's.

In touw voor de toerist. Tweehonderd jaar werken in de badplaats

In de zomertentoonstelling van Muzee Scheveningen, 'In touw voor de toerist', lag het accent op 'de gewone man', die op het strand en op de boulevard zijn brood verdiende aan de badgasten en strandbezoekers. Deze Scheveningers oefenden beroepen uit die karakteristiek waren voor de badplaats en tegenwoordig in veel gevallen totaal zijn verdwenen. Strandberoepen als badman, badvrouw, ezeltjesdrijver en ijsjesverkoper passeerden de revue. Wie waren deze mensen? En hoe hebben zij de opmars van de badplaats de afgelopen 200 jaar beleefd? In touw voor de toerist bood een inkijkje in een onderbelichte doelgroep die de badplaats Scheveningen zo groot heeft gemaakt. De tentoonstelling was te zien van vrijdag 11 mei 2018 t/m zondag 9 september 2018. De opening werd op 11 mei verricht door Heino Walbroek, historicus en badplaatsondernemer met een groot Schevenings hart.

Overzichtsexpositie van Kunst op Scheveningen (KopS)

Op vrijdag 14 september 2018 vond de opening plaats van alweer de vierde editie van de tweejaarlijkse overzichtsexpositie 'Kunst op Scheveningen' (KopS). Scheveningen kent een bloeiend kunstenaarsleven met maar liefst drie actieve verenigingen: KopS, Kunstenaars in het Statenviertel en Art& Jazz. KopS is een actieve vereniging met maatschappelijke, culturele en educatieve betrokkenheid. De nieuwe expositie van KopS was in het weekend van 15 en 16 september gekoppeld aan een kunstroute langs ateliers in het stadsdeel. De expositie in Muzee was te zien t/m 14 oktober en had als thema 'Feest aan Zee', waarmee de expositie mooi aansluit bij de viering van 200 jaar badplaats. De intendant van Feest aan Zee, Henk Scholten, verrichte op 14 september dan ook de opening. In de expositie waren ruim 40 kunstenaars van KopS met hun werk vertegenwoordigd.

Eerste Wereldoorlog op Scheveningen

Op 11 november 2018 werd het einde van de Eerste Wereldoorlog internationaal herdacht, omdat het toen 100 jaar geleden was dat er een wapenstilstand werd bereikt. Hoewel Nederland neutraal was tijdens de strijd heeft de oorlog toch grote gevolgen gehad voor ons land en ook voor Scheveningen. Centrale thema's als de mobilisatie, de opvang van Belgische vluchtelingen en Britse geïnterneerde militairen en het leed onder de Scheveningse vissers werden in de expositie belicht vanuit het perspectief van een Haagse jonge vrouw, Maria Elisabeth (Miep) de Zaaijer. Miep was twintig toen de oorlog begon en heeft gedurende de hele oorlogsperiode een dagboek bijgehouden, wat ons een bijzondere kijk geeft op deze ingrijpende tijd. De expositie werd op 9 november 2018 geopend door Guido van Hengel, schrijver en historicus. Hij schreef een hoofdstuk voor het boek *Den Haag en de Eerste Wereldoorlog*, dat tijdens de opening werd gepresenteerd en in de museumwinkel verkrijgbaar was. De expositie liep t/m 24 maart 2019.

Kleinere exposities

Schevenings werk van Mia Westerhof (14 januari – 14 maart 2018)

Al eeuwen heeft Scheveningen met het strand en de eigen cultuur een aantrekkingskracht op kunstenaars. Ook Mia Westerhof (1955) werd na haar studie in Groningen getrokken door de zeelucht, de meeuwen en het licht. In de gang van Muzee Scheveningen was van 14 januari t/m 14 maart een verkooptentoonstelling te zien met werk dat ze al eerder in Scheveningen maakte.

Het Wilde Oog - Scheveningse en Spakenburgse Diva's (17 maart – 18 mei 2018)

Scheveningse en Spakenburgse vrouwen in klederdracht met gekleurde, futuristische brillen voor een bontgekleurd modern kunstwerk of met een ouderwetse duikhelm in de hand aan een zwembadrand. Het zijn vervreemdende beelden die je niet snel in het dagelijks leven zult tegenkomen. Het zijn foto's geënceneerd door Het Wilde Oog, het kunstenaarsduo Hans Lemmerman en Inge van Run. Van 17 maart

t/m 18 mei was er in de gang van Muzee Scheveningen een tentoonstelling te zien met foto's van deze vrouwen in klederdracht.

Nettenboeten met ets van Max Lieberman (20 mei – 22 juli 2018)

Muzee Scheveningen presenteerde in deze periode een kleine tentoonstelling rond de bekende schilder Max Liebermann. Liebermann was dol op Den Haag en op Scheveningen in het bijzonder. Hij schilderde er strandtaferelen, nettenboetsters, wandelaars op de boulevard en spelende kinderen. 'Max Liebermann op Scheveningen' werd samengesteld door Willemien de Vlieger-Moll.

Scheveningen door de lens van Marcel Minnee (25 juli – 26 september 2018)

Van 25 juli t/m 26 september toonde Muzee in de centrale gang foto's van de Haagse fotograaf Marcel Minnée (1941). Minnée volgde vanaf 1959 de Dagschool voor Fotografie en Fototechniek in Den Haag. Scheveningen was al in deze periode een geliefd onderwerp van de fotograaf. In een schoolopdracht documenteerde hij bijvoorbeeld de bouw van de nieuwe Pier tussen 1959 en 1961. Zijn foto's kenmerken zich door een sterk licht-donkercontrast, bijzondere standpunten en een persoonlijke benadering. Voor de presentatie bij Muzee selecteerde Minnée twaalf foto's die hij op Scheveningen maakte door de jaren heen. Zes foto's kwamen uit de serie over de bouw van de Pier. De andere zes foto's hadden diverse onderwerpen en lieten een mooie ontwikkeling in de tijd zien op Scheveningen.

Hoog Lindoduin (29 september – 31 december 2018)

Van 29 september t/m 31 december was in de centrale gang van Muzee een expositie te zien van Annemieke Jansen en Esther de Boer over de Scheveningse flat Hoog Lindoduin. Aan de Westduinweg in Scheveningen staat sinds 1967 het markante flatgebouw Hoog Lindoduin. In september 2016 werden de bewoners geïnformeerd over het feit dat de flat grondig gerenoveerd moest worden en dat ze tijdens deze renovatie hun huis zouden moeten verlaten. Inmiddels staat de hele flat leeg. Esther en Annemieke bezochten bewoners en legden op schrift en in beeld hun verhalen over Hoog Lindoduin en Scheveningen vast. Tijdens de opening op 28 september waren vele (oud-)bewoners van Hoog Lindoduin aanwezig. Parallel aan de expositie verscheen een boek met foto's en verhalen over Hoog Lindoduin, de oud-bewoners en de sociale woningbouw op Scheveningen.

Exposities buiten de deur

Badmode in de Bijenkorf (2 t/m 22 juli 2018)

Muzee Scheveningen trok in het kader van het jubileumjaar 'Feest aan Zee' de stad in en ging een samenwerking aan met de Bijenkorf Den Haag. In een van de etalages aan de Grote Marktstraat toonde Muzee van 2 t/m 22 juli bijzondere historische modellen uit de collectie badmode. Daarnaast was er op de parterre van het warenhuis een expositie te zien met badmode en bijbehorende documentatie, die werd getoond in drie badhokjes. Hiermee schetste Muzee tevens de historische ontwikkeling van badmode, van een alles bedekkend badkostuum tot de wereldschokkende lancering van de bikini. Vrijwel alle geëxposeerde stukken waren showmodellen van het bekende Nederlandse merk Tweka, opgericht in 1916. Tweka stond voor Tweemaal Ka: Kwaliteit prima, Kleurechtheid uitstekend. De badpakken en bikini's die in de Bijenkorf waren te zien dateren uit de jaren 1940-1950. Van de prominente en centrale opstelling op de parterre nabij de roltrappen en liften konden vele duizenden warenhuisbezoekers gedurende 21 dagen kennismaken. Dit droeg zeker bij aan vergroting van de naamsbekendheid van het museum in Den Haag.

Bibliotheekfilialen

In het kader van het jubileumjaar 'Feest aan Zee' werden in 2018 kleine exposities ingericht in de bibliotheken in Escamp en Laak.

- Educatieve taken

Activiteiten voor volwassenen

Lezingen

L'Amitié-Club de La Haye verzorgde in 2018 voor haar leden een zestal Franstalige lezingen in Muzee, die in totaal 168 bezoekers trokken. Tijdens een Open Dag op 13 maart organiseerde de HGVS twee lezingen, die 191 bezoekers trokken. Muzee nam in 2018 ook twee keer deel aan de lezingencyclus van de cursus Hagologie van Gilde Den Haag. Beide keren werd voor een dertigtal cursisten een lezing gegeven over de geschiedenis van het vissersdorp en de badplaats Scheveningen.

Met uitzondering van de zomermaanden juli en augustus werd elke derde vrijdag van de maand het museumcafé 'De Halve Vleet' getransformeerd tot 'Haags Historisch Café' (HHC). Een genodigde spreker vertelt dan in kort bestek iets over een onderwerp uit de geschiedenis van Den Haag en Scheveningen. Belangstellenden in de Haagse en Scheveningse historie kunnen elkaar hier ontmoeten en onder het genot van een drankje en hapje van gedachten wisselen. De tien bijeenkomsten trokken in 2018 totaal 510 (2017: 543) bezoekers.

Cursussen

De cursussen kunstgeschiedenis onder leiding van een eerstegraads lesbevoegde kunsthistorica trokken in 2018 opnieuw veel belangstelling. Er vonden in totaal 28 van dergelijke cursusbijeenkomsten plaats in Muzee met in totaal 700 deelnemers.

Het Erfgoedhuis Zuid-Holland verzorgde in 2018 in Muzee een cursus Rondleiden.

Vuurtoren

Op de woensdag- en zaterdagmiddagen werden om 14.00 uur rondleidingen op de vuurtoren van Scheveningen gegeven. Er vonden in 2018 twee huwelijksaanzoeken op de vuurtoren plaats (in 2017 zes). In totaal bezochten in 2018 603 bezoekers de vuurtoren (2017: 1.188). Deze halvering van het aantal bezoekers werd veroorzaakt door de sluiting van de vuurtoren vanaf juli 2018 wegens onderhoudswerkzaamheden. Naar het zich laat aanzien kan Muzee pas na de zomer van 2019 weer in de vuurtoren terecht voor rondleidingen.

Wandelingen door Oud Scheveningen

Onder leiding van een oud-schipper of oud-visser werden incidenteel in groepsverband wandelingen gemaakt door het oude vissersdorp Scheveningen.

Activiteiten voor jongeren

Cultuuronderwijs op zijn Haags

CultuurSchakel is het onafhankelijke kenniscentrum en de bemiddelingsorganisatie voor cultuuronderwijs en amateurkunst in Den Haag. De instelling is in 2013 ontstaan en vervult haar taken in opdracht van de gemeente. CultuurSchakel ontwikkelt binnen het gemeentelijk en landelijk beleid vanuit het Fonds voor Cultuurparticipatie het project Cultuuronderwijs op zijn Haags (COH). Er is een lesprogramma ontwikkeld voor de Haagse basisscholen met vier vaste thema's. Culturele instellingen bieden sinds het schooljaar 2016-2017 activiteiten aan die binnen dit lesprogramma passen. Er zijn door CultuurSchakel diverse bijeenkomsten georganiseerd over dit nieuwe programma. De educatief medewerker volgt deze bijeenkomsten en de ontwikkelingen van het COH-lesprogramma, zodat Muzee waar mogelijk kan aansluiten op dit nieuwe programma.

Binnen het programma COH zijn in 2013 in de acht verschillende stadsdelen cultuurcoaches aangesteld. De cultuurcoach van stadsdeel Scheveningen werkt bij CultuurSchakel vanuit een onafhankelijke positie en is vooral gericht op de vraag van de scholen. Hij legt verbindingen tussen de scholen uit stadsdeel Scheveningen en de diverse culturele activiteiten in Den Haag. De scholen moeten cultuur als vast onderdeel in hun curriculum gaan inpassen. De cultuurcoach begeleidt scholen met het maken van een beleidskader waarbinnen culturele activiteiten vast onderdeel moeten worden binnen het schoolcurriculum. Muzee wordt door de cultuurcoach op de hoogte gehouden van de vraag van de scholen en kan waar nodig speciale programma's samenstellen die direct aansluiten op de vraag van de scholen.

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

Het ligt in de bedoeling dat de al bestaande contacten van Muzee met de scholen uit stadsdeel Scheveningen blijven bestaan of geïntensiveerd worden. Daarnaast wordt er naar mogelijkheden gezocht om nieuwe vaste contacten te leggen. Waar nodig zal Muzee zich zoveel mogelijk flexibel opstellen en de educatieve activiteiten aanpassen aan de vraag van de scholen uit met name het stadsdeel Scheveningen. Muzee wil hiermee vooral de belangrijke taak vervullen om de geschiedenis van Scheveningen levend te houden bij de leerlingen van de basisscholen uit stadsdeel Scheveningen.

Feest aan Zee

2018 stond, zoals eerder gememoreerd, in het teken van de viering van het tweehonderdjarig bestaan van de badplaats Scheveningen. In dit kader heeft Muzee als educatief project 'Living History' georganiseerd. Van 15 t/m 19 oktober 2018 zijn er 29 klassen uit het primair onderwijs op Scheveningen van groep 3 t/m 8 met 706 leerlingen op bezoek geweest in Muzee. De vier deelnemende scholen waren: Het Volle Leven, de Vuurtoren, de Oranjeschool en de Meerpaal.

Tijdens deze projectweek kregen de klassen een bijzondere museumles aangeboden waarin de leerlingen vroegere tijden konden herbeleven. Bijzonder was dat de leerlingen niet alleen les kregen van een museumdocent, maar ook van de suppoosten en van de Vrienden van Muzee, allen gekleed in dracht. Door deze opzet kregen de leerlingen verhalen uit eerste hand te horen, sprak de geschiedenis meer tot de verbeelding en ontstond er een verbinding tussen twee generaties. De leerlingen hoorden vissersverhalen in het vooronder van de Bomschuit en in het Scheveningse straatje van de suppoosten. Ook mochten leerlingen aan de slag met oude ambachten als doeken knopen, netten breien, garnalen pellen en mutsen plooiën. Deze ambachten werden gedemonstreerd door de Vrienden van Muzee. Aan deze projectweek hebben veel vrijwilligers, suppoosten en Vrienden van Muzee meegewerkt, de leerlingen en leerkrachten vonden het een groot succes.

Lesprogramma

Muzee biedt een vast educatief lesprogramma voor leerlingen van het primair onderwijs, van het speciaal onderwijs en van brugklassen in het voortgezet onderwijs. Het lesprogramma omvat tien lessen op zowel cultuurhistorisch als zeebiologisch gebied. De basisscholen en de brugklassen van het voortgezet onderwijs kunnen bij Muzee lessen volgen binnen de vakgebieden cultuurhistorie en zeebiologie. De acht cultuurhistorische lessen beogen een groter cultuurhistorisch besef bij de leerlingen te creëren en de twee zeebiologische lessen een breder inzicht in de natuurlijke leefomgeving en de milieuaspecten die hierop van invloed kunnen zijn. De educatief medewerkster draagt zorg voor het ontwikkelen en geven van deze lessen. Voor het verzorgen van de museumlessen werden tevens externe museumdocenten ingezet.

Totaal 153 klassen (2017: 218) met 3.651 leerlingen (2017: 5.500) van het primair en voortgezet onderwijs volgden de verschillende lessen uit het lesprogramma. 1.520 (2017: 1.720) leerlingen volgden de lessen in het kader van het Cultuurmenu en 2.131 (2016: 3.780) leerlingen de overige lessen en projecten.

De lessen die werden aangevraagd waren: 'Schelpjes verzamelen' (67x), 'Speuren in de vloedlijn' (18x), 'Kinderkabinet' (11x), 'Scheveningen Toen en Nu' (6x), 'Tijdreizen' (6x), 'Kind op Scheveningen' (4x), 'Museum in de klas' (4x), 'Scheveningen in bezettingstijd' (4x), 'Scheveningen in beeld' (4x) en activiteiten voor de 'iktoon-campagne' (29x). De tijdelijke terugval in het aantal lessen en leerlingen werd voornamelijk veroorzaakt door langdurige afwezigheid wegens ziekte van de educatief medewerkster.

Het educatieve lesprogramma van het Haags Cultuurmenu werd in 2018 voortgezet voor het primair onderwijs. De les 'Schelpjes verzamelen' is onderdeel van het Cultuurmenu voor het primair onderwijs, een initiatief van de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea waaraan 17 Haagse erfgoedinstellingen deelnemen. Het Cultuurmenu wordt ieder schooljaar aangeboden aan alle Haagse basisscholen en in 2018 ook aan scholen uit de gemeente Westland. Doel is de leerlingen kennis te laten maken met verschillende erfgoedinstellingen. Iedere erfgoedinstelling verzorgt een les voor een specifieke groep van de basisschool. Deze les sluit aan op het curriculum van de leerlingen uit de desbetreffende groepen. De les van Muzee is bestemd voor de onderbouw, leerlingen van groep één en twee. De lessen zijn door de scholen geëvalueerd en goed van kwaliteit en op niveau bevonden.

De educatiemedewerkster nam ook in 2018 actief deel aan de Werkgroep Educatie van de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea.

De Cultuurmenulesen voor het voortgezet onderwijs zijn in 2018 voortgezet. Muzee geeft de les 'Scheveningen in Beeld' binnen het menu Kunst en cultuur. Het thema Scheveningen wordt binnen dit

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

menu door Muzee ingevuld voor de brugklas, door Panorama Mesdag voor het tweede leerjaar en door Museum Beelden aan Zee voor het derde leerjaar.

Muzee heeft in 2018 ten behoeve van het schooljaar 2018-2019 acht lessen, waaronder zeven cultuur-historische lessen en een zeebiologische les, aangemeld voor het programma Cultuuronderwijs op zijn Haags (COH) van CultuurSchakel. Scholen kunnen deze lessen met een subsidie van de gemeente boeken. De lessen moeten aansluiten bij de vier thema's, de leerlijnen en de verder onderverdeelde leerdoelen van de ladekast van CultuurSchakel. De cultuurhistorische lessen sluiten hierop beter aan dan de zeebiologische lessen.

Workshops, vakantieactiviteiten en kinderpartijtjes

Tijdens de schoolvakanties waren er extra activiteiten en workshops voor kinderen. De workshops zijn vrijwel altijd volgeboekt, er komen veel herhalingsbezoekers naartoe. Er zijn in 2018 in totaal 14 workshops gegeven aan 187 deelnemers.

Muzee heeft in de voorjaarsvakantie 2018 opnieuw meegedaan aan het theater- en kunstfestival Krokus Kabaal, georganiseerd door de gezamenlijke Cultuurankers.

De activiteiten in de zomervakantie werden aangeboden via de Haagse VakantiePas, de VakantiepasClub en de ZoetermeerPas. Deze passen worden aangeboden aan alle leerlingen van de basisscholen van Den Haag en Zoetermeer, attenderen hen op de diverse activiteiten tijdens de zomervakantie en bieden hun mogelijkheden om deze te bezoeken met een aantrekkelijke korting.

De activiteiten in de overige schoolvakanties worden aangeboden via de VakantiepasClub. De knutselworkshops in de herfstvakantie zijn aangeboden via het Festival de Betovering.

Op zaterdagmiddag organiseert Muzee op verzoek feestelijke verjaarspartijtjes. In 2018 verzorgde een vrijwilligster 10 kinderpartijtjes in Muzee (2017: 18).

Permanente educatieve activiteiten in het museum

Kinderen kunnen in Muzee een fotospeurtocht doen, de speurtocht voor Zeepaardjes is voor de allerkleinsten tot 5 jaar, de speurtocht voor Zeehonden is voor kinderen van 6 tot 9 jaar en de speurtocht voor Zeesterren is voor de oudere kinderen van 9 tot 12 jaar.

De speurtochten worden zowel door individuele bezoekers als door leerlingen in schoolverband gemaakt. Na het voltooien van deze speurtochten hebben de kinderen al spelenderwijs het hele museum verkend.

In de Bad- en strandzaal kunnen de kinderen met een zoekblad in het zand op zoek gaan naar verschillende schelpen uit de Noordzee en zo de naam van de desbetreffende schelp te weten komen.

Het leslokaal is, buiten de lesuren om, opengesteld voor het publiek. In het leslokaal bevinden zich de nodige cultuurhistorische objecten en diverse vitrines met zeebiologisch materiaal. Het kleine Noordzeeaquarium werd in 2018 door gebrek aan aanvoer van levende have buiten gebruik gesteld.

- Publicaties

Muzee Nieuwsbrief en Praaiberichten

Donateurs van het museum ontvingen in juni en december een *Nieuwsbrief*, waarin de belangrijkste nieuwsfeiten werden aangekondigd. De *Nieuwsbrief* wordt zoveel mogelijk digitaal via de e-mail verstuurd.

De voorzitter van het museumbestuur vestigde in zijn vaste rubriek 'Praaibericht Muzee Scheveningen' in het tweemaandelijks verschijnend huis-aan-huisblad van het WijkOverleg Scheveningen-Dorp *De Klinker* geregeld de aandacht op activiteiten van Muzee.

Welkom aan de Kust

Bij de tentoonstelling 'In touw voor de toerist. Tweehonderd jaar werken in de badplaats' verscheen een publicatie van Danny Verbaan *Welkom aan de Kust, Tweehonderd jaar Scheveningen achter de schermen*. Voor dit kloekke boek haalde Verbaan persoonlijke anekdotes en verhalen op van mensen die werkten in de badplaats. De publicatie, een uitgave van Muzee Scheveningen en uitgeverij Scriptum in Schiedam, was rijk geïllustreerd met afbeeldingen en oude foto's. Het eerste exemplaar werd op 30 augustus 2018 door de auteur bij boekhandel Paagman aangeboden aan minister Bruno Bruins van Medische Zorg en Sport. Het boek werd in de pers heel positief ontvangen en was al na enkele maanden uitverkocht.

Historische Reeks

Donateurs van Muzee ontvangen eens in de twee jaar gratis een boekje in de Historische Reeks van Muzee. In juni 2017 verscheen deel 20 van de reeks met als titel *Een wonder-werck, door menschen handen. De aanleg van de Scheveningseweg*. Voor 2019 staat een nieuwe uitgave in de reeks op stapel: *Begraven op Scheveningen* door prof. Henk den Heijer. Dit boekje zal aansluiten bij de najaarstentoonstelling van 2019 over de begraafcultuur op Scheveningen.

Website, digitale Nieuwsbrief, Facebook en Twitter

In 2014 is de nieuwe website van Muzee online gegaan. De website is gemaakt in *Wordpress*, een Content Management Systeem (CMS) waarmee heel eenvoudig een website kan worden gemaakt en onderhouden. Deze website is ook goed te bekijken op smartphones en tablets.

In 2018 werd de website www.muzeescheveningen.nl 41.528 keer bezocht (2017: 48.977 keer). Donateurs en andere belangstellenden worden daarnaast geregeld over nieuwe ontwikkelingen geïnformeerd via een digitale Nieuwsbrief, waarop men zich via de website kan abonneren. De nieuwsbrief werd eind 2018 onder 1.301 (2017: 1.254) e-mailadressen verspreid.

De Facebook account www.facebook.com/muzeescheveningen werd in 2018 door 1.402 vrienden (2017: 1.012) gevolgd. De Twitter account @muzeeschevening kende 1.471 volgers (2017: 1.473).

- Maatschappelijke functie

Trefcentrum

Het beleid was er ook in 2018 op gericht om zoveel mogelijk groepen uit het Scheveningse maatschappelijk leven en verenigingsleven gebruik te laten maken van de faciliteiten die Muzee kan bieden, variërend van vergaderlocatie tot cursusruimte. Door de multifunctionaliteit van de Scheveningenzaal en het naastgelegen visserscafé 'De Halve Vleet' zijn er goede voorzieningen beschikbaar, zoals een podium, stoelen voor een theateropstelling, een beamer en een geluidsinstallatie. Muzee is vaste vergaderlocatie voor de Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS), de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen (VVMS), de Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO) en een drietal kunstenaarscollectieven.

In 2018 vonden 301 bijzondere activiteiten in het museum plaats (2017: 281), waaronder 29 cursussen, 10 historische café's, 7 huwelijken en 2 huwelijksaanzoeken, 10 kinderpartijtjes, 12 lezingen, 32 ontvangsten, informatiebijeenkomsten, presentaties en evenementen, 32 recepties en 10 vergaderingen van Verenigingen van Eigenaren. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar bijlage 5.

Vele vrijwilligers staan 's avonds en in het weekend klaar om bij te dragen aan een rendabele exploitatie. Ook de leden van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen fungeerden geregeld als gastheer en gastvrouw tijdens deze bijeenkomsten. Zonder hun ondersteuning op vrijwillige basis zou Muzee dergelijke activiteiten niet kunnen organiseren.

Trouwlocatie

Muzee Scheveningen is sedert april 2007 trouwlocatie. In 2018 werden zeven huwelijken in het museum gesloten (2017: 5). Eind 2018 waren in totaal 91 huwelijken in Muzee gesloten.

- Cultuurankertaken

Naast de museale taak heeft het museum een functie als cultuuranker c.q. cultuurpodium in het stadsdeel Scheveningen. De cultuurankers hebben een veelzijdige taak: zij moeten informatie aanbieden over culturele activiteiten in de gehele stad en daarnaast faciliteiten bieden aan scholen en culturele instellingen in het kader van binnenschoolse cultuureducatie. Ook bieden zij cursusruimte en podia aan en bemiddelen ze voor verschillende vormen van actieve cultuurparticipatie. Tot slot leggen zij verbindingen met maatschappelijke organisaties en bewonersgroepen in het stadsdeel teneinde een groter publiek te bereiken.

Sinds 2008 werden al regelmatig en met succes in Muzee lezingen, toneel-, muziek- en kleinkunstvoorstellingen geprogrammeerd. Niet alleen versterkt dit de positie van Muzee op Scheveningen, het zorgt vanuit het oogpunt van cultureel ondernemerschap ook voor extra inkomsten en voor het aanboren van nieuwe categorieën bezoekers. Vanaf 2013 is Muzee cultuuranker van het stadsdeel Scheveningen. Aldus besloot de Haagse gemeenteraad op 8 november 2012 tijdens de vaststelling van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2013-2016 'Haagse Nieuwe'. In de stadsdelen Laak, Escamp, Segbroek en Centrum

waren de cultuurankers al eerder ontwikkeld. Scheveningen was het vijfde stadsdeel waar een cultuuranker werd gerealiseerd en inmiddels is in de stad een dekkend net aan cultuurankers ontstaan, in vijf theaters, twee bibliotheekvestigingen en één museum. Aangezien Muzee overdag vooral toegankelijk moet blijven als museum, blijft de podiumfunctie noodzakelijkerwijs beperkt tot de avonden. Een onafhankelijke adviescommissie heeft het gemeentebestuur in het voorjaar van 2016 geadviseerd over de door de Haagse culturele instellingen ingediende plannen in het kader van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2017-2020. De commissie was ten aanzien van de cultuurankerfunctie van Muzee van mening dat er meer vraaggericht in plaats van aanbodgericht moet worden geprogrammeerd. Voor dat taakonderdeel heeft Muzee een aanvullend plan gemaakt. Het college van B en W stemde in met het verzoek van Muzee om binnen het toegezegde bedrag voor de cultuurankerfunctie het bedrag voor overhead te verhogen. Dit maakte de weg vrij voor de aanstelling van een parttime projectleider wijkcultuur per 1 januari 2017. Sinds 1 januari 2017 is drs. Tamara Peers voor 16 uur per week (m.i.v. 1-1-2019: 20 uur per week) werkzaam als coördinator wijkcultuur. Zij heeft verkennend onderzoek verricht naar wat er al bekend is op het gebied van cultuurparticipatie in Scheveningen. Door haar rol als kwartiermaker voor het evenement 'Kunst en Cultuur op Scheveningen' heeft zij in een sneltreinvaart contact gelegd met de kunst- en cultuuraanbieders op Scheveningen om een gezamenlijk gedragen culturele dag te organiseren. Eveneens heeft zij contact gelegd met de 'keyspelers' op het gebied van cultuur in de wijken om te kijken hoe de vraag het beste opgehaald kan worden.

Vraaggerichte programmering

Voor de komende jaren heeft Muzee vier pijlers onderscheiden, waar het museum zich in de programmering en vanuit de cultuurankertaak op wil richten:

1. Jong en oud verbinden

Een belangrijke stedelijke ontwikkeling die van invloed is op de cultuurvraag in Scheveningen is de komst van vele nieuwkomers op Scheveningen (zoals in het havengebied). Deze groep nieuwkomers met een niet-Scheveningse achtergrond bestaat veelal uit jonge gezinnen, en/of mensen die getrokken worden door het leven aan zee, onder wie surfers en andere watersporters. Voor oud-Scheveningers is de komst van nieuwe bewoners een bedreiging van de Scheveningse identiteit. Muzee ziet deze controversie als een uitdaging en heeft de ambitie om jong met oud-Scheveningen te verbinden. Enerzijds om de buurtbewoners bij elkaar te brengen door middel van actieve en passieve cultuurparticipatie, anderzijds omdat de Scheveningse identiteit verandert en Muzee het belangrijk acht dat nieuwkomers de cultuurhistorie van hun stadsdeel kennen. Muzee is ook wel een community museum en trekt oudere bezoekers van Scheveningse komaf. De Scheveningers voelen zich thuis in het museum en komen er geregeld om elkaar daar te ontmoeten of actief mee te werken als vrijwilliger in het museum. De verhalen van de oude Scheveningers over het dorp en de visserij zijn authentiek. Er zijn nog maar weinig Scheveningers die deze periode echt hebben meegemaakt. Muzee ziet het als taak om deze verhalen te cultiveren en door te vertellen aan de nieuwe inwoners en wil de komende drie jaar dit thema terug laten komen in de activiteiten die het museum zelf organiseert en meewerken aan initiatieven en ideeën van kunstenaars en/of wijkbewoners zelf met betrekking tot het thema 'jong en oud verbinden'.

2. (Culturele) diversiteit binnen Scheveningen bevorderen

In vergelijking met een aantal andere stadsdelen is de culturele diversiteit in Scheveningen van andere aard. Scheveningen heeft minder grote groepen etnische minderheden. In het onderzoek naar de cultuurvraag wil Muzee de verschillen in achtergrond en interesses in de verschillende wijken onderscheiden (van het Belgisch Park tot aan Duindorp) en daar verder invulling aan geven in de programmering.

3. Kwetsbaren in Scheveningen bereiken

Een belangrijke groep voor Muzee zijn de 'kwetsbare' bewoners van stadsdeel Scheveningen. In samenwerking met Welzijn Scheveningen en het Stadsdeelkantoor Scheveningen probeert Muzee deze groep in kaart te brengen en vanuit de cultuurankertaak deze mensen te bereiken.

4. Scheveningen, blik op de wereld

Het internationale karakter van de stad Den Haag en het sentiment onder de Scheveningers voor 'ons' dorp Scheveningen is een controversie waar we vanuit Muzee rekening mee houden. Het eigen karakter van Scheveningen wordt vanuit het museum behouden, tegelijkertijd wil Muzee vanuit de cultuurankertaak de Scheveningers prikkelen door in de programmering het thema 'blik op de wereld' te behouden.

Behouden bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

Muzee richt zich met de activiteiten op cultureel gebied in de eerste plaats op bewoners in het eigen stadsdeel, aansluitend bij de eigen identiteit van Scheveningen, met als doel: het vergroten van de cultuurparticipatie in het stadsdeel. Vanuit die basis wordt de samenwerking gezocht met bewoners en met andere culturele partners in het stadsdeel, zoals de YMCA en de stadsdeelbibliotheek Scheveningen.

Cultuurcafé's

Op 12 april, 5 juli en 23 november werden in samenwerking met CultuurSchakel in Muzee de zevende, achtste en negende aflevering van het Cultuurcafé georganiseerd. Enkele keren per jaar komen de aanbieders van culturele activiteiten op Scheveningen hier bijeen om elkaars expertise te leren kennen, de samenwerking te zoeken, ideeën aan te dragen, te overleggen en via thema's ervaringen uit te wisselen.

Themajaar 'Feest aan Zee'

Muzee verzorgde op donderdag 11 januari tijdens het openingfeest van het themajaar 'Feest aan Zee' in het Kurhaus het programma in de Cor Ruyszaal. Er waren optredens van lokale kunst- en cultuuraanbieders, waaronder een voordracht van de gedichten van Immetje in Schevenings dialect door het jongste lid van de Vrienden van Muzee Lindsay de Jong en een optreden van de Scheveningse surfband Piñata.

Kunst en Cultuur op Scheveningen en Ik Toon workshops

De kerngroep Kunst en Cultuur op Scheveningen, bestaande uit de coördinator wijkcultuur van Muzee, de adviseur voor Scheveningen van CultuurSchakel en de voorzitter van YMCA Scheveningen, heeft in 2017 besloten om de culturele dag op Scheveningen ook in 2018 te continueren. Het toewerken naar dit cultureel evenement is een succesvolle aanpak om cultuurparticipatie te vergroten in het stadsdeel. Een uitgebreide voorbereiding waarin de vraag wordt opgehaald bij zowel wijkbewoners als aanbieders en organisaties (zoals Welzijn Scheveningen) op Scheveningen leidt tot een breder draagvlak en een vraaggericht programma.

In de voorbereiding werden er sessies gehouden met de belangrijke organisaties op Scheveningen op het gebied van cultuur en participatie (Stadsdeelkantoor Scheveningen, Welzijn Scheveningen en YMCA Scheveningen). Daarnaast werd er met lokale aanbieders uit het amateurveld, professionals woonachtig op Scheveningen en de 'keyspelers' uit de verschillende wijken gesproken en nagedacht over een vraaggericht programma, onder andere tijdens de cultuurcafé's.

In 2018 werd op verzoek van Stichting Stad aan Zee besloten om het evenement waarbij aanbieders zichzelf presenteren plaats te laten vinden in het UITweekend, dit vanwege het drukke Feest aan Zee programma in juni. Er werd vanuit de kerngroep besloten om de culturele workshops voor de Scheveningse basisschoolleerlingen wel in juni te laten plaatsvinden in Muzee omdat dit een onderdeel is van de landelijke campagne 'IkToon' (promotie van de amateurkunst) en het voor de scholen een goede periode is. Het presentatiemoment van lokale aanbieders en de cultuurmarkt (Kunst en Cultuur op Scheveningen-festival) werd verplaatst naar 1 september 2018 als opening van het Scheveningse UITseizoen, ook dit jaar weer in en rond de Oude Kerk. Het doel van de workshops is het vrijetijdsaanbod op scholen te promoten. De koppeling met het festival op 1 september werd gemaakt door een openingsact te organiseren op 1 september met een belangrijke rol voor de kinderen die hadden deelgenomen aan de workshops in juni.

Op 1 september werd de Oude Kerk in het teken van Feest aan Zee omgetoverd tot een onderwaterwereld. De drummers van Barry Kruik (De Scheveningse Muziekschuur), de dansers van Diana Meijer Dance & ShowBizz Academy, de Dansbende en de jonge violisten van de Gypsy Academy verzorgden samen met musicalster Juan Wells (zanger uit de Joop van den Ende musical De Kleine Zeemeermin) en operazangeres Sonja Volten een spectaculaire opening van het evenement.

Tijdens het evenement waren er workshops en presentaties van lokale aanbieders en was er een kunst- en cultuurmarkt. Daarnaast programmeerde het Scheveningse singer- songwritersduo Something like Sunshine, in het kader van talentontwikkeling, talenten uit de wijk op het buitenpodium.

Voorprogramma Stranden aan zee in de Koninklijke Schouwburg

In drie cultuurankers (Theater de Nieuwe Regentes, Laak Theater en Theater Dakota) maakten bewoners onder leiding van professionele podiumkunstenaars voorstellingen over het strand en de zee. Deze voorstelling was het slotakkoord van het project 'Stranden' dat mede mogelijk gemaakt is door Feest aan Zee. De Cultuurankers hebben gezamenlijk een feestelijk voorprogramma bedacht, dat heeft plaatsgevonden in en voor de Koninklijke Schouwburg met De Torenblazers vanuit de Vaillant en het Shantykoor Scheveningen vanuit cultuuranker Scheveningen.

Club Lourdes aan Zee

In november 2018 toverde Stichting Dans- en Muziekcentrum (DMC), samen met Feest aan Zee, Scala, Muzee en met medewerking van Diligentia & Pepijn de Lourdeskerk in Scheveningen om tot een eigentijds pop-up theater in clubsetting. Aanleiding was de droom van Karel de Rooij, bekend als Mini van het duo Mini & Maxi en geboren en getogen Hagenaar, om het oude variété dat ooit hoogtij vierde in Scheveningen terug te brengen (doelstelling vanuit zijn stichting Scala). Dat wilde hij doen met *Circus in de Branding*: een mix van comedy, acrobatiek, dans en muziek. Met de viering van Feest aan Zee, 200 jaar Scheveningen als badplaats, zag hij het ideale moment om dit te verwezenlijken.

Muzee haakte om verschillende redenen graag aan bij deze droom. Muzee ligt op 300 meter afstand van de Lourdeskerk en ziet in een (tijdelijk) middenpodium op die locatie een goede mogelijkheid om culturele organisaties en makers uit Scheveningen beter te kunnen faciliteren.

Muzee wil in het kader van talentontwikkeling de koppeling maken tussen amateurs en professionals en ziet daarbij de programmering in de Lourdeskerk als een manier om talenten een podium te bieden. Op 24 november programmeerde Muzee in samenwerking met het Zuiderstrandtheater (DMC) de flamencozangeres Luna Zegers in Club Lourdes aan Zee, als onderdeel van de serie wereldmuziek met als thema 'liefde voor de zee'. In het concert van Luna Zegers stond de invloed van de zee op de flamencomuziek centraal en werd een koppeling gemaakt met hoe de zee van invloed is geweest op het leven op Scheveningen. Foto's uit de exposities 'Visserskoppen' en 'Vissersvrouwen' van fotograaf Emi Barendse werden tijdens het concert getoond.

Jazzconcerten

De concertserie Friday Night Jazz werd in 2018 op elke tweede vrijdagavond van de maand voortgezet, met uitzondering van de maanden juli en augustus. Drummer Hans Braber, de initiator van deze concertreeks, staat maandelijks garant voor een sterke bezetting met vertrouwde jazzartiesten. De serie van tien concerten was met 716 bezoekers (een gemiddelde van 72 bezoekers per concert) weer een doorslaand succes.

De serie jazzconcerten op de zondagmiddag onder leiding van trompettist/zanger en radiomaker Michael Varekamp werd in 2018 gecontinueerd met een nieuwe serie genaamd 'Jazz and Stories'. Michael Varekamp stelde opnieuw programma's samen die de jazzhelden van weleer dichtbij brachten en schetste in deze voorstellingen het karakter, de levensstijl en natuurlijk de muzikale invloed en achtergrond van telkens een andere legende. Elk concert werd voorafgegaan door een inleiding, bestaande uit filmfragmenten, verhalen en muzikale voorbeelden. In 2018 werd op deze wijze aandacht besteed aan The Life of Chet Baker, The Hammond Organ In Jazz, New Orleans Express, Michael Varekamp & His Hot Five, Miles Davis Kind of Blue en What a wonderful Christmas in de geest van Louis Armstrong.

De serie trok in zes concerten 507 bezoekers, een gemiddelde van 85 bezoekers per keer.

Op 16 maart programmeerde Scala Variété aan Zee pianiste en zangeres Anke Prevoo in de Lourdeskerk met haar programma 'PIA, back in Scheveningen'. Deze voorstelling was een ode aan de legendarische avonden in De Vliegende Hollander, onderin Hotel des Galeries op Scheveningen. Om dit initiatief van Scala Variété aan Zee te ondersteunen heeft Muzee tien kaarten afgenomen en als social seats gedoneerd aan Welzijn Scheveningen.

Wereldmuziek

Het ontmoeten van een andere cultuur laat zien waar de verschillen en de overeenkomsten liggen, het 'een kijkje nemen' in een andere keuken leidt tot meer begrip voor elkaars achtergrond en het verbindt de verschillende culturen. Muzee is in 2017 gestart met een serie wereldmuziek op de zondagmiddag. In 2018 traden op Marlous Lazal en haar tangomannen, Magda Mendes (fado, 2x) en Luna Zegers (flamenco).

Bij de eigen producties werd consequent 50% korting op de entreprijs verleend aan houders van een Ooievaarspas.

Overige vormen van muziek- en theaterbeoefening

Ook voor andere vormen van muziek- en theaterbeoefening is in cultuuranker Muzee een podium beschikbaar. Zo was er op 2 februari een optreden van Cobra en de Cobats met het gevarieerde liedjesprogramma 'De mooie Scheveningse meid'; op 6 mei speelde Stichting Politiek Theater de

voorstelling 'Nieuwe generatie Haags Podiumtalent' met studenten van het Koninklijk Conservatorium en de Paul van Vliet Academie; op 17 juni en 18 november het liedjesprogramma 'En daarom ben ik dol op

Scheveningen' van Jeannette Scheffer en Hans Steijger en op 16 september actrice Isabella Chapel van stichting Claudine & Claudette met de tragikomedie 'Ans komt Langs'.

In 2018 werden vijf keer vergaderfaciliteiten geboden aan de kunstenaars, verenigd in de Stichting Art&Jazz. Hiervoor werden geen kosten in rekening gebracht. Ook leden van de vereniging Kunstenaars op Scheveningen (KopS) vergaderden een keer in Muzee. De kunstenaars die deelnamen aan het evenement DuneArt kwamen in 2018 zes keer voor besprekingen in Muzee bijeen. De contacten tussen de diverse kunstenaarsgroepen resulteerden in een steeds nauwere onderlinge samenwerking. Leden van Kunstenaars op Scheveningen exposeerden van medio september tot medio oktober in Muzee.

Indische gemeenschap

De programmering in Muzee is populair onder de Indische gemeenschap. De voorstelling van Het Portret Spreekt 'Adieu Indië. Nederlands-Indië 1860-1949. Van Max Havelaar tot Indonesia Merdeka' werd in 2018 zeven keer gespeeld en trok 710 bezoekers. Op 18 en 25 maart speelden Yvonne Keuls en Max Douw in Muzee de voorstelling 'Bericht van twee niet-gekke dames' en op 15 april gaf Yvonne Keuls naar aanleiding van haar boek *Zoals ik jou ken, ken jij mij* een lezing. Wieteke van Dort organiseerde op 1 juli een koempoelan en op 23 december een speciale Kerstkoempoelan: een Indisch samenzijn met liedjes en Indische hapjes.

Klassieke muziek

In de aanloop naar de vijftiende editie van het Haagse kamermuziekfestival Classical Encounters (voorheen Kamermuziekfestival Den Haag) bezocht het festival de cultuurankers van de Hofstad. Festivalmusicici traden op donderdag 8 maart op in Muzee met een voorproefje van wat het publiek te wachten stond tijdens het festival van 4 tot en met 8 april.

Muzee nodigt je UITfestival als onderdeel van het UITfestival Den Haag

Muzee organiseerde in 2018 voor de tweede keer een UITfestival voor de bewoners van stadsdeel Scheveningen op 31 augustus, de vrijdag voor het Kunst en Cultuur op Scheveningen festival (1 september) en het UITfestival Den Haag (2 september). Een gevarieerd programma van lokale artiesten waaronder het projectkoor van de volksopera Scheveningse Kuren, comédienne Isabella Chapel, de Haagse singer-songwriter Ed Struijlaart en de zangeres Veronique Sodano zorgden voor een groot feest. Er kwamen maar liefst 247 bewoners op af.

Theater Na de Dam

Jongeren uit Den Haag verdiepten zich onder leiding van theatermakers van Het Nationale Theater in de geschiedenis van hun stad ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. Zij spraken met ouderen, onder anderen met de suppoosten en vrijwilligers uit Muzee, over hoe het was jong te zijn in oorlogstijd. Deze gesprekken, vol herinneringen en verhalen, vormden samen met ander bronnenmateriaal de basis van de voorstelling 'Toen kwam de haring weer' die op 4 en 5 mei werd gespeeld in Muzee. De gesprekken en repetities vonden plaats in Muzee.

Programmering voor kinderen

Krokus Kabaal

In de voorjaarsvakantie deed Muzee mee met de programmering van het festival 'Krokus Kabaal', een kinderfestival georganiseerd door de acht Haagse Cultuurankers voor kinderen van 2 t/m 12 jaar. Van maandag 26 februari t/m vrijdag 2 maart 2018 rouleerden verschillende voorstellingen en activiteiten. De voorstellingen werden tegen een laag tarief aangeboden. Het festival biedt kunst, theater en cultuur voor iedereen. Thema dit jaar was: Kijkje in de keuken. In Muzee werden er zes workshops gegeven: in samenwerking met TrashUre Hunt drie keer de workshop 'Op zoek naar de plastic soep' en drie keer de workshop 'Knutsel je eigen haring' met een knipoo naar deze Scheveningse lekkernij. Er waren twee voorstellingen: 'Picknick' en 'Ik zou wel een kindje lusten'. In totaal waren er 235 bezoekers.

De Betovering

In 2017 was Muzee Scheveningen voor het eerst in het begin van de Herfstvakantie een satellietlocatie van festival De Betovering. In 2018 deed Muzee voor de tweede maal mee als festivallocatie. Op maandag 22 oktober werden er 'Waterwezens' gemaakt en tweemaal vond de poppenvoorstelling 'De kleine

vuurtorenwachter' plaats. Op deze dag waren er 57 (groot)ouders met kinderen die enthousiast meededen aan de creatieve workshops en 136 mensen bezochten de voorstelling.

Twee Turven Hoog

Het landelijke festival 2 Turven Hoog voor de allerkleinsten (2 t/m 6 jaar) vond van 28 maart t/m 5 april in Den Haag plaats in een aantal cultuurankers, waaronder Muzee. Op 28 maart speelde de voorstelling 'Do re mier' (2+) in Muzee. Deze ging over 't leven, vol humor en ontroering, in een klein toch sterk insectenjasje en trok 58 bezoekers.

Museumnacht Kids

Kartonkunstenaars de Cardboarders verzorgden op 17 maart tijdens de Museumnacht Kids de workshop 'Fantasierijke zeebeesten maken', waarbij de kinderen en (groot)ouders samen met de geknutselde zeebeesten een animatie konden maken.

SiR Musical Theaterschool lokatietheater

Op 30 juni gaf SiR Musical Theaterschool drie amateurvoorstellingen in Muzee met de verschillende museumruimtes als decor. De jonge acteurs speelden op verschillende plekken de scènes van hun voorstelling 'Neverland de Musical'. De voorstellingen trokken 123 bezoekers.

Kindervoorstelling Kwekers in de kunst

Om Scheveningse kinderen bij het erfgoed van het Kurhaus te betrekken schreef Els Hoonhout van Kwekers in de kunst de kindervoorstelling 'Hoteldebotel'. Koos Sekrève en Jolantha Zaat van Theaterkoor Dario Fo speelden hierin de portier van het Kurhaus en Greetje, een ver nichtje van Jacob Pronk die tweehonderd jaar geleden het eerste badhuis opende.

Op woensdag 14 november werden Scheveningse kinderdagverblijven, naschoolse opvang en Kommunika uitgenodigd voor deze voorstelling. Er kwamen 57 kinderen en begeleiders op af.

Samenwerking met TrashUre Hunt

In 2018 organiseerde Muzee samen met TrashUre Hunt twee woensdagmiddagen (21 januari en 28 maart) waarbij kinderen vanaf Muzee vertrokken naar kinderboerderij 't Waaygat om gezamenlijk afval op te ruimen of zoals de TrashUre Hunters het zeggen, om 'schatten' te zoeken en daarmee kunst te maken. In de voorjaarsvakantie maakte TrashUre Hunt deel uit van de programmering van het Krokus Kabaal festival (zie hierboven). In de meivakantie verzorgde TrashUre Hunt twee keer twee workshops: op 1 en 8 mei de workshop Trash Art (kunst maken van gevonden materialen) en op 3 en 10 mei de workshop Trash & Skate (afval verzamelen en dan skaten in het skatepark).

Cursussen/lezingen

De cursussen kunstgeschiedenis in Muzee worden overgelaten aan de markt en verzorgd door een zzp-er (eerstegraads lesbevoegde kunsthistorica); zie verder onder Cursussen op pag. 12.

- **Communicatie, marketing en public relations**

Taken op het gebied van marketing en communicatie werden op ad hoc-basis verdeeld over diverse vaste medewerkers. Helaas is hiervoor binnen de formatie van Muzee geen deskundige marketingmedewerker beschikbaar. Een vrijwilliger droeg zorg voor de verspreiding van affiches en flyers in het stadsdeel.

Muzee was met een informatie- en verkoopstand aanwezig op 15 juni tijdens Vlaggetjesdag in Scheveningen en op 2 september tijdens het UITfestival aan het Lange Voorhout. Op 1 september was Muzee aanwezig met een informatie- en workshopstand tijdens het evenement 'Kunst en Cultuur op Scheveningen' rond de Oude Kerk in de Keizerstraat. Ook tijdens de Dag van de Haagse Geschiedenis op 14 april op het Plein was Muzee vertegenwoordigd.

Ontwerpbureau Malou Design verzorgde de vormgeving van al het drukwerk in de huisstijl van Muzee.

De lokale en regionale media werden via persberichten geattendeerd op alle activiteiten in het kader van de cultuurankerfunctie. Van de grotere museale evenementen (Scheveningse Dag, Kerstland, openingen van tentoonstellingen enz.) verscheen naast een aankondiging, na afloop een verslag in de lokale huis-aan-huisbladen *De Scheveningsche Courant* en *De Scheveninger*. Ook werd voor optredens en voorstellingen in

Muzee veel reclame gemaakt via de sociale media en de digitale muurkrant. Daarnaast werden enkele promotiecampagnes uitgevoerd in samenwerking met de overige Cultuurankers. Het museum was gratis toegankelijk tijdens de Scheveningse Dag op 23 juni en tijdens de kerstmarkt 'Kerstland' op 15 december.

Muzee was ook in 2018 'partner in promotie' van de Stichting Den Haag Marketing. Daarnaast is de directeur bestuurslid van de Stichting Directieoverleg Haagse Musea, waar gezamenlijke promotie-activiteiten worden ontwikkeld. Ook nam hij in 2018 deel aan de bijeenkomsten van het College van Participanten van Stichting Marketing Scheveningen. Muzee ontving in 2018 voor de derde keer een Certificaat van uitmuntendheid van de reizigersorganisatie Tripadvisor.

- Overige publieksactiviteiten

Schelpenbeurs

Op 7 april werd een kleinschalige schelpenbeurs in Muzee georganiseerd met diverse Nederlandse en Belgische standhouders en natuurlijk de verkoop vanuit de eigen museumwinkel (259 bezoekers). Dit concept bleek weer een groot succes: het aanbod voor de bezoekers was groter dan normaal door de aanwezigheid van externe handelaren, maar het knusse en gezellige karakter dat men van deze schelpendagen gewend is, bleef behouden. Deze dagen worden heel goed bezocht en gewaardeerd door de donateurs van Muzee, die we op deze manier tevreden en 'binnenboord' houden. Wel staat hier tegenover dat door de aanwezigheid van handelaren de verkoopopbrengst van de eigen museumwinkel wat minder groot was.

Op 17 november werd de najaarsschelpenverkoopdag gehouden. Vooral door een groot aanbod aan nieuw schelpenmateriaal was deze dag een groot succes met veel enthousiaste bezoekers (191).

Scheveningse Dag

Het mooie zomerweer zorgde er zaterdag 23 juni voor dat vele Scheveningers en niet-Scheveningers de weg naar Muzee wisten te vinden. Maar liefst 2.800 bezoekers (in 2017: 1762) namen een kijkje in het museum en lieten zich op de binnenplaats verrassen door shows van klederdrachtgroepen. Ook waren er diverse muzikale optredens, waaronder enkele van het Shantykoor Scheveningen. De Vrienden van Muzee zetten hun beste beentje voor met de verkoop van Scheveningse artikelen en gerooete en gebakken vis. Op het voorplein werden oude ambachten gedemonstreerd en daar vond om 11.00 uur ook de opening plaats. Jan Nelisse, voorzitter van de donateursstichting van Muzee, onthulde samen met Muzeevoorzitter Chris Schaapman en directeur Paul de Kievit een drietal vlaggenmasten met fraaie banieren, die bijdragen aan een betere zichtbaarheid van het museum. Nelisse wees in zijn openingspeech ook op het recent verworven schilderij van Isaac Israëls, dat met financiële hulp van een aantal fondsen kon worden aangekocht. Velen maakten van de gelegenheid gebruik om dit opmerkelijke schilderij van twee Scheveningse jonge vrouwen in dracht te bekijken. Aan het eind van de middag presenteerde oud-voorzitter Henk Grootveld de nieuwe CD van de band Ragmob, die daarna een spetterend optreden gaven waarbij velen een dansje waagden. Het bleef nog lang gezellig op de binnenplaats van Muzee.

Kerstland

De traditionele kerstmarkt van Muzee Scheveningen viel dit jaar op zaterdag 15 december. Het was de 31ste editie van dit bijzondere kersteventement, dat dit jaar 1.556 bezoekers trok (in 2017: 1.755). De deuren van Muzee Scheveningen gingen 's ochtends al om 10 uur open. Op het voorplein van Muzee verzorgde het Charles Dickens Orkest uit Voorburg twee optredens. Om 11.00 uur verrichtte Muzeedirecteur Paul de Kievit bij afwezigheid van voorzitter Chris Schaapman in de Scheveningenzaal de officiële opening. Direct daarna stond een optreden gepland van het Schevenings Vissersvrouwenkoor. Verder stonden op het programma een optreden van het blokfluitensemble De Medeklinkers o.l.v. Astrid Oudewaal, van zanggroep Memories o.l.v. Joop Alberti en van het kindertheaterkoor De Zeesteren o.l.v. Monique Hartevelde. De Scheveningse Dag werd muzikaal afgesloten door The Big Cats (Kees Kingsize en Evert Willemstijn).

Wie het Schevenings dialect wilde horen in kerstsfeer kon gaan luisteren naar Arie Spaans sr., die twee keer in het klaslokaal achterin het museum op z'n Schevenings een kerstverhaal vertelde, dat voor deze gelegenheid door Leen van der Plas was geschreven. Verder waren er drie voorstellingen van de Scheveningse poppenkast, die werden verzorgd door Riet en Lydia Buis.

In de museumzalen en -gangen waren vele artikelen te koop zoals kerststukjes, handwerk en boeken. In een grote partytent op de binnenplaats van het museum stonden kramen met tal van lekkernijen, zoals gebakken en gerookte vis, olieballen, poffertjes, erwtensoep en glühwein. De Scheveningse Wereldwinkel en het Scheveningse Vissersvrouwenkoor waren met een kram vertegenwoordigd. De Scheveningse auteur Danny Verbaan signeerde de hele dag boeken, waaronder de laatste exemplaren van zijn jongste publicatie *Welkom aan de kust*. Tijdens Kerstland was de nieuwe expositie 'Eerste Wereldoorlog op Scheveningen. Herinneringen uit een Haags dagboek' te zien.

De toegang tot Kerstland was zoals elk jaar gratis. Kerstland werd georganiseerd door de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen en de opbrengst kwam ten goede aan het museum.

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Huisvesting en veiligheid

- Pand Neptunusstraat

In het klein onderhoud van het museumgebouw, gelegen aan de Neptunusstraat 90-92, wordt intern voorzien door de huismeester en enkele vrijwilligers. Dankzij de inzet van een gemotiveerde vrijwilliger kon het schilderwerk van de binnenzijde van het pand worden voortgezet. In 2018 werd dankzij een donatie van de Jubileumcommissie Muzee 65 jaar op de binnenplaats buitenverlichting aangebracht. Sinds 2013 huurt Muzee van de gemeente een bedrijfsruimte met buitenterrein en dubbele loods aan de Neptunusstraat 94, direct naast het museum. De bedrijfsruimte met een van de loodsen is onderverhuurd aan twee ontwerp bureaus. Een van de loodsen en de parkeerruimte zijn in gebruik bij het museum.

De medewerker externe dienstverlening van Muzee nam ook in 2018 deel aan de kwartaalbijeenkomsten van de Duurzaamheidskring Haagse Musea. Een onderdeel daarvan is het gebruik van de Milieubarometer, een internetapplicatie waarmee energie, water en afvalgegevens vertaald worden in kengetallen, grafieken en een CO₂-balans. Hiermee kan de milieuprestatie van Muzee worden gemonitord.

- Vuurtoren

De Scheveningse vuurtoren aan de Zeekant 12 is eigendom van het rijk en heeft de status van rijksmonument. De vuurtoren is voor de bevolking van Scheveningen het natuurlijke icoon van het havengebied. Daarnaast is de vuurtoren een niet weg te denken onderdeel van de skyline van Scheveningen en daarmee ook – als (wereld)stad aan zee – van Den Haag. De toren en de daarin aanwezige collectie met objecten van de Rijkskustverlichting worden beheerd door Rijkswaterstaat. Muzee treedt sinds 1993 op als feitelijke beheerder en organiseert op de woensdag- en zaterdagmiddagen rondleidingen in de vuurtoren. Zoals hiervoor gememoreerd was de vuurtoren vanaf juli 2018 wegens onderhoudswerkzaamheden gesloten.

- Veiligheid

Het museum is voorzien van een adequate brandmeldinstallatie en van een inbraakalarm. Tevens is er een ontruimingsplan en calamiteitenplan voor het personeel, de bezoekers en de collectie aanwezig, met een overzicht van objecten die in geval van een calamiteit het eerst buiten het gebouw in veiligheid moeten worden gebracht. De Bedrijfshulpverleners worden getraind in het omgaan met een AED (automatische externe defibrillator), welk apparaat op een centrale plek bij de receptie is opgehangen.

3.4.2 Personeel en organisatie

- Personeel

De vaste formatie van Muzee (6,38 fte) bestond eind 2018 uit:

- een directeur (1 fte);
- een conservator van de cultuurhistorische collectie (0,88 fte);
- een conservator van de natuurhistorische collectie (0,67 fte) die voor 0,44 fte werd ingezet voor beheer van de natuurhistorische collectie, voor 0,11 fte voor taken op het gebied van externe dienstverlening (tentoonstellingen) en voor 0,12 fte voor administratieve werkzaamheden (coördinatie kassasysteem, website en museumwinkel);
- een coördinator wijkcultuur (0,44 fte; m.i.v. 2019 0,55 fte);
- een educatief medewerkster (0,56 fte);

- een financieel-administratief medewerkster (0,83 fte; m.i.v. 2019 0,78 fte), die voor 0,50 fte (m.i.v. 2019 0,45 fte) werd ingezet voor financieel-administratieve werkzaamheden en voor 0,33 fte voor schoonmaakwerkzaamheden;
- een medewerker externe dienstverlening (1 fte), die voor 0,56 fte werd ingezet voor de coördinatie van de catering, verhuur, recepties en partijen en voor 0,44 fte voor taken op het gebied van externe dienstverlening en cultuurrankertaken;
- een huismeester/conciërge (1 fte), die voor 0,8 fte werd ingezet als huismeester en voor 0,2 fte voor schoonmaakwerkzaamheden.

De conservator cultuurhistorie ging medio november met zwangerschapsverlof. Haar registratiewerkzaamheden werden tijdelijk vervuld door mevr. Jildou Zandstra. De educatief medewerker was het gehele jaar door ziekte afwezig. Daardoor konden er in 2018 tijdelijk minder museumlessen en workshops aan kinderen worden gegeven. Aan het eind van het jaar was nog geen zicht op haar terugkeer bij Muzee. De educatieve taken werden gedeeltelijk overgenomen door drie externe museumdocenten, mevr. Irene Durand-Westerduin, mevr. Delia Spaans en mevr. Merel de Vries-van Weijen, en vanaf 1 augustus 2018 door educatief medewerker Andrea de Kruijf. Haar tijdelijke aanstelling kon per 1 januari 2019 in een vast dienstverband worden omgezet.

Muzee laat vanaf 2017 in een periode van drie jaar een vijftal STiP-medewerkers werkervaring opdoen met als doel uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt. De vijf projectmedewerkers werden ingezet voor additionele werkzaamheden als assistent-huismeester en zaalwacht, schoonmaakmedewerker, receptiemedewerker en medewerker museumwinkel. In totaal betreft het 4 fte (5 x 29 uur = 0,8 fte). De ervaringen met de nieuwe projectmedewerkers zijn positief.

Naast de 23 suppoosten en rondleiders waren er vrijwilligers actief voor de catering (15), communicatie en p.r. (1), kinderpartijtjes en workshops (1), het beheer van de cultuurhistorische collectie (6), het beheer van de natuurhistorische collectie (6), de bemensing van receptie (5) en museumwinkel (10), de technische en huishoudelijke dienst (3), de redactie van de Historische Reeks (5), de donateurstichting (6) en de schilderijenadviescommissie (1). Om dit alles in goede banen te leiden is er ook een vrijwilligerscoördinator actief (1). In totaal kon Muzee in 2018 een beroep doen op de inzet van 83 vrijwilligers (2017: 87). Met de meesten van hen werd geregeld werkoverleg gehouden.

Er meldden zich in 2018 twee nieuwe vrijwilligers aan in de persoon van mevr. Ger Verheul (cateringteam en museumwinkel) en mevr. Ismaëla Westen-van der Meulen (museumwinkel). De leden van de Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen verrichtten in 2018 weer veel ondersteunende taken ten behoeve van de collectie, museale evenementen en partijen. De Vrienden doneerden ook in 2018 een bedrag voor ondersteuning van de exploitatie van het museum.

Voor een overzicht van personeelsleden, vrienden en vrijwilligers wordt verwezen naar bijlage 4.

- **Automatisering**

In 2014 is het pc-computernetwerk bij Muzee volledig vervangen, zowel qua hardware als software. De nieuwe configuratie voldoet goed. In 2018 werd het verouderde kassasysteem van Muzee vervangen.

- **Organisatie**

Bestuur

De samenstelling van het bestuur onderging in 2018 enkele wijzigingen. Secretaris Guus Gulden trad op 28 maart 2018 na tien jaar bestuurslidmaatschap af. In zijn vacature kon in het verslagjaar nog niet vanuit de malacologische hoek worden voorzien. Penningmeester Martin Mos trad eveneens na tien jaar af op 19 september 2018. In zijn vacature werd voorzien door de benoeming van Marcus van Spronsen als nieuwe penningmeester per 1 oktober 2018.

Het algemeen bestuur vergaderde in 2018 zes keer: op 17 januari, 28 maart, 16 mei, 11 juli, 19 september en 12 november. Voorzitter en directeur spraken op 23 maart, 29 juni, 6 september en 6 december met het bestuur van de Vriendenvereniging. Daarnaast hielden voorzitter en directeur geregeld op vrijdagochtend werkoverleg.

Stichting Donateurs Muzee Scheveningen

Muzee Scheveningen heeft veel trouwe particuliere- en bedrijfsdonateurs. Dankzij de donateurstichting kan Muzee exposities organiseren en publicaties uitgeven. De donateurs vormen een stevig draagvlak onder Muzee, zowel wat betreft de cultuurhistorische achtergrond van Scheveningen als het zeebiologische deel.

Het bestuur van de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen (SDMS), bestaande uit de heren Jan Nelisse (voorzitter), Cees Los (penningmeester) en mevrouw Willemien de Vlieger-Moll (secretaris), is zich hier terdege van bewust en zoekt naar wegen om de band met de bestaande donateurs verder te verstevigen en nieuwe donateurs aan te trekken.

Verslaglegging

In 2018 kwam het bestuur van de donateurstichting tien keer in vergadering bijeen. Evenals de voorafgaande jaren heeft de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen dit jaar naast de begrote bijdragen extra fondsen aan Muzee beschikbaar gesteld, bestemd voor uitgaven en investeringen.

Tentoonstellingen en uitgaven

In 2018 verscheen het boek *Welkom aan de kust* van de hand van Danny Verbaan. De SDMS heeft aan het boek en de bijbehorende tentoonstelling, 'In touw voor de toerist. Tweehonderd jaar werken in de badplaats' een grote bijdrage gegeven. Tegelijkertijd met de tentoonstelling over Max Liebermann in het Gemeentemuseum organiseerde bestuurslid Willemien de Vlieger in Muzee een presentatie rondom een ets van nettenboetsters van dezelfde kunstenaar. Hierbij verscheen een tekstboekje. Tentoonstelling en tekstboekje werden gesponsord door de SDMS.

Het bestuur van de SDMS heeft het initiatief genomen tot het organiseren van een taxatiedag van het Venduehuis der Notarissen in Muzee. Tijdens deze dag presenteerde de SDMS zich.

De SDMS heeft voor zichzelf mooie banieren laten maken, zodat de aanwezigheid bij evenementen duidelijk te zien is. Tevens zijn drie vlaggenmasten met banieren met het logo van Muzee Scheveningen gefinancierd, deze staan in de voortuin van het museum en zorgen voor een aantrekkelijke entree.

Ledenadministratie en financieel verslag

In het afgelopen jaar is het donateursbestand verder bijgewerkt en opgeschoond. Het nieuwe ledenadministratiesysteem biedt de mogelijkheid om meer rechtstreeks de donateurs te benaderen en informatie over toekomstige leden toe te voegen. Ook kan de stichting zelfstandig rapporteren en voldoen aan de eisen van transparantie.

Kerstland en Scheveningse Dag

Op beide evenementen was het bestuur van de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen met een stand aanwezig. Nieuwe donateurs hebben zich ingeschreven, waaronder veel jeugd donateurs.

Per 31 december 2018 telde het ledenbestand 968 donateurs, 38 jeugd donateurs en 68 bedrijfsdonateurs.

• Financien en begroting

De jaarrekening van Muzee over 2017 werd, voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant, het accountantsverslag naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole en een bestuursverklaring bij de subsidieverantwoording, eind april 2018 aangeboden aan burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag. Het boekjaar 2017 werd afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 12.834. Dit positieve saldo kon worden toegevoegd aan de algemene reserve van Muzee.

Tevens werd op 3 september 2018 een tussentijdse rapportage over de financiële situatie van Muzee voor het eerste halfjaar van 2018 en de prognose over het tweede halfjaar van 2018 bij de gemeente ingediend. Deze gaven geen aanleiding tot opmerkingen van gemeentewege.

De financiële administratie werd ook in 2018 krachtens daartoe verstrekte opdracht verzorgd door Administratie- en Belastingadviesbureau Overduin & Kreft. Intern is hiervoor geen capaciteit beschikbaar. Dankzij de uitstekende samenwerking met de medewerkers van dit bureau beschikt Muzee over een inzichtelijke financiële administratie die aan alle eisen voldoet.

De jaarrekeningcontrole van het boekjaar 2018 werd opnieuw uitgevoerd door accountantskantoor Van de Graaf uit Zoetermeer. Dit kantoor verricht ook de controle bij diverse andere cultuurankers in de gemeente Den Haag.

Het boekjaar 2018 werd afgesloten met een positief exploitatieresultaat van € 1.599. Aan het college van B en W zal worden verzocht dit positieve saldo toe te voegen aan de algemene reserve.

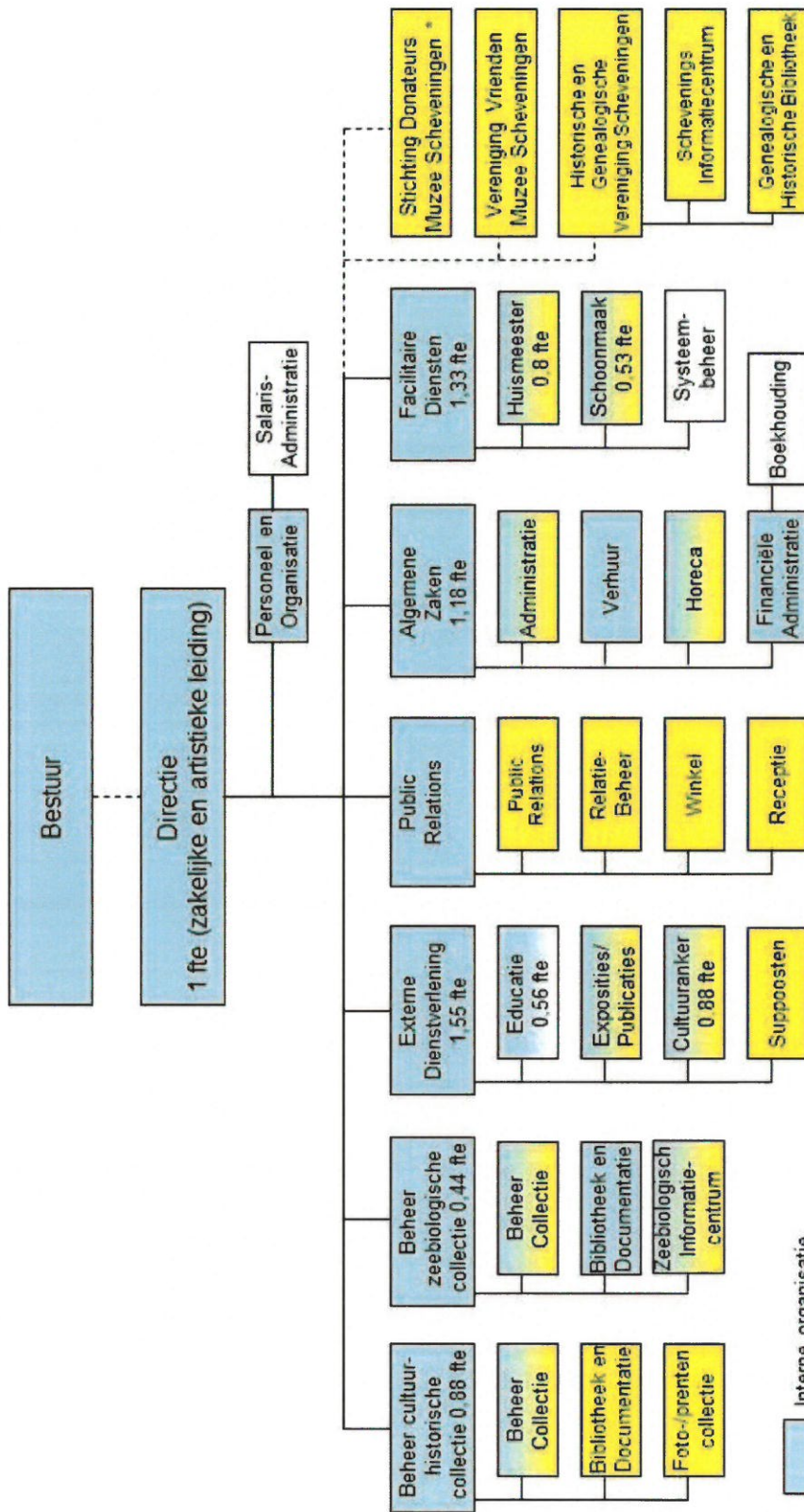

4. Bijlagen

Bijlage 1: Organogram

Organogram 2018 (6,38 fte)

- Interne organisatie
- Ingevuld door vrijwilligers en projectmedewerkers
- Uitbesteed aan derden

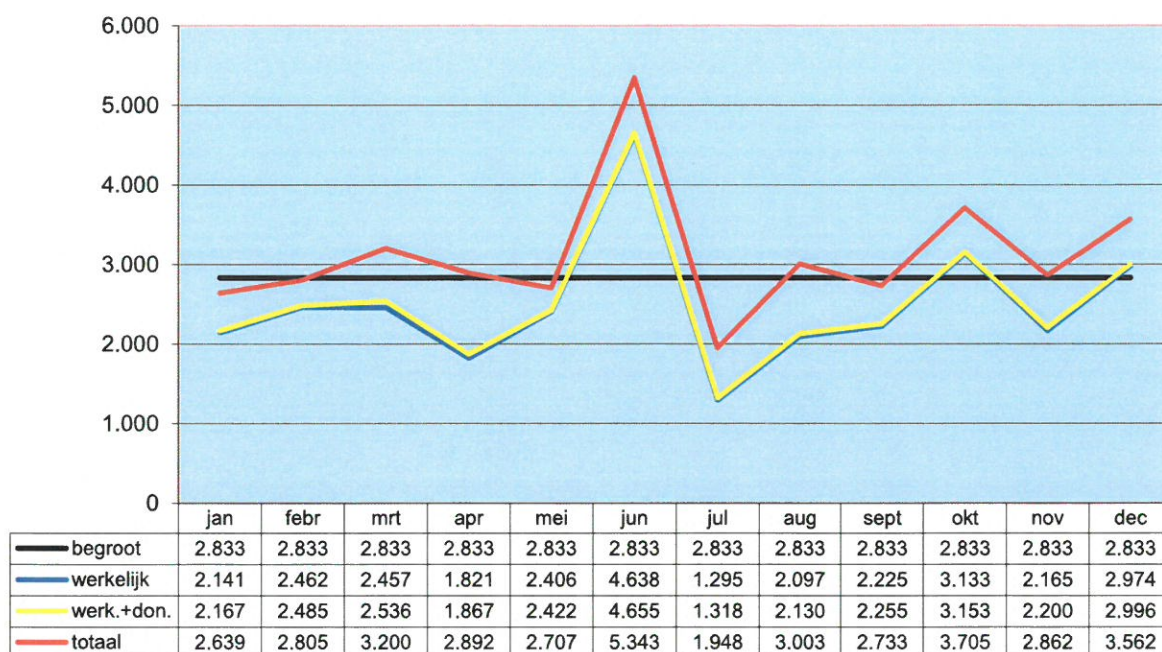
* incl. donateursadministratie

Behorende bij onze verklaring d.d.
29 APR 2019

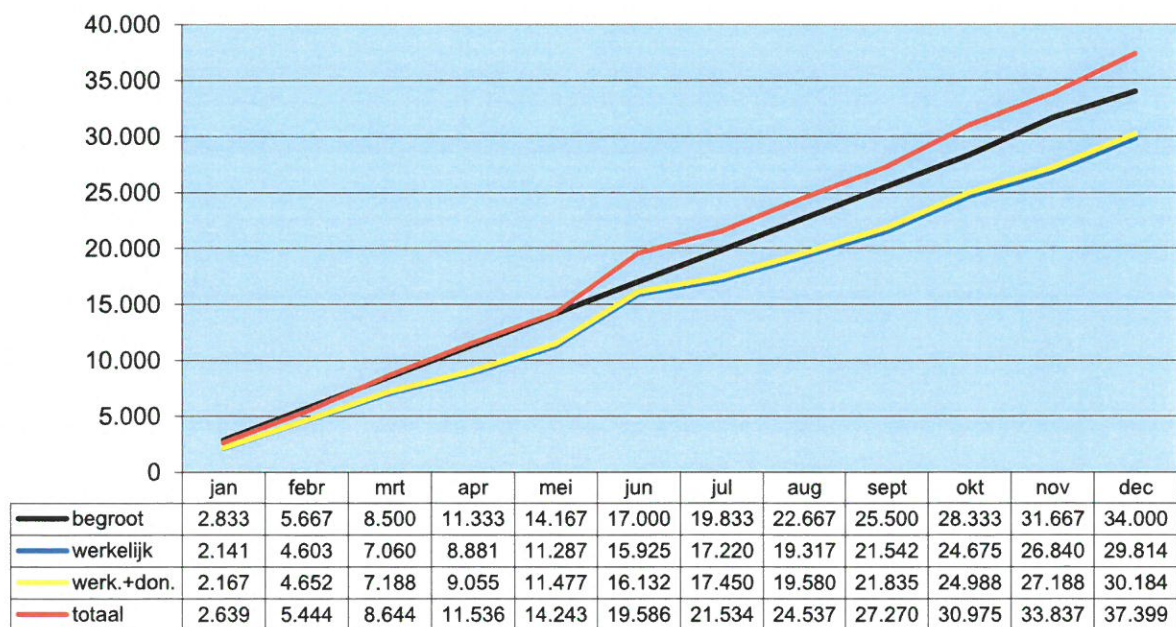
astrium
 accountants b.v.

Bijlage 2: Overzicht van het aantal bezoekers in 2018

Aantal bezoekers per maand

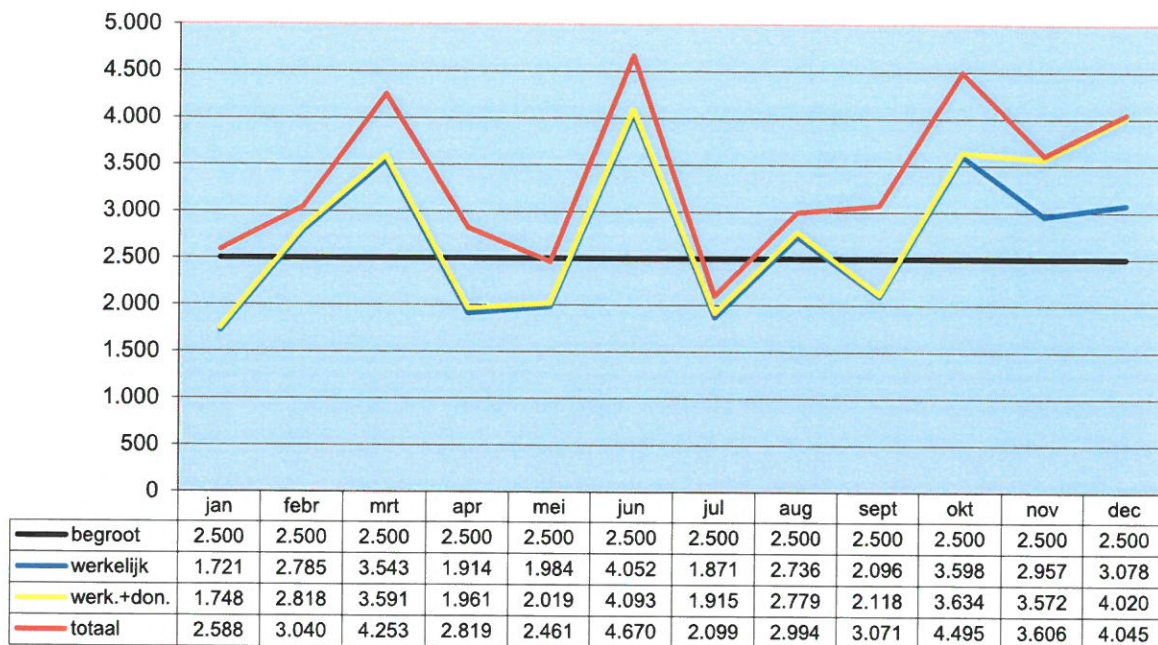
Aantal bezoekers t/m 31-12

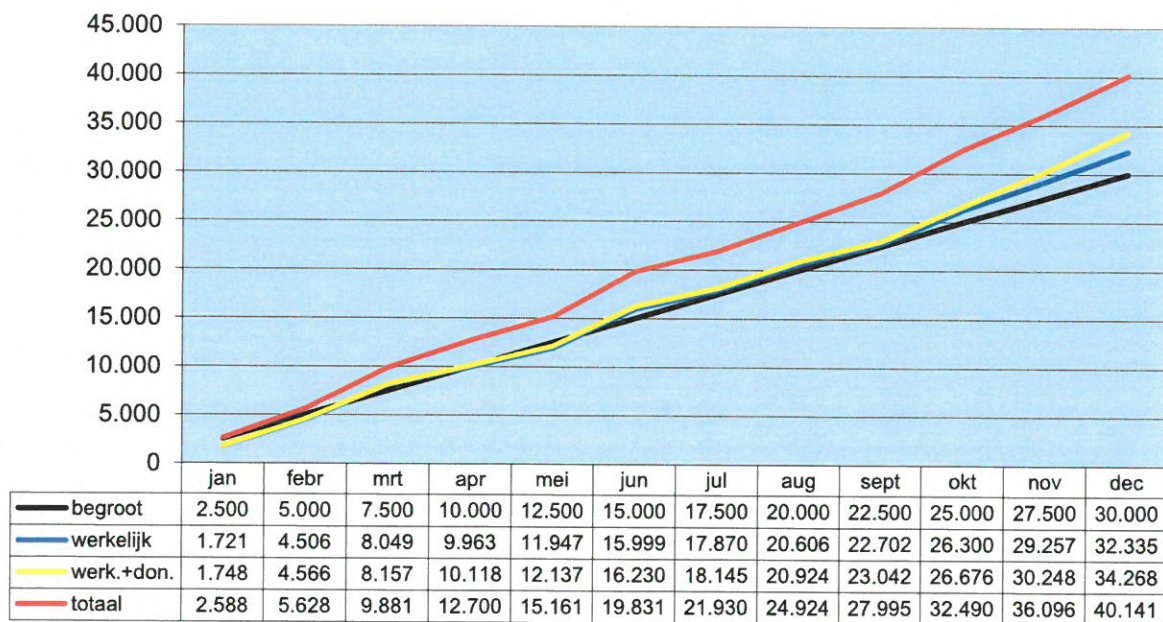
begroot begroot aantal bezoekers volgens begroting
 werkelijk aantal betalende bezoekers
 werk.+don. aantal betalende bezoekers + de donateurs
 Totaal betalende bezoekers + donateurs + overige bezoekers (commerciële activiteiten)

Bijlage 3: Overzicht van het aantal bezoekers in 2017

Aantal bezoekers per maand

Aantal bezoekers t/m 31-12

begroot
werkelijk
werk.+don.
totaal

begroot aantal bezoekers volgens begroting
aantal betalende bezoekers
aantal betalende bezoekers + de donateurs
betalende bezoekers + donateurs + overige bezoekers (commerciële activiteiten)

Bijlage 4: Overzicht van personeelsleden, vrijwilligers en vrienden

Bestuur (6)

De heer drs. C.H. Schaapman	voorzitter	
De heer G.J. Gulden	secretaris, tot 28-03-2018	
De heer M.P. Mos RA RC RBA	penningmeester, tot 19-09-2018	
Mevr. mr. F. Basters	bestuurslid	
De heer prof.dr. H.J. den Heijer	bestuurslid	
Mevr. N. Vrolijk RMT	bestuurslid	
De heer G.J.W. Voerman	bestuurslid	
De heer drs. M.I. van Spronsen RA	penningmeester, vanaf 01-10-2018	

Vaste medewerkers (8)

De heer K.S. Badri	huismeester	36 uur, 1,00 fte
Mevr. J.van den Bulk-Kerkhof MA	conservator cultuurhistorische collectie,	32 uur, 0,88 fte
Mevr. P.D. Demper-Hartwijk	educatief medewerkster	20 uur, 0,56 fte
De heer P.R. de Kievit	directeur	36 uur, 1,00 fte
Mevr. drs. T. Peers	coördinator wijkcultuur	16 uur, 0,44 fte
Mevr. drs. T.J. Weisscher-van Rijn	conservator natuurhistorische collectie	24 uur, 0,67 fte
De heer J.J. Zeeuw MA	medewerker externe dienstverlening	36 uur, 1,00 fte
Mevr. C.C. van der Zwan	financieel-administratief medewerkster	<u>30 uur, 0,83 fte</u>
Totaal		230 uur, 6,38 fte

Tijdelijke medewerkers (2)

Mevr. A. de Kruijf	educatief medewerkster, vanaf 01-08-2018	20 uur, 0,56 fte
Mevr. J.T. Zandstra	registrator cultuurhist. coll., vanaf 01-11-2018	16 uur, 0,44 fte

Projectmedewerkers in het kader van het STiP-banenproject (5)

De heer R.P.A. den Dekker	assistent-huismeester en zaalwacht	29 uur, 0,80 fte
Mevr. I. Kaké	schoonmaakmedewerker	29 uur, 0,80 fte
De heer M.E. Kok	assistent-huismeester en zaalwacht	29 uur, 0,80 fte
Mevr. M.I. Rapaport	receptiemedewerker, t/m 28-01-2018	29 uur, 0,80 fte
Mevr. J.P. Westerduin	medewerker museumwinkel en receptie	29 uur, 0,80 fte
Mevr. M.B. Mbwete	medewerker museumcafé, m.i.v. 18-05-2018	<u>29 uur, 0,80 fte</u>
Totaal		145 uur, 4,00 fte

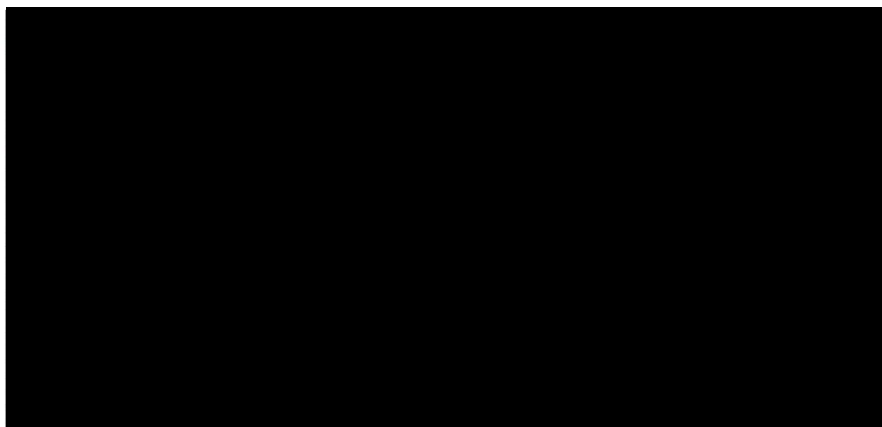
Totale formatie 2018

375 uur, 10,38 fte

Externe museumdocentes (3)

Mevr. I.F. Durand-Westerduin	t/m 31-07-2018
Mevr. D.Y. Spaans	t/m 31-10-2018
Mevr. M. de Vries-van Weijen	vanaf 14-06-2018

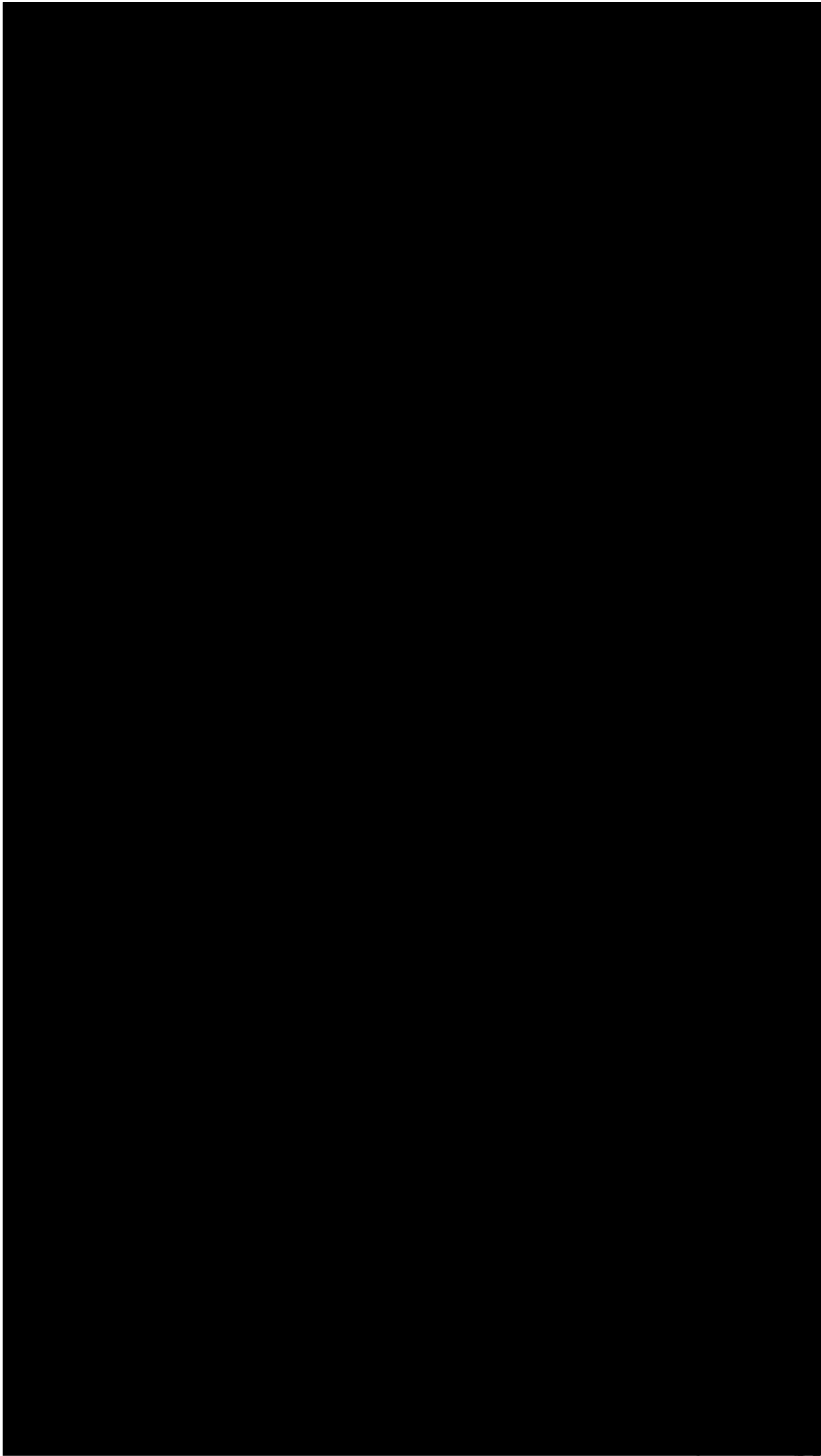
Vrijwilligers (83, inzet variërend van één dagdeel tot meerdere dagdelen)

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

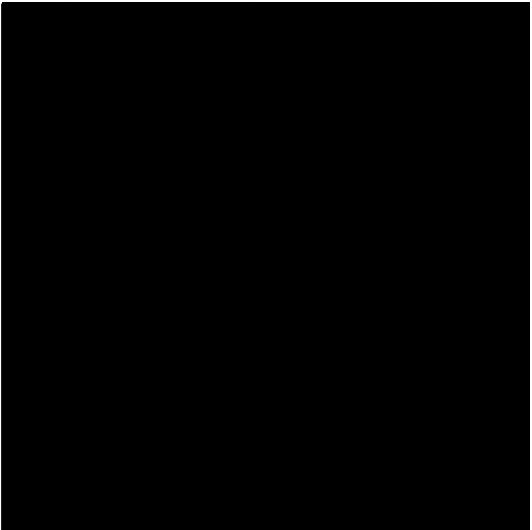
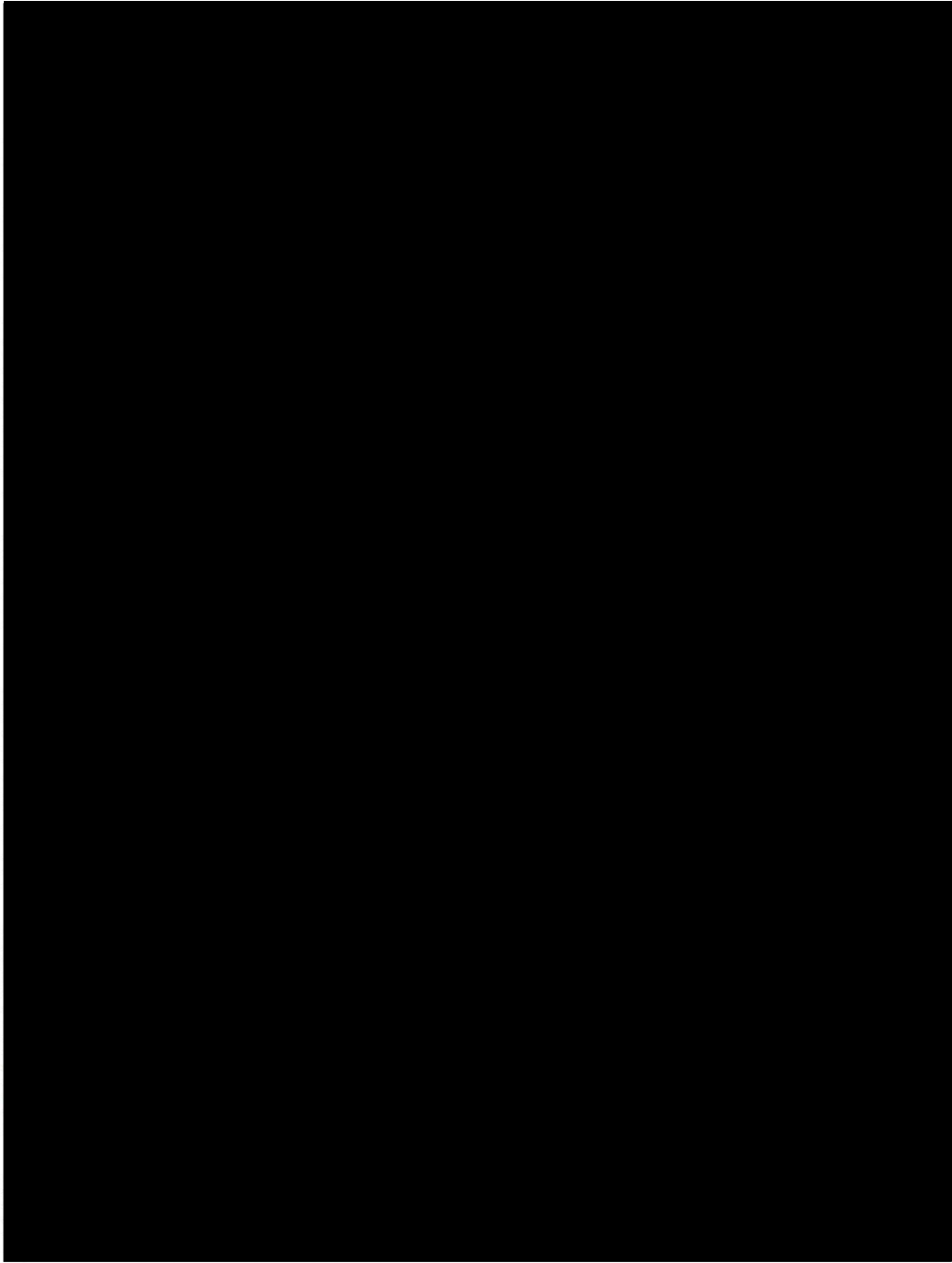
astrium
accountants b.v.

bij onze verklaring d.d.

APR 2019

astrium
accountants b.v.

Behorende bij onze verklaring d.d.
29 APR 2019
astrium
accountants b.v.

Bijlage 5: Overzicht van bijzondere activiteiten in 2018

<u>Januari 2018</u>	23 activiteiten
04 01 2018	Nieuwjaarsbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
06 01 2018	Nieuwjaarsbijeenkomst Muzee Scheveningen (130 bezoekers)
07 01 2018	Jazz in Zicht met Michael Varekamp: 'The Life of Chet Baker' (108 bezoekers)
09 01 2018	Vergadering deelnemers evenement DuneArt
10- 01 2018	Kinderpartijtje
12 01 2018	Friday Night Jazz in Muzee met Francesca Tandoi (95 bezoekers)
13 01 2018	Kinderpartijtje
13 01 2018	Receptie
14 01 2018	Opening expositie 'Schevenings werk' van Mia Westerhof in de gang (20 bezoekers)
15 01 2018	Nieuwjaarsborrel en alg. ledenvergadering Kunst Op Scheveningen (KopS) (22 bezoekers)
18 01 2018	Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
18 01 2018	Vergadering Stichting Art&Jazz
19 01 2018	Haags Historisch Café; spreker Lex van Tilborg over de tentoonstelling 'Afrikaanse bedienden aan het Haagse hof' (55 bezoekers)
21 01 2018	Theatervoorstelling 'De absolute vrijheid' door Stichting Het Portret Spreekt (102 bezoekers)
23 01 2018	Cursussen kunstgeschiedenis (2x)
24 01 2018	Kinderpartijtje
26 01 2018	Huwelijksaanzoek Vuurtoren
26 01 2018	Nieuwjaarsborrel Vereniging Vrienden van Den Haag
28 01 2018	Theatervoorstelling 'De absolute vrijheid' door Stichting Het Portret Spreekt (98 bezoekers)
30 01 2018	Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
31 01 2018	Workshop TrashUre Hunt (15 deelnemers)
<u>Februari 2018</u>	27 activiteiten
01 02 2018	Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
02 02 2018	Kleinkunstvoorstelling 'De mooie Scheveningse meid' door Coba (Jeannette Scheffer) en de Cobats (85 bezoekers)
03 02 2018	Symposium van de Nederlandse Malacologische Vereniging (NMV) ter ere van dr. A.C. van Bruggen

- 04 02 2018 Theatervoorstelling 'De absolute vrijheid' door Stichting Het Portret Spreekt (53 bezoekers)
- 09 02 2018 Friday Night Jazz in Muzee met Ruud Breuls en Paul Heller (77 bezoekers)
- 10 02 2018 Bezoek en lezing haringtentoonstelling voor Geschiedkundige Vereniging Die Haghe (34 bezoekers)
- 10 02 2018 Creatieve en muzikale middag voor kinderen door buitenschoolse opvang (BSO) Kind aan Zee
- 10 02 2018 Receptie
- 12 02 2018 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (18 bezoekers)
- 13 02 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 14 02 2018 Vergadering Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO)
- 15 02 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 16 02 2018 Haags Historisch Café; spreker Arie Spaans over oud-Scheveningen (42 bezoekers)
- 17 02 2018 Receptie
- 18 02 2018 Concert in de serie wereldmuziek: Marlous Lazal en De Mannen van de Tango (47 bezoekers)
- 19 02 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 20 02 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 24 02 2018 Kinderpartijtje
- 25 02 2018 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (107 bezoekers)
- 26 02 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: voorstelling Picknick (69 bezoekers)
- 26 02 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: voorstelling Ik zou wel een kindje lusten (97 bezoekers)
- 27 02 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop Knutsel je eigen haring (12 deelnemers)
- 27 02 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop TrashUre Hunt, Op zoek naar de Plastic Soep (8 deelnemers)
- 28 02 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop Knutsel je eigen haring (6 deelnemers)
- 28 02 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop TrashUre Hunt, Op zoek naar de Plastic Soep (5 deelnemers)
- Maart 2018 38 activiteiten
- 01 03 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop Knutsel je eigen haring (17 deelnemers)
- 01 03 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop TrashUre Hunt, Op zoek naar de Plastic Soep (4 deelnemers)
- 01 03 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 02 03 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop Knutsel je eigen haring (2 deelnemers)
- 02 03 2018 Theater- en kunstfestival Krokus Kabaal: workshop TrashUre Hunt, Op zoek naar de Plastic Soep (15 deelnemers)
- 04 03 2018 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (105 bezoekers)
- 07 03 2018 Afscheidsreceptie LabWest HagaZiekenhuis
- 08 03-2018 Concert 'Talking Music' van Classical Encounters (v/h Kamermuziekfestival) (28 bezoekers)
- 09 03 2018 Friday Night Jazz in Muzee met het Ben van den Dungen Quartet (68 bezoekers)
- 10 03 2018 Voorbereidingsbijeenkomst voorstelling 'Toen kwam de haring weer'
- 11 03 2018 Receptie
- 12 03 2018 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (25 bezoekers)
- 13 03 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2x)
- 13 03 2018 Bijeenkomst buurtpreventie Politie Den Haag
- 13 03 2018 Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz
- 16 03 2018 Haags Historisch Café; spreker Wim van Sinderen over Fotografie in Den Haag (32 bezoekers)
- 17 03 2018 Open Dag Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen met twee lezingen (191 bezoekers)
- 17 03 2018 Opening tentoonstelling Scheveningse en Spakenburgse Diva's door Het Wilde Oog

- (Hans Lemmerman en Inge van Run), t/m 18 mei in de centrale gang.
- 17 03 2018 Deelname aan Museumnacht Kids met een programma in het thema ‘beestenboel’
- 18 03 2018 Voorstelling ‘Bericht van twee niet-gekke dames’ van Yvonne Keuls en Max Douw
(102 bezoekers)
- 19 03 2018 Cursus rondleiden van het Erfgoedhuis Zuid-Holland
- 19 03 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 20 03 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 21 03 2018 Muzee stembureau Gemeenteraadsverkiezingen
- 21 03 2018 Vergadering deelnemers evenement DuneArt
- 24 03 2018 Kinderpartijtje
- 24 03 2018 Repetitie leerlingenconcert mevr. J. Kee
- 25 03 2018 Leerlingenconcert mevr. J. Kee (86 bezoekers)
- 25 03 2018 Voorstelling ‘Bericht van twee niet-gekke dames’ van Yvonne Keuls en Max Douw
(92 bezoekers)
- 26 03 2018 Evaluatiebijeenkomst van Stichting Initiatief op Scheveningen (SIOS)
- 27 03 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 28 03 2018 Workshop TrashUre Hunt (15 deelnemers)
- 28 03 2018 Festival 2 Turven Hoog: voorstelling ‘Do re mier’ van Linnet van der Wal (58 bezoekers)
- 29 03 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 31 03 2018 Genealogisch café Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen
(HGVS) (30 bezoekers)

April 2018 27 activiteiten

- 03 04 2018 Bijeenkomst Stichting Initiatief op Scheveningen (SIOS); uitreiking donaties 3° ronde
- 05 04 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 05 04 2018 Repetitie Classical Encounters in filmzaal
- 05 04 2018 Afscheidsreceptie huisarts
- 06 04 2018 Repetitie Classical Encounters in filmzaal
- 07 04 2018 Schelpeninformatie en –verkoopdag
- 09 04 2018 Bijeenkomst met lezing L’Amitié-Club de La Haye (29 bezoekers)
- 09 04 2018 Inspiratiecafé ‘Verrijk je Buurt in Scheveningen’ van Fonds 1818 (39 bezoekers)
- 11 04 2018 Borrel Dienst Publiekszaken, unit Verkiezingen
- 12 04 2018 Cultuurcafé voor cultuuraanbieders op Scheveningen i.s.m. CultuurSchakel (29
bezoekers)
- 13 04 2018 Huwelijk
- 13 04 2018 Receptie
- 14 04 2018 Lezing door Maarten van Doorn over ‘Scheveningen, vissersdorp en badplaats’
voor cursus Hagologie Gilde Den Haag (29 deelnemers)
- 14 04 2018 Deelname Muzee Scheveningen aan Dag van de Haagse Geschiedenis op het Plein
- 15 04 2018 Leesvoorstelling Yvonne Keuls, ‘Zoals ik jou ken, ken je mij’ (Hella Haasse)
(57 bezoekers)
- 19 04 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 19 04 2018 Bewonersbijeenkomst Zorgcoöperatie Noordelijk Scheveningen
- 20 04 2018 Haags Historisch Café; spreker Piet van der Eijk over zijn boek ‘Post Den Haag’
(99 bezoekers)
- 20 04 2018 Friday Night Jazz in Muzee met Silvia Droste en Lex Jasper (57 bezoekers)
- 21 04 2018 Algemene ledenvergadering Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen
- 24 04 2018 Vergadering deelnemers evenement DuneArt
- 26 04 2018 Huwelijk
- 27 04 2018 Oranjeborrel Koningsdag (86 bezoekers)
- 28 04 2018 Repetitie voorstelling ‘Toen kwam de haring weer’
- 28 04 2018 Theatervoorstelling ‘Adieu Indië’ door Stichting Het Portret Spreekt (106 bezoekers)
- 29 04 2018 Jazz in Zicht met Michael Varekamp: ‘The Hammond Organ in Jazz’ (41 bezoekers)
- 30 04 2018 Repetitie voorstelling ‘Toen kwam de haring weer’

Mei 2018 29 activiteiten

- 01 05 2018 Repetitie voorstelling ‘Toen kwam de haring weer’
- 01 05 2018 Workshop Trash Art van TrashUre Hunt

- 02 05 2018 Repetitie voorstelling 'Toen kwam de haring weer'
- 02 05 2018 Workshop Schelpenmobiel maken
- 03 05 2018 Repetitie voorstelling 'Toen kwam de haring weer'
- 03 05 2018 Workshop Trash & Skate van TrashUre Hunt
- 03 05 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 04 05 2018 Generale repetitie van Het Nationale Theater 'Toen kwam de haring weer'
- Jongerenproject Theater Na de Dam 2018
- 04 05 2018 Voorstelling van Het Nationale Theater 'Toen kwam de haring weer'
- Jongerenproject Theater Na de Dam 2018 (125 bezoekers)
- 05 05 2018 Voorstelling van Het Nationale Theater 'Toen kwam de haring weer'. Jongerenproject Theater Na de Dam 2018 (129 bezoekers)
- 06 05 2018 Optredens met een politiek-maatschappelijk karakter van studenten van de Paul van Vliet Academie en het Koninklijk Conservatorium door Stichting Politiek Theater (70bezoekers)
- 08 05 2018 Workshop Trash Art van TrashUre Hunt
- 08 05 2018 Huwelijksaanzoek Vuurtoren
- 09 05 2018 Vergadering Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO)
- 10 05 2018 Workshop Trash & Skate van TrashUre Hunt
- 11 05 2018 Workshop Schelpenmobiel maken
- 11 05 2018 Opening tentoonstelling 'In touw voor de toerist. Tweehonderd jaar werken in de badplaats', t/m 9 september (110 bezoekers)
- 13 05 2018 Concert in de serie wereldmuziek van Fadozangeres Magda Mendes (105 bezoekers)
- 15 05 2018 Bijeenkomst buurtpreventie Politie Den Haag
- 16 05 2018 Vergadering deelnemers evenement DuneArt
- 17 05 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 18 05 2018 Haags Historisch Café; spreker Henk Bakker over 45 jaar Vrienden van Den Haag (32 bezoekers)
- 20 05 2018 Opening tentoonstelling 'Max Liebermann op Scheveningen', samengesteld door Willemien de Vlieger, t/m 22 juli in de centrale gang
- 20 05 2018 Jazz in Zicht met Michael Varekamp: 'New Orleans Express' (103 bezoekers)
- 23 05 2018 Vergadering Stichting Art&Jazz
- 23 05 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 25 05 2018 Friday Night Jazz in Muzee met Eric Alexander (88 bezoekers)
- 26 05 2018 Receptie
- 30 05 2018 Finale 'Het Scheveningse Lied' met 12 deelnemers, georganiseerd door Popagenda Scheveningen en Muziekcafé De Maatschappij (195 bezoekers)

Juni 2018 25 activiteiten

- 01 06 2018 Huwelijk
- 01 06 2018 Receptie
- 04 06 2018 Culturele workshops voor basisschoolleerlingen door Scheveningse cultuuraanbieders i.h.k.v. de landelijke campagne voor cultuurparticipatie 'iktoon' (140 deelnemers)
- 04 06 2018 Vergadering deelnemers evenement DuneArt
- 05 06 2018 Hondenpoepspreekuur Stadsdeelkantoor Scheveningen
- 05 06 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 07 06 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 08 06 2018 Friday Night Jazz in Muzee met Don Braden en Michael Mossman (23 bezoekers)
- 09 06 2018 Taxatie van kunst en antiek door het Venduehuis der Notarissen (200 bezoekers)
- 11 06 2018 Culturele workshops voor basisschoolleerlingen door Scheveningse cultuuraanbieders i.h.k.v. de landelijke campagne voor cultuurparticipatie 'iktoon' (145 deelnemers)
- 11 06 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 12 06 2018 Diner en vuurtorenbezoek
- 13 06 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 15 06 2018 Haags Historisch Café; spreker Paul de Kievit over de tentoonstelling 'In touw voor de toerist' (45 bezoekers)
- 16 06 2018 Deelname met een informatiestand aan Vlaggetjesdag
- 17 06 2018 Liedjesprogramma 'En daarom ben ik dol op Scheveningen' door Hans Steijger & Frans de Leef, Meike van de Linde & André van den Berg m.m.v. van Wieteke van Dort en Ria Tammer, Smartlappenkoor De Smarties en Jeannette Scheffer (93 bezoekers)

- 20 06 2018 Presentatie zomernummer 2018 Haagse Historie Magazine, met artikel over zeilwagen Simon Stevin (50 bezoekers)
- 21 06 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 21 06 2018 Directieoverleg en borrel gezamenlijke Cultuurankers
- 21 08 2016 Bestuursdiner Stichting Donateurs Muzee Scheveningen, Stichting Muzee Scheveningen en Vereniging Vrienden van Muzee Scheveningen
- 23 06 2018 Scheveningse Dag, met optredens van het Shantykoor Scheveningen, het YMCA Popkoor en de Scheveningse band Ragmob o.l.v. Arie Spaans (2.800 bezoekers)
- 23 06 2018 CD-presentatie band Ragmob
- 25 06 2018 Vergadering deelnemers evenement DuneArt
- 29 06 2018 Haringparty Vereniging De Haegsche Duym
- 30 06 2018 Workshop door SiR Musical Theaterschool (123 deelnemers)

Juli 2018 19 activiteiten

- 01 07 2018 Tante Lien (Wieteke van Dort) houdt een koempoelan in Muzee Scheveningen (100 bezoekers)
- 02 07 2018 Opening expositie 'Badmode in de Bijenkorf' in De Bijenkorf Den Haag, t/m 22 juli
- 02 07 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 04 07 2018 Receptie
- 05 07 2018 Lunchbijeenkomst en jaarvergadering Club van Past Rotarians Scheveningen
- 05 07 2018 Cultuurcafé voor cultuuraanbieders op Scheveningen, i.s.m. CultuurSchakel (17 bezoekers)
- 06 07 2018 Huwelijk
- 06 07 2018 Receptie
- 07 07 2018 Kinderpartijtje
- 07 07 2018 Receptie
- 08 07 2018 Borrel Vereniging Vrienden van Muzee Scheveningen
- 09 07 2018 Informatiemarkt Zorgcoöperatie Noordelijk Scheveningen
- 11 07 2018 Kinderpartijtje
- 11 07 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 12 07 2018 Afscheidsreceptie
- 18 07 2018 Zomerworkshop Stranddieren en zeemonsters maken
- 19 07 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 25 07 2018 Zomerworkshop Stranddieren en zeemonsters maken
- 25 07 2018 Opening tentoonstelling 'Scheveningen door de lens van Marcel Minnée' in de centrale gang, t/m 26 september

Augustus 2018 14 activiteiten

- 01 08 2018 Zomerworkshop Stranddieren en zeemonsters maken
- 02 08 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 08 08 2018 Zomerworkshop Stranddieren en zeemonsters maken
- 14 08 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 15 08 2018 Zomerworkshop Stranddieren en zeemonsters maken
- 16 08 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 18 08 2018 Huwelijk
- 22 08 2018 Zomerworkshop Stranddieren en zeemonsters maken
- 24 08 2018 Receptie
- 25 08 2018 Workshop De Scheveningse Muziekschuur
- 25 08 2018 Reünie oud-leerlingen Neptunusmulo (196 bezoekers)
- 30 08 2018 Bijeenkomst en lezing door W. den Heijer voor Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (81 deelnemers)
- 30 08 2018 Boekpresentatie 'Welkom aan de Kust. Tweehonderd jaar Scheveningen-Bad' van Danny Verbaan bij boekhandel Paagman. Welkom aan de Kust is een uitgave van Muzee Scheveningen en uitgeverij Scriptorium in Schiedam.
- 31 08 2018 Muzee Scheveningen nodigt je UITfestival met optredens van singer-songwriter Ed Struijlaart, moderne dans van Crosstown (Jong Korzo), het koor van Kwekers in de Kunst, acteurs van Het Portret Spreekt, actrice Isabella Chapel, zangeres Verenique Sodano en DJ Moussaman Tabass-co (247 bezoekers)

September 2018 22 activiteiten

- 01 09 2018 Kinderpartijtje
01 09 2018 Organisatie van en deelname aan het 'Kunst en Cultuur op Scheveningen festival' in en rond de Oude Kerk, met optredens van o.a. operazangers Sonja Volten, het zangduo Something like Sunshine en singer-songwriters, workshops en een cultuurmarkt (2.000 bezoekers)
01 09 2018 Buurtdiner in Muzee door Stichting Dramtune
02 09 2018 Deelname met informatiestands aan het UITfestival Den Haag
05 09 2018 Klederdrachtshow voor medewerkers Hospice Het Vliethuys
06 09 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
09 09 2018 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (85 bezoekers)
10 09 2018 Informatiemarkt van L'Accueil La Haye (108 bezoekers)
12 09 2018 Vergadering Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO)
14 09 2018 Opening overzichtstentoonstelling van leden van Kunst op Scheveningen (KopS), met als thema 'Feest aan Zee', t/m 14 oktober 2018 (100 bezoekers)
14 09 2018 Friday Night Jazz in Muzee met tenorsaxofonist Jasper Staps (61 bezoekers)
15 09 2018 Kinderpartijtje
16 09 2018 Voorstelling 'Ans komt langs' door actrice Isabella Chapel (45 bezoekers)
17 09 2018 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (35 bezoekers)
20 09 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
20 09 2018 Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz
21 09 2018 Haags Historisch Café; spreker Caroline de Westenholtz over de familie Vogel (52 bezoekers)
22 09 2018 Lustrumlezing Vereniging Vrienden van Den Haag (56 bezoekers)
28 09 2018 Reünie oud-bewoners Hoog Lindoduin en opening expositie in de centrale gang (75 bezoekers)
28 09 2018 Boekpresentatie Hoog Lindoduin
29 09 2018 Receptie
30 09 2018 Concert in de serie wereldmuziek 'Silêncio, de fado dwaalt door Den Haag' door de Portugese zangeres Magda Mendes en gitarist Ward Veenstra (90 bezoekers)

Oktober 2018 36 activiteiten

- 02 10 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
04 10 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
05 10 2018 Bijeenkomst Zorgcoöperatie Noordelijk Scheveningen
07 10 2018 Presentatie eerste winnaar Wintersurprise-wedstrijd Stichting Art&Jazz (Corien Lievens)
07 10 2018 Receptie
08 10 2018 Bijeenkomst met lezing L'Amitié-Club de La Haye (20 bezoekers)
09 10 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
10 10 2018 Bijeenkomst Stichting Initiatief op Scheveningen (SIOS); uitreiking donaties 4e ronde
11 10 2018 Huwelijk
11 10 2018 Receptie
12 10 2018 Huwelijk
12 10 2018 Friday Night Jazz in Muzee met jazzvioliste Julia Philippens (82 bezoekers)
13 10 2018 Kinderpartijtje
13 10 2018 Jazz in Zicht met Michael Varekamp: 'Louis Armstrong & Jelly Roll Morton in de Roaring Twenties' (47 bezoekers)
14 10 2018 Theatervoorstelling 'Adieu Indië' door Stichting Het Portret Spreekt (101 bezoekers)
15 10 2018 Living history-project voor leerlingen Scheveningse basisscholen
16 10 2018 Living history-project voor leerlingen Scheveningse basisscholen
16 10 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2x)
17 10 2018 Living history-project voor leerlingen Scheveningse basisscholen
18 10 2018 Living history-project voor leerlingen Scheveningse basisscholen
18 10 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
19 10 2018 Living history-project voor leerlingen Scheveningse basisscholen
19 10 2018 Haags Historisch Café; spreker Maarten van Doorn over Den Haag in de Eerste Wereldoorlog (55 bezoekers)

- 20 10 2018 Lezing door Paul de Kievit over ‘Scheveningen, vissersdorp en badplaats’ voor cursus Hagologie Gilde Den Haag (27 deelnemers)
- 21 10 2018 Theatervoorstelling ‘Adieu Indië’ door Stichting Het Portret Spreekt (102 bezoekers)
- 22 10 2018 Knutselworkshop Waterwezens als onderdeel van kinderfestival De Betovering (57 bezoekers)
- 22 10 2018 Voorstelling ‘De kleine vuurtorenwachter’ van Valentijn productiehuis als onderdeel van kinderfestival De Betovering (11.00 uur, 73 bezoekers)
- 22 10 2018 Voorstelling ‘De kleine vuurtorenwachter’ van Valentijn productiehuis als onderdeel van kinderfestival De Betovering (14.00 uur, 63 bezoekers)
- 24 10 2018 De ‘Pleuntje te Laat’ tour voor kinderen door Sven de Laaf (8 deelnemers)
- 24 10 2018 Vergadering Vereniging van Eigenaren
- 27 10 2018 Genealogisch café Historische en Genealogische Vereniging Scheveningen (HGVS) (30 bezoekers)
- 27 10 2018 Receptie
- 28 10 2018 Receptie met concert

November 2018 27 activiteiten

- 01 11 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 04 11 2018 Presentatie tweede winnaar Wintersurprise-wedstrijd Stichting Art&Jazz (Yvonne Wacht)
- 04 11 2018 Jazz in Zicht: ‘Michael Varkamp speelt Miles Davis’ (101 bezoekers)
- 06 11 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2x)
- 09 11 2018 Opening tentoonstelling ‘Eerste Wereldoorlog op Scheveningen. Herinneringen uit een Haags dagboek’, t/m 24 maart 2019 (96 bezoekers)
- 09 11 2018 Friday Night Jazz in Muzee met gitarist Martien Oster (58 bezoekers)
- 12 11 2018 Bijeenkomst met lezing L’Amitié-Club de La Haye (41 bezoekers)
- 12 11 2018 Receptie kunstenaar Aat Verhoog 85 jaar
- 13 11 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 13 11 2018 Algemene bijeenkomst Stichting Art&Jazz
- 14 11 2018 Kindervoorstelling ‘Hoteldebotel’ van Kwekers in de Kunst voor kinderen Scheveningse naschoolse opvang (57 bezoekers)
- 14 11 2018 Vergadering Gezamenlijke Scheveningse Bewonersorganisaties (GSBO)
- 16 11 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 16 11 2018 Haags Historisch Café; spreker Marten van Harten over Johan Wateler (42 bezoekers)
- 17 11 2018 Receptie
- 18 11 2018 Voorstelling ‘Dol op Scheveningen’. Muzikaal matinee in Muzee met Hans Steijger en Jeannette Scheffer (62 bezoekers)
- 21 11 2018 Jaarbijeenkomst Geriatisch Netwerk Scheveningen (92 deelnemers)
- 23 11 2018 Cultuurcafé voor cultuuraanbieders op Scheveningen i.s.m. CultuurSchakel (31 bezoekers)
- 24 11 2018 Receptie
- 24 11 2018 Concert in de serie wereldmuziek: ‘Entre Dos Mundos’ met flamencozangeres Luna Zegers. Concert in de Lourdeskerk i.s.m. het Zuiderstrandtheater (216 bezoekers)
- 25 11 2018 Receptie
- 27 11 2018 Werkbezoek met lunch van een delegatie ambtenaren uit Kroatië n.a.v. het SIOS-project ‘zeilwagen Simon Stevin’ (21 deelnemers)
- 27 11 2018 Cursussen kunstgeschiedenis (2 x)
- 30 11 2018 Netwerkbijeenkomst C. Schaapman

December 2018 14 activiteiten

- 01 12 2018 Theatervoorstelling ‘Adieu Indië’ door Stichting Het Portret Spreekt (104 bezoekers)
- 02 12 2018 Jazz in Zicht met Michael Varkamp: ‘What a Wonderful Christmas!’ (107 bezoekers)
- 04 12 2018 Cursus kunstgeschiedenis
- 04 12 2018 ‘Gelukscarrousel met verwencafé en dans’, bijeenkomst van NV Vraagelkaar
- 06 12 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 07 12 2018 Friday Night Jazz in Muzee met Edwin Rutten en Frits Landesbergen (107 bezoekers)
- 09 12 2018 Receptie
- 11 12 2018 Cursus kunstgeschiedenis
- 15 12 2018 31ste editie van de kerstmarkt ‘Kerstland’, met optredens van het Charles Dickens Orkest

- uit Voorburg, het Schevenings Vissersvrouwenkoor, het blokfluitensemble De Medeklinkers, zanggroep Memories, het kindertheaterkoor De Zeesterren en The Big Cats (Kees Kingsize en Evert Willemstijn) (1.556 bezoekers)
- 19 12 2018 Kerstbijeenkomst met lunch vrijwilligers Stichting Welzijn Scheveningen (350 deelnemers)
- 20 12 2018 Lunchbijeenkomst Club van Past Rotarians Scheveningen
- 20 12 2018 Kerstborrel medewerkers en vrijwilligers Muzee Scheveningen (55 deelnemers)
- 21 12 2018 Haags Historisch Kerstcafé; met kerstquiz Haagse geschiedenis door Kees Stal (56 bezoekers)
- 23 12 2018 Kerst koempoelan Wieteke van Dort; een gezellig samenzijn met liedjes en hapjes (95 bezoekers)

<i>Overige activiteiten</i>	2018:	(2017):
Boek- en tijdschriftpresentaties, cd-presentaties	4	(1)
Bijeenkomsten met kunstenaars (Art&Jazz 5, DuneArt 6, KopS 1)	12	(13)
Condoleance- en uitvaartbijeenkomsten	0	(2)
Cursussen (kunstgeschiedenis 28, rondleiden 1)	29	(33)
Haags Historisch Café	10	(10)
Huwelijken	7	(5)
Huwelijksaanzoeken	2	(6)
Kinderpartijtjes	10	(18)
Kindervoorstellingen	9	(9)
Kleinkunstvoorstellingen	9	(2)
Lezingen (L'Amitié-Club de La Haye 6, diversen 6)	12	(13)
Muziekuitvoeringen	27	(26)
Muziek- en theaterrepetities	11	(2)
Theateruitvoeringen (Het Portret Spreekt 10, Het Nationale Theater 2)	12	(13)
Ontvangsten, informatiebijeenkomsten, presentaties, evenementen e.d.	32	(42)
Openingen tentoonstellingen	9	(4)
Recepties, diners e.d.	32	(34)
Rotarybijeenkomsten	24	(24)
Vergaderingen VVE's	10	(7)
Overige vergaderingen	8	(17)
Workshops voor kinderen	32	(0)
Totaal	301	281

Bezoekers Friday Night Jazzconcerten: 716 (2017: 850) bij 10 (2017: 12) concerten, gemiddeld 72 (2017: 71) per concert.

Bezoekers concerten Michael Varekamp: 507 (2017: 316) bij 6 (2017: 5) concerten, gemiddeld 85 (2017: 63) per concert.

Bezoekers serie wereldmuziek: 458 (2017: 243) bij 4 (2017: 3) concerten, gemiddeld 115 (2017: 81) per concert.

Bezoekers theatervoorstellingen: 1.217 (2017: 1.209) bij 12 (2017: 12) voorstellingen, gemiddeld 101 (2017: 100) per voorstelling.

Bezoekers cursussen kunstgeschiedenis: 700 bij 28 cursussen (2017: 800 bij 32), gemiddeld 25 per cursus.

Bezoekers lezingen: 586 bij 12 lezingen (2017: 648 bij 13 lezingen), gemiddeld 49 (2017: 50) per lezing.

Bijlage 6: Overzicht van museumlessen in 2018

Museumlessen

Januari			
Datum	School	Les	Aantal leerling
Primair onderwijs			
10-01-18	De Kleine Keizer	Schelpjes Verzamelen	17
10-01-18	Prof. Mr. A. Anemaschool	Schelpjes Verzamelen	20
23-01-18	De Leeuwerikhoeve	Schelpjes Verzamelen	20
24-01-18	CBS De Gantel	Schelpjes Verzamelen	26
24-01-18	CBS De Gantel	Schelpjes Verzamelen	24
31-01-18	RKBS De Nieuwe Weg	Schelpjes Verzamelen	26
31-01-18	De Meerpaal	Schelpjes Verzamelen	24
aantal lessen, aantal ll	7		157
Voortgezet onderwijs			
Februari			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
06-02-18	CBS De Horizon	Schelpjes Verzamelen	25
06-02-18	CBS De Horizon	Schelpjes Verzamelen	25
06-02-18	De Leeuwerikhoeve	Schelpjes Verzamelen	26
08-02-18	CMS De Abeel	Speuren in de Vloedlijn	28
08-02-18	CMS De Abeel	Speuren in de Vloedlijn	27
07-02-18	De Vuurvlinder	Schelpjes Verzamelen	16
07-02-18	Prins Willem Alexander School	Schelpjes Verzamelen	27
13-02-18	De La Reyschool	Schelpjes Verzamelen	18
13-02-18	De La Reyschool	Schelpjes Verzamelen	21
13-02-18	RKBS De Nieuwe Weg	Schelpjes Verzamelen	26
14-02-18	Bavinckschool	Schelpjes Verzamelen	15
aantal lessen, aantal ll	11		254
Voortgezet onderwijs			
Maart			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
06-03-18	CMS De Abeel	Speuren in de Vloedlijn	28
06-03-18	CMS De Abeel	Speuren in de Vloedlijn	28
07-03-18	SBO Het Avontuur	Speuren in de Vloedlijn	8
07-03-18	De Leeuwerikhoeve	Schelpjes Verzamelen	27
08-03-18	IBS Yunus Emre (van Dam)	Kind op Scheveningen	21
13-03-18	Willem de Zwijgerschool	Schelpjes Verzamelen	24
13-03-18	OBS Bohemen Kijkduin	Schelpjes Verzamelen	28

13-03-18	Willem de Zwijgerschool	Schelpjes Verzamelen	23
14-03-18	Bloemcampschool	Speuren in de Vloedlijn	28
14-03-18	Bloemcampschool	Speuren in de Vloedlijn	27
15-03-18	De Zonnebloem	Scheveningen in Bezettingstijd	29
15-03-18	De Zonnebloem	Scheveningen in Bezettingstijd	28
15-03-18	IBS Yunus Emre (Mandela)	Kind op Scheveningen	21
20-03-18	Prins Willem Alexander School	Schelpjes Verzamelen	26
20-03-18	OBS Prinses Catharina Amalia	Speuren in de Vloedlijn	26
22-03-18	Prof. Mr. A. Anemaschool	Schelpjes Verzamelen	26
22-03-18	Prof. Mr. A. Anemaschool	Schelpjes Verzamelen	23
22-03-18	De Vuurvlinder	Schelpjes Verzamelen	23
28-03-18	Samenwerkingsschool Emmaus	Schelpjes Verzamelen	28
28-03-18	Samenwerkingsschool Emmaus	Schelpjes Verzamelen	26
aantal lessen, aantal ll	20		498
Voortgezet onderwijs			
20-03-18	VO Lyceum Ypenburg	Scheveningen in Beeld	26
21-03-18	VO Lyceum Ypenburg	Scheveningen in Beeld	24
21-03-18	VO Zuid-West College	Scheveningen in Beeld	19
aantal lessen, aantal ll	3		69

April

Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
03-04-18	Basisschool Prinsehaghe	Schelpjes Verzamelen	19
03-04-18	OBS Bohemen Kijkduin	Schelpjes Verzamelen	26
05-04-18	OBS Bohemen Kijkduin	Schelpjes Verzamelen	27
05-04-18	Prof. Mr. A. Anemaschool	Schelpjes Verzamelen	25
10-04-18	P.Oosterleeschool	Schelpjes Verzamelen	21
10-04-18	P.Oosterleeschool	Schelpjes Verzamelen	22
12-04-18	OBS De Gantel	Schelpjes Verzamelen	24
12-04-18	OBS De Gantel	Schelpjes Verzamelen	27
17-04-18	Willem de Zwijgerschool	Schelpjes Verzamelen	26
17-04-18	Willem de Zwijgerschool	Schelpjes Verzamelen	27
17-04-18	Willem de Zwijgerschool	Schelpjes Verzamelen	26
19-04-18	Samenwerkingsschool Emmaus	Schelpjes Verzamelen	29
19-04-18	Samenwerkingsschool Emmaus	Schelpjes Verzamelen	28
24-04-18	OBS Bohemen Kijkduin	Schelpjes Verzamelen	28
24-04-18	Prof. Mr. A. Anemaschool	Schelpjes Verzamelen	23
aantal lessen, aantal ll	15		378
Voortgezet onderwijs			

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

Mei			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
30-05-18	De La Reyschool	Kinderkabinet	27
29-05-18	Duinoordschool	Scheveningen Toen en Nu	27
aantal lessen, aantal ll	2		54
Voortgezet onderwijs			
Juni			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
07-06-18	Bavinckschool	Schelpjes Verzamelen	25
05-06-18	Duinoordschool	Speuren in de Vloedlijn	21
05-06-18	Lycee Van Gogh	Speuren in de Vloedlijn	27
05-06-18	Duinoordschool	Speuren in de Vloedlijn	17
07-06-18	Lycee Van Gogh	Speuren in de Vloedlijn	27
12-06-18	Duinoordschool	Speuren in de Vloedlijn	33
19-06-18	Deutsche Internationale Schule	Tijdreizen	32
20-06-18	De Paradijsvogel	Speuren in de Vloedlijn	29
14-06-18	Duinoordschool	Kind op Scheveningen	31
14-06-18	Duinoordschool	Kind op Scheveningen	29
aantal lessen, aantal ll	10		271
Voortgezet onderwijs			
Juli			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
10-07-18	BS Kronenburgh	Speuren in de Vloedlijn	13
aantal lessen, aantal ll	1		13
Voortgezet onderwijs			
Augustus			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
Voortgezet onderwijs			
28-08-19	VO Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	28
28-08-19	VO Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	30
29-08-19	VO Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	24

29-08-19	VO Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	25
aantal lessen, aantal ll	4		107
September			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
Voortgezet onderwijs			
04-09-19	VO Vrije School	Scheveningen Toen en Nu	16
aantal lessen, aantal ll	1		16
Oktober			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
02-10-19	De Vuurtoren	Kinderkabinet	23
02-10-19	De Vuurtoren	Kinderkabinet	14
03-10-19	De Oase	Schelpjes Verzamelen	23
03-10-19	De Oase	Schelpjes Verzamelen	22
04-10-19	De Kleine Keizer	Schelpjes Verzamelen	14
04-10-19	OBS Benoordenhout	Schelpjes Verzamelen	17
11-10-19	Al-Qoebaschool	Kinderkabinet	33
11-10-19	Anne Frankschool	Tijdreizen met Tom	25
12-10-19	Anne Frankschool	Tijdreizen met Tom	28
12-10-19	Anne Frankschool	Tijdreizen met Tom	25
30-10-19	Al-Qoebaschool	Speuren in de Vloedlijn	20
30-10-19	Haagse Schoolvereniging	Kinderkabinet	20
31-10-19	Al-Qoebaschool	Speuren in de Vloedlijn	25
aantal lessen, aantal ll	13		289
Projectweek Living History voor primair onderwijs 15 t/m 19 oktober			
15 t/m 19-10	Het Volle Leven - 14 lessen	Project Living History	383
15 t/m 19-10	Oranjeschool - 5 lessen	Project Living History	104
15 t/m 19-10	De Vuurtoren - 6 lessen	Project Living History	134
15 t/m 19-10	De Meerpaal - 4 lessen	Project Living History	85
aantal lessen, aantal ll	29		706
Voortgezet onderwijs			
11-10-19	VO SG Zuidwest	VO Scheveningen in Beeld	14
30-10-19	VO Christelijk Lyceum Delft - 4	Scheveningen rondleidingen	60
aantal lessen, aantal ll	5		74

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

November			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
01-11-19	Ds D J Karreschool	Schelpjes Verzamelen	22
01-11-19	Statenkwartierschool	Schelpjes Verzamelen	22
02-11-19	Haagse Schoolvereniging	Kinderkabinet	15
06-11-19	Haagse Schoolvereniging	Kinderkabinet	16
06-11-19	Dr J A Gerth van Wijkschool	Kinderkabinet	24
09-11-19	Haagse Schoolvereniging	Kinderkabinet	27
09-11-19	Haagse Schoolvereniging	Kinderkabinet	20
09-11-19	Haagse Schoolvereniging	Kinderkabinet	20
14-11-19	De Oase	Schelpjes Verzamelen	19
14-11-19	De Oase	Schelpjes Verzamelen	24
15-11-19	De Zuidwalschool	Tijdreizen met Tom	27
20-11-19	Kon. Beatrixschool	Speuren in de Vloedlijn	14
22-11-19	De Oase	Schelpjes Verzamelen	23
27-11-19	Ds D J Karreschool	Schelpjes Verzamelen	26
27-11-19	De Oase	Schelpjes Verzamelen	23
28-11-19	Het Volle Leven	Scheveningen in Bezettingstijd	30
28-11-19	Het Volle Leven	Scheveningen in Bezettingstijd	26
29-11-19	Bernardusschool VSO	Tijdreizen met Tom	8
30-11-19	De Zuidwester	Schelpjes Verzamelen	24
30-11-19	Statenkwartierschool	Schelpjes Verzamelen	23
aantal lessen, aantal ll	20		433
Voortgezet onderwijs			
December			
Datum	School	Les	Aantal leerlingen
Primair onderwijs			
07-12-19	De Kleine Keizer	Schelpjes Verzamelen	17
07-12-19	OBS Benoordenhout	Schelpjes Verzamelen	16
07-12-19	De Kleine Wereld	Schelpjes Verzamelen	15
11-12-19	De Kleine Wereld	Schelpjes Verzamelen	26
11-12-19	De Kleine Keizer	Schelpjes Verzamelen	11
11-12-19	De Kleine Wereld	Schelpjes Verzamelen	21
13-12-19	De Zuidwester	Schelpjes Verzamelen	22
13-12-19	De Zuidwester	Schelpjes Verzamelen	23
18-12-19	De Zuidwester	Schelpjes Verzamelen	21
18-12-19	Da Costaschool	Schelpjes Verzamelen	16
19-12-19	Da Costaschool	Schelpjes Verzamelen	16
19-12-19	Da Costaschool	Schelpjes Verzamelen	21
aantal lessen, aantal ll	12		225
Voortgezet onderwijs			

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

TOTALEN 2018		
TOTAAL Scholen		
Primair onderwijs	aantal lessen	140
	aantal leerlingen	3385
Voortgezet onderwijs	aantal lessen	13
	aantal leerlingen	266
Haagse Scholen		
Primair onderwijs	aantal lessen	131
	aantal leerlingen	3154
Voortgezet onderwijs	aantal lessen	9
	aantal leerlingen	206
Niet - Haagse Scholen		
Primair onderwijs	aantal lessen	9
	aantal leerlingen	231
Voortgezet onderwijs	aantal lessen	4
	aantal leerlingen	60
	TOTAAL aantal lessen	153
	TOTAAL aantal leerlingen	3651
TOTAAL WORKSHOPS		
	aantal workshops	14
	aantal leerlingen	187

Bijlage 7: Kengetallen

<i>Bezoekers</i>	2018:	(2017:)
Betalende bezoekers (inclusief vuurtoren en Ooievaarspas)	29.814	(32.335)
Bezoeken van donateurs Muzee Scheveningen	370	(1.933)
Totaal aantal betalende bezoekers	30.184	(34.268)
Niet-betalende bezoekers van commerciële activiteiten (recepties e.d.)	7.215	(5.873)
Totaal aantal bezoekers	37.399	(40.141)

<i>Ooievaarspas</i>	2018:	(2017:)
Bezoekers met Ooievaarspas	72	(49)

<i>Vuurtoren</i>	2018:	(2017:)
Bezoekers vuurtoren	603	(1.188)

<i>Donateurs</i>	2018:	(2017:)
Donateurs	968	(987)
Jeugd donateurs	38	(27)
Bedrijfsdonateurs	68	(71)
Totaal aantal donateurs	1.074	(1.085)

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

<i>Toegangsprijs</i>	2018:	(2017:)
Volwassenen	€ 7,50	(€ 7,50)
Kinderen 4 t/m 12 jaar	€ 3,75	(€ 3,75)
Museumkaart	gratis	(gratis)
CJP/CKV/Cultuurkaart	€ 3,75	(€ 3,75)
Ooievaarspas volwassenen	€ 3,75	(€ 3,75)
Ooievaarspas kinderen	€ 1,75	(€ 1,75)
65+	€ 5,00	(€ 5,00)
Groepen > 15 personen volwassenen	€ 5,00	(€ 5,00)
Groepen > 15 personen kinderen	€ 3,00	(€ 3,00)
Toegang vuurtoren	€ 5,50	(€ 5,50)
Combinatiebezoek vuurtoren + museum, kinderen 4 t/m 12 jaar	€ 7,00	(€ 7,00)
Combinatiebezoek vuurtoren + museum, volwassenen	€ 10,00	(€ 10,00)
Combinatiebezoek, groepskorting > 15 personen	€ 8,00	(€ 8,00)
Combinatiebezoek, Ooievaarspas volwassenen	€ 5,00	(€ 5,00)
Combinatiebezoek, Ooievaarspas kinderen	€ 3,50	(€ 3,50)
Combinatiebezoek 65 +	€ 8,00	(€ 8,00)
Toegang vuurtoren voor donateurs en houders museumkaart	€ 5,50	(€ 5,50)

	2018:	(2017:)
<i>Openingsuren</i>	2.100	(2.100)
<i>Tentoonstellingen</i>	4	(4)
<i>Publicaties</i>	1	(1)
<i>Bezoekers website</i>	41.528	(48.977)
<i>Ontvangers digitale nieuwsbrief</i>	1.301	(1.254)
<i>Facebook vrienden</i>	1.402	(1.012)
<i>Volgers op Twitter</i>	1.471	(1.473)
<i>Linked-In connecties</i>	697	(673)

<i>Overige activiteiten (zie voor een specificatie bijlage 6)</i>	2018:	(2017:)
Totaal	301	(281)

<i>Beheerde objecten</i>	<i>Aantal begin 2018:</i>	<i>Aanwinsten 2018:</i>
Cultuurhistorische collectie (geregistreerde objecten)	8.616	95
Cultuurhistorische bibliotheek	4.984	98
Cultuurhistorische fotocollectie	14.500	75
Natuurhistorische collecties (geregistreerde objecten)	151.368	1.107
Natuurhistorische bibliotheek	<u>1.517</u>	<u>11 - 2 = 9*</u>
Totaal	180.985	1.384

* zie pag. 9

<i>Programmering Cultuuranker</i>	2018	(2017:)
Aantal voorstellingen / concerten (professioneel aanbod)	51	(41)
Bezoekersaantal	4.586	(3.445)
Aantal voorstellingen / concerten (amateuraanbod)	2	(2)
Bezoekersaantal	4.356	(3.517)

<i>Waarvan muziek</i>		
Concerten	30	(26)
Bezoekers	7.136	(5.487)

<i>Waarvan theater</i>		
Voorstellingen	21	(16)
Bezoekers	1.806	(1.475)

<i>Cultuurparticipatie, Lezingen en cursussen voor volwassenen</i>		
Aantal activiteiten	40	(46)
Deelnemers	1.205	(1.148)

Cultuurparticipatie, Activiteiten voor kinderen in de vakanties

Aantal activiteiten	26	(34)
Aantal deelnemers	353	(606)

Culturele programmering op basis van verhuur

Voorstellingen	1	(2)
Bezoekers	86	(163)

Educatieve programma's

Museumlessen basisonderwijs en speciaal onderwijs	2018: 140	(20176:) (194)
Museumlessen voortgezet onderwijs	13	(24)
Totaal aantal lessen	153	(218)

Leerlingen museumlessen basisonderwijs	3.385	(5.119)
Leerlingen museumlessen voortgezet onderwijs	266	(462)
Totaal aantal leerlingen	3.651	(5.581)

Bijlage 8: Prestatiecijfers**3.5 Musea en erfgoedinstellingen**

Instelling: Muzee Scheveningen

COLLECTIE EN TENTOONSTELLINGEN

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
Voorwerpen in beheer	aantal	180000	182369
Tentoonstellingen in Den Haag	aantal	4	4
waarvan in eigen huis	aantal	4	4
Bezoekers totaal	aantal	34000	37399
waarvan betalende bezoekers	aantal	24000	29742
waarvan niet-betalende bezoekers	aantal	9900	7585
waarvan bezoekers met 'oievaardspas'	aantal	100	72

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN / LEZINGEN / WORKSHOPS ENZ. VOOR VOLWASSENEN

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
Deelnemers	aantal	1000	1205
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	35	40

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN DE VAKANTIES

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
Deelnemers t/m 12 jaar	aantal	550	353

Deelnemers 13 - 18 jaar	aantal	0	0
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	35	26

CULTUUREDUCATIE: AANBOD IN SCHOOLVERBAND

Aanbod voor Haagse * scholen	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	150	131
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	55	41
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	3500	3154
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	15	9
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	4	3
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	300	206

Aanbod voor niet Haagse scholen	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	5	9
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	2	4
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	125	231
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	0	4
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	0	1
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	0	60

* De deelnemende vestiging van de school ligt in Den Haag.

3.8 Cultuurankers

Instelling: Muzee Scheveningen

OPENBARE VOORSTELLINGEN

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
voorstellingen professioneel	aantal	35	51
bezoekers totaal	aantal	2000	4586
waarvan betalende bezoekers	aantal	1800	4339
waarvan niet-betalende bezoekers	aantal	200	247
voorstellingen amateurs	aantal	2	2
bezoekers totaal	aantal	2000	4356
bezoekers betalend	aantal	0	0
bezoekers niet-betalend	aantal	2000	4356

FESTIVALS (zelf georganiseerd)

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
--	---------	-------------	-----------------

Behorende bij onze verklaring d.d.
Raming 2018 **Realisatie 2018**

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

festivalonderdelen	aantal	3	1
bezoekers betalend (onderdelen)	aantal	0	0
bezoekers niet-betalend (onderdelen)	aantal	1500	2000

FESTIVALS (door derden georganiseerd)

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
waarvan eigen festivalonderdelen	aantal	1	0
waarvan eigen bezoekers betalend	aantal	0	0
waarvan eigen bezoekers niet-betalend	aantal	100	0

OVERIGE OPENBARE ACTIVITEITEN

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
overige activiteiten professioneel	aantal	1	0
bezoekers/deelnemers betalend	aantal	1500	0
bezoekers/deelnemers niet-betalend	aantal	0	0
overige activiteiten amateurs (bijeenkomsten kunstenaars e.d.)	aantal	16	12
bezoekers/deelnemers betalend	aantal	0	0
bezoekers/deelnemers niet-betalend	aantal	500	300
overige openbare activiteiten (historisch café, cultuurcafé)	aantal	15	13
bezoekers/deelnemers betalend	aantal	0	0
bezoekers/deelnemers niet-betalend	aantal	600	587

VOORSTELLINGEN ONDERWIJS

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
voorstellingen basisonderwijs	aantal	1	0
leerlingen / bezoekers	aantal	50	0
voorstellingen voortgezet onderwijs	aantal	0	0
leerlingen / bezoekers	aantal	0	0

OVERIGE ACTIVITEITEN ONDERWIJS

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
overige activiteiten basisonderwijs (tijdens IkToon-week)	aantal	10	2
leerlingen/bezoekers	aantal	250	285
overige activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	0	0
leerlingen/bezoekers	aantal	0	0

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

ACTIVITEITEN OP BASIS VAN VERHUUR

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
Activiteiten	aantal	0	1
bezoekers/deelnemers	aantal	0	86

TOTAAL AANTAL BEZOEKERS

	Eenheid	Raming 2018	Realisatie 2018
Bezoekers openbare voorstellingen	aantal	4000	8942
Bezoekers eigen festivals	aantal	1500	2000
Bezoekers festivals derden	aantal	100	0
Bezoekers overige openbare activiteiten	aantal	2600	887
Leerlingen / Bezoekers onderwijsactiviteiten	aantal	300	285
Bezoekers /deelnemers activiteiten op basis verhuur	aantal	0	86
TOTAAL aantal bezoekers	aantal	8500	12200

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

	<u>31 december 2018</u>		<u>31 december 2017</u>	
	€	€	€	€
1 <u>VASTE ACTIVA</u>				
1.1 <u>Immateriële vaste activa</u>				
1.1.1 Website		833		1.833
1.2 <u>Materiële vaste activa</u>				
1.2.1 Inrichtingskosten	208.046		259.618	
1.2.2 Computers	4.645		10.096	
1.2.3 Inventaris	3.856		5.820	
1.2.4 Museumcollectie	<u>1</u>		<u>1</u>	
		216.548		275.535
2 <u>VLOTTENDE ACTIVA</u>				
2.1 <u>Vorraden</u>				
2.1.1 Voorraad winkelartikelen		16.600		22.639
2.2 <u>Vorderingen</u>				
2.2.1 Debiteuren	15.891		18.075	
2.2.2 Belastingen en sociale verzekeringen	13.634		15.257	
2.2.3 Overlopende activa	<u>97.309</u>		<u>64.417</u>	
		126.834		97.749
2.3 <u>Liquide middelen</u>				
2.3.1 ING Bank N.V.	36.792		42.997	
2.3.2 Rabobank	132		222	
2.3.3 Kas	<u>3.778</u>		<u>4.509</u>	
		40.702		47.728
		<u>401.517</u>		<u>445.484</u>

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	<u>realisatie</u> <u>2018</u>	<u>begroting</u> <u>2018</u>	<u>realisatie</u> <u>2017</u>
	€	€	€
<u>BATEN</u>			
1. <u>Opbrengsten</u>			
Directe opbrengsten			
1.1 <u>Publieksinkomsten binnenland</u>			
1.1.1 Omzet entreegelden	99.915	82.000	95.040
1.1.2 Opbrengsten horeca	79.316	88.500	86.206
1.1.3 Opbrengsten diversen dienstverlening	3.408	1.000	8.759
1.1.4 Opbrengsten schelpen	13.539	12.500	16.458
1.1.5 Verhuur Muzee partijen en vergaderingen	23.088	25.000	21.725
1.1.6 Opbrengsten winkel	28.339	32.000	39.759
1.1.7 Diverse opbrengsten	30.446	32.500	33.065
<i>Publieksinkomsten totaal</i>	278.051	273.500	301.012
1.2 <u>Sponsorinkomsten</u>			
1.2.1 Sponsorinkomsten projectgebonden	112.688	60.500	25.700
Indirecte opbrengsten			
1.3 <u>Diverse inkomsten</u>			
1.3.1 Verhuur Neptunusstraat 94	11.760	11.760	11.760
1.3.2 Vergoeding stemlocatie	357	357	357
	12.117	12.117	12.117
2. <u>Subsidies en bijdragen</u>			
Subsidies			
2.1 <u>Subsidie Gemeente Den Haag i.k.v. Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur</u>			
2.1.1 t.b.v. exploitatie	300.417	292.804	292.804
2.1.2 t.b.v. huur	33.050	32.594	32.594
2.1.3 t.b.v. cultuuranker	70.155	68.377	68.377
	403.622	393.775	393.775
2.2 <u>Overige subsidies Gemeente Den Haag</u>			
2.2.1 t.b.v. lessen	0	0	2.015
2.2.2 t.b.v. culturele agenda	2.700	0	0
2.2.3 t.b.v. stichting Immetje	0	0	2.125
	2.700	0	4.140
Transporteren	809.178	739.892	736.744

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

55.
Bijlage B.
(vervolg)

	<u>realisatie</u> <u>2018</u>	<u>begroting</u> <u>2018</u>	<u>realisatie</u> <u>2017</u>
	€	€	€
<u>BATEN (vervolg)</u>			
Transport	809.178	739.892	736.744
Overige bijdrage uit private middelen			
2.3 Overige bijdragen uit private middelen			
<u>2.3.1</u> Bijdrage particulieren en stichtingen	56.106	2.000	3.957
<u>2.3.2</u> Bijdragen donateurs- en vriendenstichtingen	14.662	12.500	16.503
2.3.3 Bijdragen bedrijven	0	0	0
2.3.4 Bijdrage CultuurSchakel	0	0	0
2.3.5 Bijdrage IkToon	2.842	0	6.500
	<u>73.610</u>	<u>14.500</u>	<u>26.960</u>
<u>Totaal baten</u>	<u>882.788</u>	<u>754.392</u>	<u>763.704</u>

Behorende bij onze verklaring d.d.
29 APR 2019
astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE

56.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018**Bijlage B.**
(vervolg)

	<u>realisatie</u> <u>2018</u>	<u>begroting</u> <u>2018</u>	<u>realisatie</u> <u>2017</u>
	€	€	€
<u>LASTEN</u>			
3. <u>Beheerlasten</u>			
3.1 <u>Personele beheerlasten</u>			
3.1.1 Salarissen beheerlasten (incl sociale lasten)	164.029	167.097	153.068
3.1.2 Diversen personeel	6.229	7.219	6.198
	<u>170.258</u>	<u>174.316</u>	<u>159.266</u>
Materiële beheerlasten			
3.2 <u>Huisvesting</u>			
3.2.1 Huur	45.426	44.594	44.929
3.2.2 Gas, electra, water	26.661	25.000	24.456
3.2.3 Onderhoud en overige vaste lasten	20.426	17.900	19.929
	<u>92.513</u>	<u>87.494</u>	<u>89.314</u>
3.3 <u>Organisatie</u>			
3.3.1 Accountants-, administratie- en kn. salarisadm.	27.626	30.800	28.578
3.3.2 Verzekeringen	9.957	10.000	9.777
3.3.3 Telefoon	3.058	3.250	3.175
3.3.4 Bureaukosten	4.664	3.350	4.358
3.3.5 Representatie	5.656	5.000	24.723
3.3.6 Publiciteitskosten	13.668	12.000	14.309
3.3.7 Overige	31.704	25.842	30.940
	<u>96.333</u>	<u>90.242</u>	<u>115.860</u>
3.4 <u>Afschrijvingen</u>	59.987	59.240	59.611
4. <u>Activiteitenlasten</u>			
4.1 <u>Activiteitenlasten personeel</u>			
4.1.1 Salarissen activiteitenlasten (incl sociale lasten)	169.327	177.399	171.172
4.1.2 Diversen personeel	47.586	45.484	44.723
4.1.3 Kn. werknemers Stip-Banen (incl. sociale lasten)	91.960	92.100	74.715
4.1.4 Subsidies Stip-Banen Gemeente Den Haag	-85.234	-81.600	-69.474
4.1.5 Premiekorting Belastingdienst inz. Stip-Banen	-8.707	-10.500	-6.116
	<u>214.932</u>	<u>222.883</u>	<u>215.020</u>
Transporteren	634.023	634.175	639.071

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

 astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE**STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018**57.
Bijlage B.
(vervolg)

	<u>realisatie</u> <u>2018</u>	<u>begroting</u> <u>2018</u>	<u>realisatie</u> <u>2017</u>
	€	€	€
<u>LASTEN (vervolg)</u>			
Transport	634.023	634.175	639.071
4.2 <u>Activiteitenlasten materieel</u>			
4.2.1 Tentoonstellingskosten	32.100	30.500	14.939
4.2.2 Inkoop dienstverlening	69.408	66.200	63.493
4.2.3 Inkoop schelpen	490	1.000	1.057
4.2.4 Contributies en abonnementen	4.578	4.150	4.470
4.2.5 Behoud en beheer collectie	6.214	6.900	8.106
4.2.6 Educatie	5.079	3.400	3.865
4.2.7 Kosten cultuurankerfunctie	53.692	33.057	41.345
4.2.8 Publicaties	18.588	30.000	10.161
4.2.9 Kosten zeilwagen	62.000	0	0
4.2.10 Donateurskosten	5.004	4.250	6.471
4.2.11 Aankopen collectie	48.430	0	226
	<u>305.583</u>	<u>179.457</u>	<u>154.133</u>
Totaal lasten	<u><u>939.606</u></u>	<u><u>813.632</u></u>	<u><u>793.204</u></u>
<u>Subtotaal baten en lasten</u>	-56.818	-59.240	-29.500
5. <u>Exploitatieresultaat</u>			
5.1 <u>Rentebaten - en lasten</u>			
5.1.1 Rentebaten	0	0	1
5.1.2 Rentelasten	0	0	0
<u>Totaal lasten</u>	0	0	1
5.2 <u>Mutaties bestemmingsreserve</u>			
5.2.1 Aanwending bestemmingsreserves (im)materiële vaste activa	59.987	59.240	59.611
5.2.2 Toevoeging aan bestemmingsreserve (im)materiële vaste activa	0	0	-17.504
5.2.3 Toevoeging aan investeringsfonds	-50.000	0	0
5.2.4 Aanwending bestemmingsreserves aankopen- en investeringen	48.430	0	226
Mutaties per saldo	<u><u>58.417</u></u>	<u><u>59.240</u></u>	<u><u>42.333</u></u>
<u>SALDO T.L.V. ALGEMENE RESERVE</u>	<u><u>1.599</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>12.834</u></u>

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

 astrium
accountants b.v.

Algemene toelichting

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde. De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisatie zonder winststreven" alsmede de richtlijnen verantwoording subsidies Gemeente Den Haag 2017. De onderliggende nummers in de balans en staat van baten en lasten worden nader toegelicht in bijlage C en D.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2017 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde.

De aanschafwaarde wordt over de verwachte levensduur lineair afgeschreven (tegen 20%.)

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde.

De aanschafwaarde wordt over de verwachte levensduur lineair afgeschreven (tegen 6,66% en 20%)

De ten behoeve van de (im)materiële vaste activa ontvangen bijdragen zijn opgenomen in een bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingen.

Voorraden

De voorraden worden opgenomen tegen verwachte opbrengstwaarde behoudens de voorraad schelpen en sieraden. Laatstgenoemde voorraad wordt gewaardeerd op € 1,-. Op de voorraadwaarde worden, indien noodzakelijk, voorzieningen voor incurantheid in mindering gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen. Deze pensioenregeling is een uitkeringsovereenkomst en is ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Indien en voor zover er overrente beschikbaar is, zal deze jaarlijks op 1 januari volledig worden gebruikt voor de financiering van een toeslag op de pensioenaanspraken. Indien de beschikbare overrente ontoereikend blijkt, beslist de werkgever in hoeverre pensioenrechten en -aanspraken worden aangepast. Dit komt niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Overschotten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Tekorten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS

Algemeen

1 VASTE ACTIVA

1.1 Immateriële vaste activa

1.1.1 Website € 833 (v.j.€ 1.833)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	5.000	5.000
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	<u>-3.167</u>	<u>-2.167</u>
Boekwaarde per 1 januari	1.833	2.833
Investerings	0	0
Afschrijvingen	-1.000	-1.000
Vrijgevallen investeringsverplichting	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijving desinvesteringen	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>833</u></u>	<u><u>1.833</u></u>

1.2 Materiële vaste activa

1.2.1 Inrichtingskosten € 208.046 (v.j.€ 259.618)

Aanschafwaarde per 1 januari	773.574	758.640
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	<u>-513.956</u>	<u>-462.773</u>
Boekwaarde per 1 januari	259.618	295.867
Investerings	0	14.934
Afschrijvingen	-51.572	-51.183
Vrijgevallen investeringsverplichting	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijving desinvesteringen	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>208.046</u></u>	<u><u>259.618</u></u>

1.2.2 Computers € 4.645 (v.j. € 10.096)

Aanschafwaarde per 1 januari	44.193	41.624
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	<u>-34.097</u>	<u>-29.041</u>
Boekwaarde per 1 januari	10.096	12.583
Investerings	0	2.569
Afschrijvingen	-5.451	-5.056
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>4.645</u></u>	<u><u>10.096</u></u>

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE60.
Bijlage C.
(vervolg)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
1.2.3 <u>Inventaris € 3.856 (v.j. € 5.820)</u>		
Aanschafwaarde per 1 januari	21.109	21.109
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	<u>-15.289</u>	<u>-12.917</u>
Boekwaarde per 1 januari	5.820	8.192
Investeringen	0	0
Afschrijvingen	-1.964	-2.372
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>3.856</u></u>	<u><u>5.820</u></u>
1.2.4 <u>Museumcollectie € 1 (v.j. € 1)</u>		
Aanschafwaarde per 1 januari	1	1
Investeringen	48.430	226
Aanwending aankoop- en investeringsreserve	<u>-48.430</u>	<u>-226</u>
Boekwaarde per 31 december	<u><u>1</u></u>	<u><u>1</u></u>

Op de museumcollectie wordt niet afgeschreven.

2 VLOTTENDE ACTIVA**2.2.2 Belastingen en sociale verzekeringen € 13.634 (v.j. € 15.257)**

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
De specificatie van deze post luidt als volgt:		
Omzetbelasting	13.634	9.141
Pensioenpremie	<u>0</u>	<u>6.116</u>
	<u><u>13.634</u></u>	<u><u>15.257</u></u>

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE61.
Bijlage C.
(vervolg)2.2.3 Overlopende activa € 97.309 (v.j. € 64.417)

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Deze post is als volgt te specificeren:		
Nog te ontvangen:		
sponsorgelden	50.150	19.614
subsidies	7.100	0
energiebelasting / energieafrekening	4.342	5.040
ziekengelduitkering	2.148	1.812
statiegeld	1.365	1.241
waarborgsom	295	295
intrest	0	1
overige	9.515	15.649
Vooruitbetaald:		
lichtmastreclame	6.531	6.371
ziekengeldverzekering	9.192	7.547
huren	1.051	1.031
overige	5.620	5.816
	<u>97.309</u>	<u>64.417</u>

3 Eigen vermogen3.1 Bestemmingsreserve (im)materiële vaste activa € 217.381 (v.j. € 277.368)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Stand per 1 januari	277.368	319.475
Dotatie bestemmingsreserve	0	17.504
Toevoeging vanuit verzekeringsuitkering	0	0
Aanwending bestemmingsreserve	-59.987	-59.611
Saldo per 31 december	<u>217.381</u>	<u>277.368</u>

De bestemmingsreserve is gevormd uit ontvangen sponsorbijdragen ten behoeve van de investeringen in (im)materiële vaste activa en uit toevoegingen vanuit het resultaat zodat de bestemmingsreserve gelijk blijft aan de boekwaarde van de (im)materiële vaste activa. Deze methodiek is met instemming van de subsidiënt toegepast, welke dit schriftelijk heeft bevestigd middels een brief met kenmerk ABBA/3035770/VS-1645 d.d. 26 november 2013. De toevoeging aan de bestemmingsreserve ten behoeve van de investeringen in immateriële vaste activa is in 2015 goedgekeurd door subsidiënt. De reserve dient ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de investeringen in (im)materiële vaste activa. De bestemmingsreserve kan uitsluitend voor dit doel worden aangewend.

3.2 Bestemmingsreserve aankopen- en investeringen € 32.374 (v.j. € 30.804)

Stand per 1 januari	30.804	31.030
Toevoeging vanuit gift	50.000	0
Aanwending bestemmingsreserve	-48.430	-226
Saldo per 31 december	<u>32.374</u>	<u>30.804</u>

De aankopen- en investeringsreserve is een bestemmingsreserve ten behoeve van aanschaffingen ter uitbreiding en conservering van de museale collectie en aanschaffingen ten behoeve van de museum-inrichting.

Tot boekjaar 2006 werd ook het resultaat van het lopend boekjaar ten gunste of ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht.

Bevestigd bij onze verklaring d.d.
29 APR 2019
astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE

62.
Bijlage C.
(vervolg)

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
3.3 <u>Overige reserves € 48.329 (v.j. € 46.730)</u>		
Stand per 1 januari	46.730	33.896
Resultaat boekjaar	<u>1.599</u>	<u>12.834</u>
Saldo per 31 december	<u>48.329</u>	<u>46.730</u>

De overige reserves staan ter vrije beschikking en hebben geen bijzondere bestemming.

4 **Kortlopende schulden**

4.2 Belastingen en sociale verzekeringen € 19.115 (v.j. € 16.340)

De specificatie van deze post luidt als volgt:

Loonbelasting en premieheffing	18.005	14.406
Pensioenpremie	<u>1.110</u>	<u>1.934</u>
	<u>19.115</u>	<u>16.340</u>

4.3 Overlopende passiva € 67.567 (v.j. € 56.055)

De specificatie van deze post luidt als volgt:

Nog te betalen:			
	vakantiegelden	17.264	15.715
	vakantiedagen	8.538	6.906
	investeringsverplichting	7.500	0
	terug te betalen subsidie Gem. Den Haag	6.350	1.336
	accountantskosten	5.900	5.990
	administratiekosten	4.500	3.500
	bureaunkosten	4.088	2.728
	Proj. Zeilwagen	2.574	8.320
	waarborgsommen	2.235	2.235
	vergoedingen vrijwilligers	2.000	2.277
	exploitatiekosten	1.337	809
	vergoedingen suppoosten	740	1.270
	Stichting Donateurs Muzee Scheveningen	405	1.005
	ziekengeldverzekering	355	612
	verzekeringen	1	53
	toneelafdracht	0	1.027
	tentoonstellingskosten / publicatiekosten	0	1.292
Vooruitontvangen:	huren	980	375
	facturen	300	605
	giften	<u>2.500</u>	0
		<u>67.567</u>	<u>56.055</u>

Met de firma Van Gansewinkel Nederland B.V. is op 1 maart 2009 een service-overeenkomst afgesloten voor het gebruik van een rolcontainer. De kosten bedragen per maand € 193.

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

Met de firma Initial Varel Security B.V. is op 1 mei 2006 een overeenkomst aangegaan voor aansluiting op de alarmcentrale. De jaarlijkse kosten bedragen € 969.

Met de firma Kone is voor het liftonderhoud op 13 februari 2007 een vijfjaars servicekontraat afgesloten. De jaarlijkse kosten bedragen € 2.026.
Voor het deursysteem is in 2008 met Kone een servicekontraat afgesloten. De jaarlijkse kosten bedragen € 688.

Van de Gemeente 's-Gravenhage wordt met ingang van 1 oktober 2006 het pand Neptunusstraat 90-92 gehuurd. De huurovereenkomst is aangegaan voor vijf jaar en eindigde in principe op 30 september 2011. Jaarlijkse huuraanpassing vindt plaats op 1 januari. Aangezien de opzegtermijn twaalf maanden bedraagt en geen opzegging heeft plaats gevonden, is de huurovereenkomst automatisch verlengd met vijf jaar en eindigt deze derhalve op 30 september 2016. De huurovereenkomst is per 1 oktober 2016 verlengd voor een jaar en wordt vanaf 1 oktober 2017 steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De huurprijs voor 2018 is vastgesteld op € 33.050.

Vanaf 1 oktober 2013 wordt ook de Neptunusstraat 94 van de gemeente 's-Gravenhage gehuurd. De huurovereenkomst is aangegaan voor drie jaar eindigend op 30 september 2016. Vervolgens wordt de overeenkomst steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De opzegtermijn bedraagt twaalf maanden. De huurprijs voor 2018 is vastgesteld op € 12.376.

De Neptunusstraat 94 wordt in 3 gedeelten onderverhuurd aan derden. Hiervoor zijn de volgende contracten voor afgesloten:

Vanaf 15 juni 2014 wordt het voorste gedeelte verhuurd aan CompanyE. De huurovereenkomst aangegaan voor een periode van twee jaar en drie maanden eindigend op 30 september 2016. Vervolgens wordt de overeenkomst steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De opzegtermijn bedraagt twaalf maanden. De huurprijs voor 2018 is vastgesteld op € 3.900. De te incasseren huursom tot einde huurcontract is voor 2019 € 2.925.

Vanaf 15 juni 2014 wordt het achterste gedeelte verhuurd aan Bureau Stoep. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van twee jaar en drie maanden eindigend op 30 september 2016. Vervolgens wordt de overeenkomst steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De opzegtermijn bedraagt twaalf maanden. De huurprijs voor 2018 is vastgesteld op € 4.500. De te incasseren huursom tot einde huurcontract is voor 2019 € 3.375.

Vanaf 1 november 2014 wordt de loods verhuurd aan CompanyE. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van één jaar en dertien maanden eindigend op 30 september 2016. Vervolgens wordt de overeenkomst steeds voortgezet voor een periode van één jaar. De opzegtermijn bedraagt twaalf maanden. De huurprijs voor 2018 is vastgesteld op € 3.360. De te incasseren huursom tot einde huurcontract is voor 2019 € 2.520.

Met de firma B.V. Nationaal Publiciteits Bureau zijn in oktober 2009 vier contracten voor lichtmastreclame afgesloten. De contracten hebben een looptijd van vijf jaar en de jaarlijkse kosten bedroegen in 2010 € 6.612, in 2011 € 6.711, in 2012 € 7.000, in 2013 € 7.250, in 2014 € 7.426, in 2015 € 7.538, in 2016 € 7.651, in 2017 € 7.842 en in 2018 € 7.879. De opzegtermijn bedraagt vier maanden. Per oktober 2019 zijn de contracten opgezegd.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN
(werkelijke cijfers ten opzichte van begroting)

	2018		2017	
	voordelig €	nadelig €	voordelig €	nadelig €
<u>BATEN</u>				
1. Opbrengsten	56.739		24.172	
2.1 - 2.2 Subsidies en bijdragen	12.547		17.358	
2.3 Overige bijdragen uit private middelen	59.110		11.460	
<u>LASTEN</u>				
3.1 Personele beheerlasten	4.058		4.626	
3.2 Huisvesting		-5.019		-3.864
3.3 Organisatie		-6.091		-28.286
3.4 Afschrijvingen		-747		-1.562
4.1 Activiteitenlasten personeel	7.951		6.221	
4.2 Activiteitenlasten materieel		-126.126		-1.576
5.1 Rentebaten- en lasten	0		1	
5.2 Mutaties bestemmingsreserve		-823		-15.716
nadelig saldo	-1.599		-12.834	
	138.806	-138.806	63.838	-63.838

De opbrengsten vallen ruim € 55.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het hoger uitvallen van de entreegelden (€ 17.000), de lagere horeca omzet (€ 10.000). Verder vallen de projectgebonden sponsorinkomsten ongeveer € 52.000 hoger uit. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten voor de zeilwagen die eveneens niet begroot waren. De subsidies vallen bijna € 12.500 voordeliger uit dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de trendsubsidie 2018 welke niet was begroot. Verder was de subsidie t.b.v. de Culturele agenda (€ 2.700) niet begroot. De overige bijdragen uit private middelen vallen ruim € 59.000 hoger uit door niet begrote bijdrage van diverse stichtingen t.b.v. aankoop van de collectie. Deze giften worden toegevoegd in de bestemmingsreserve. De algemene bijdrage van de st. Donateurs valt hoger uit, alsmede de bijdragen van diverse andere stichtingen. Daarnaast is de bijdrage van ruim € 2.800 in IkToon niet begroot. De personele beheerlasten vallen ruim € 4.000 lager uit dan begroot. Dit wordt o.a. veroorzaakt door het lager uitvallen van pensioenpremies. De huisvestingskosten vallen ruim € 5.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het nadelig uitvallen van de onderhoudskosten en de beveiligingskosten. De organisatiekosten vallen ruim € 6.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het hoger uitvallen van de publiciteitskosten, evenementskosten, automatiseringskosten, de kosten ticketprinter en het lager uitvallen van de administratie- en accountantskosten. De activiteitenlasten personeel vallen bijna € 8.000 lager uit dan begroot. Dit wordt o.a. veroorzaakt door het lager uitvallen van pensioenpremies en uitkering van ziektegeld. De activiteitenlasten materieel vallen ruim € 125.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten van de zeilwagen van € 62.000 en de aankopen van collectie van ruim € 48.000. Daarnaast vallen de kosten cultuurankerfunctie en inkoopwaarde dienstverlening hoger uit (€ 21.000) en de publicatiekosten en tentoonstellingskosten lager uit (€ 9.000). Tegenover de kosten van de zeilwagen staat een gift van € 62.000. Tegenover de aankopen van collectie staat een vrijval uit de bestemmingsreserve van ruim € 48.000. Tegenover de lagere tentoonstellingskosten en publicatiekosten staan de lagere bijdragen in deze kosten.

Behorende bij onze verklaring d.d.
29 APR 2019
astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE

65.

Bijlage D.
(vervolg)

BATEN

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
1.1.7 <u>Diverse opbrengsten € 30.446 (v.j. € 33.065)</u>		
Omzet educatie en lessen	13.487	13.480
Omzet verkoop museum jaarkaarten	4.311	6.317
Omzet bediening	3.448	3.477
Omzet rondleiding, wandeling en speurtocht	2.628	2.021
Omzet kinderpartijen	553	1.032
Omzet provisie toneel / cateraar	2.472	1.815
Omzet diversen	3.547	4.923
	<u>30.446</u>	<u>33.065</u>
1.2.1 <u>Sponsorinkomsten projectgebonden € 112.688 (v.j. € 25.700)</u>		
Sponsoring project zeilwagen	62.000	0
Sponsoring t.b.v. tentoonstellingskosten	32.100	15.539
Sponsoring t.b.v. publicaties	18.588	10.161
	<u>112.688</u>	<u>25.700</u>

In de post Sponsoring project zeilwagen zijn subsidies van de gemeente Den Haag opgenomen voor bedragen van € 20.000 en € 12.000. Daarnaast heeft St. Initiatief op Scheveningen € 30.000 bijgedragen.

In de post Sponsoring t.b.v. tentoonstellingskosten is een bedrag van € 6.250 begrepen dat afkomstig is van de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen (v.j. € 8.339). In deze post is tevens een subsidie van de Stichting Stad aan Zee opgenomen van € 20.000, een subsidie van Schevenings Steunfonds van € 4.850 en een subsidie van Stichting van Bylandt van € 1.000 allen inzake de tentoonstelling 'In voor de Toerist'. De post Sponsoring t.b.v. publicatie betreft een bedrag van € 18.588 dat afkomstig is van de Stichting Donateurs Muzee Scheveningen (v.j. € 10.161).

2.1 Subsidie Gemeente Den Haag ikv Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur € 403.622 (v.j. € 393.775)
Bij beschikking van 29 september 2017 is voor 2018 een subsidie verleend van € 393.775 ten behoeve van de exploitatie. Bij beschikking van 19 oktober 2018 is voor 2018 een trendsubsidie verleend van € 9.847,04.

2.2 Overige subsidies Gemeente Den Haag € 2.700 (v.j. € 4.140)
Onder deze post is een subsidie van € 2.700 opgenomen inzake het project Kunst en Cultuurdag Scheveningen. De beschikking van deze subsidie is gedateerd op 9 april 2018.

2.3.1 Bijdragen particulieren en stichtingen € 56.106 (v.j. € 3.957)
Dit betreft de bijdragen van de particuliere donateurs en derden aan diverse uitgaven, waaronder giften m.b.t. aankoop van collectie van totaal € 50.000. De giften m.b.t. aankoop van collectie zijn vervolgens toegevoegd aan de Bestemmingsreserve aankopen- en investeringen (zie Balans 3.2)

2.3.2 Bijdragen donateurs- en vriendenstichtingen € 14.662 (v.j. € 16.503)

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Giften Vereniging Vrienden Muzee Scheveningen	2.500	2.500
Giften St. Donateurs Muzee Scheveningen	12.162	14.003
	<u>14.662</u>	<u>16.503</u>

Behorende bij onze verklaring d.d.
29 APR 2019
astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE

66.
Bijlage D.
(vervolg)

LASTEN

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
3.1.1 <u>Salarissen beheerlasten € 164.029 (v.j. € 153.068)</u> De post salarissen kan als volgt worden gespecificeerd:		
<i>Directie</i>		
Lonen en salarissen	67.601	64.917
Vakantiegeld	5.299	5.190
Sociale lasten	12.693	12.221
Pensioenlasten	14.991	16.483
Uitkering ziekgeld	0	0
	<u>100.584</u>	<u>98.811</u>
 <i>Algemene zaken</i>		
Lonen en salarissen	49.551	39.863
Vakantiegeld	3.919	3.205
Sociale lasten	11.213	10.113
Pensioenlasten	1.510	1.076
Uitkering ziekgeld	-2.748	0
	<u>63.445</u>	<u>54.257</u>
 Totaal salarissen beheerlasten	<u><u>164.029</u></u>	<u><u>153.068</u></u>

Het aantal FTE's bedraagt 2,7. (2017: 2,5 FTE)
De CAO Gemeenten wordt gevolgd.

3.1.2 Diverse personeelslasten € 6.229 (v.j. € 6.198)
Onder deze post zijn gratificaties en reiskostenvergoeding opgenomen.

3.2.1 Huur € 45.426 (v.j. € 44.929)
Dit betreft de huur vanaf 1 oktober 2006 voor het pand aan de Neptunusstraat 90-92 alwaar het museum is gevestigd.
Het pand wordt gehuurd van de gemeente 's-Gravenhage.
Vanaf 1 oktober 2013 wordt ook de Neptunusstraat 94 van de gemeente 's-Gravenhage gehuurd.

3.3.1 Accountants-, administratie- en salaris-
administratiekosten € 27.626 (v.j. € 28.578)
Betreffende post kan als volgt worden gespecificeerd:

Administratiekosten	14.467	14.479
Accountantskosten	9.890	11.140
Advieskosten	1.469	1.159
Kosten salarisadministratie	1.800	1.800
	<u>27.626</u>	<u>28.578</u>

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE67.
Bijlage D.
(vervolg)

3.4 <u>Afschrijvingen € 59.987 (v.j. € 59.611)</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Website	1.000	1.000
Inrichtingskosten	51.572	51.183
Inventaris	1.964	2.372
Computers	5.451	5.056
	<u>59.987</u>	<u>59.611</u>

4.1.1 Salarissen activiteitenlasten € 169.327 (v.j. € 171.172)
De post salarissen kan als volgt worden gespecificeerd:*Artistieke leiding*

Lonen en salarissen	30.789	29.450
Vakantiegeld	2.435	2.386
Sociale lasten	3.599	5.480
Pensioenlasten	-1.902	4.464
Uitkering ziekgeld	0	0
	<u>34.921</u>	<u>41.780</u>

Overig personeel (incl suppoosten)

Lonen en salarissen	115.313	97.117
Vakantiegeld	7.888	6.288
Sociale lasten	25.555	21.270
Pensioenlasten	8.925	8.772
Uitkering ziekgeld	-23.275	-4.055
	<u>134.406</u>	<u>129.392</u>

Totaal salarissen activiteitenlasten

169.327 171.172Het aantal FTE's bedraagt 3,5 exclusief suppoosten (2017: 3,4 FTE).
De CAO Gemeenten wordt gevolgd.4.1.2 Diverse personeelslasten € 47.586 (v.j. € 44.723)

De post overige personeelslasten kan als volgt worden gespecificeerd:

Vrijwilligersvergoeding	25.722	24.631
Hulpkrachten 'Werk Bij'	0	2.721
Gratificaties	8.559	6.903
Reiskostenvergoeding	3.348	2.933
Kosten arbodienst	1.800	199
Studiekosten	945	0
Overige personeelkosten	7.212	7.336
	<u>47.586</u>	<u>44.723</u>

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

4.2.1 Tentoonstellingskosten € 32.100 (v.j. € 14.939)

De bijdragen in de kosten zijn hiervoor onder punt 1.2.1 verwerkt.

	2018		2017	
	bedrag €	bijdrage €	bedrag €	bijdrage €
Diversen vorig jaar	0	0	14.939	15.539
In touw voor de toerist	24.019	24.019 ¹	0	0
Eerste Wereldoorlog op Scheveningen	8.081	8.081 ²	0	0
	32.100	32.100	14.939	15.539

¹ Bijdragen St. Stad aan Zee € 20.000, bijdrage St. Schevenings Steunfonds € 4.850, St. van Bylandt € 1.000, teveel ontvangen St. Donateurs is verrekend met de overige opbrengsten.

² Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.

4.2.8 Publicaties € 18.588 (v.j. € 10.161)

De specificatie luidt als volgt:

	2018		2017	
	bedrag €	bijdrage €	bedrag €	bijdrage €
Liber	72	72 ¹	0	0
In touw voor de toerist	15.752	15.752 ²	0	0
Scheveningseweg	0	0	8.384	8.384
Nieuwsbrief	2.764	2.764 ³	1.777	1.777
	18.588	18.588	10.161	10.161

¹ Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.

² Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.

³ Bijdrage geheel middels gift Stichting Donateurs Muzee Scheveningen.

Saldo t.g.v. algemene reserve € 1.599 (v.j. t.g.v. € 12.834)

Het saldo boekjaar ad. € 1.599 is toegevoegd aan de overige reserves.

Behorende bij onze verklaring d.d.
29 APR 2019
astrium
accountants b.v.

OVERZICHT VAN HERKOMST EN BESTEDING DER MIDDELEN

De afname van het saldo liquide middelen in 2018 van € 47.728 tot € 40.702 is als volgt te specificeren:

	2018			2017
	€	€	€	€
Saldo liquide middelen per 1 januari			47.728	34.438
Herkomst middelen:				
Website	1.000			1.000
Inrichtingskosten	51.572			36.249
Computers	5.451			2.487
Inventaris	1.964			2.372
Voorraden	6.039			1.765
Kortlopende schulden	12.851			22.790
Aankopen- en investeringsreserve	1.570			0
		80.447		66.663
Besteding middelen:				
Inventaris	0			0
Voorraden	0			0
Vorderingen	29.085			23.874
Bestemmingsreserve (im)materiële vaste activa	59.987			42.107
Kortlopende schulden	0			0
Computers	0			0
Aankopen- en investeringsreserve	0			226
		89.072		66.207
Nadelig saldo		-1.599		-12.834
			-7.026	13.290
Mutatie liquide middelen				
Stand liquide middelen 31 december			40.702	47.728

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

MUZEE SCHEVENINGEN, 'S-GRAVENHAGE

70.

Bijlage F.**MODEL GEMEENTE INZAKE EDUCATIE**

BATEN	werkelijk 2018	begroting 2018	werkelijk 2017
	€	€	€
A TOTALE OPBRENGSTEN	13.487	16.000	13.480
<i>Directe opbrengsten</i>	13.487	16.000	13.480
A.1 Publieksinkomsten (binnenland)	13.487	16.000	13.480
A.2 Sponsorinkomsten	0	0	0
A.3 Overige inkomsten	0	0	0
<i>Indirecte opbrengsten</i>			
A.4 Diverse inkomsten	0	0	0
B Totale subsidies en bijdragen	20.181	19.689	21.704
B.1 Subsidie ministerie OCW ikv cultuurmenu	0	0	0
B.2 Subsidie provincie	0	0	0
B.3. Subsidie Den Haag ikv Meerjarenbeleidsplan	20.181	19.689	19.689
B.3.: Overige subsidies Den Haag	0	0	2.015
B.4 Overige bijdragen	0	0	0
Som der baten (A+B)	33.668	35.689	35.184
LASTEN			
C SUBTOTAAL BEHEERLASTEN	0	0	0
C.1 Beheerlasten personeel	0	0	0
C.2 Beheerlasten materieel	0	0	0
D SUBTOTAAL ACTIVITEITENLASTEN	30.676	35.236	36.761
D.1 Activiteitenlasten personeel	26.089	33.436	34.482
D.2 Activiteitenlasten materieel	4.587	1.800	2.279
Som der lasten (C+D)	30.676	35.236	36.761
SALDO RENTEBATEN -/- LASTEN	0	0	0
S A L D O B A T E N , L A S T E N E N R E N T E	2.993	453	-1.577
Aanwending bestemmingreserves	0	0	0
Vrijval bestemmingsreserve nieuw beleid	0	0	0
Toevoeging aan bestemmingsreserve inrichting	0	0	0
Vrijval uit aankopen en investeringsfondsen	0	0	0
RESULTAAT	2.993	453	-1.577

Behorende bij onze verklaring d.d.

29 APR 2019

astrium
accountants b.v.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Muzee Scheveningen

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Muzee Scheveningen te Den Haag gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Muzee Scheveningen op 31 december 2018 en van het resultaat over de periode 2018 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJ 640 "Organisaties zonder winststreven".

Tevens zijn naar ons oordeel de verantwoorde subsidies van de gemeente Den Haag in de jaarrekening 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten opgenomen in overeenstemming met de van toepassing zijnde subsidievoorwaarden. Dit betreft in ieder geval de bepalingen van de Algemene Subsidieverordening Den Haag 2014, van de (eventueel) van toepassing zijnde subsidieregeling, van de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017 en de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidieverlening.

Voorts zijn wij van oordeel dat de jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoet aan de WNT eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het controleprotocol WNT 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Muzee Scheveningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Voorts is onze controle uitgevoerd met inachtneming van de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017. Door toepassing van dit protocol is door ons in het bijzonder onderzocht dat voor alle relevante, verantwoorde subsidiestromen den relevante subsidievoorwaarden zijn nageleefd.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 “Organisaties zonder winststreven” vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ 640 “Organisaties zonder winststreven” en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ 640 “Organisaties zonder winststreven”.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 “Organisaties zonder winststreven” en de Richtlijnen verantwoording subsidies Den Haag 2017. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.
Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ZOETERMEER, 29 april 2019

Astrium Accountants B.V.

M.G.M. Vink RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden: